

Gon

ผลิตภัพจากการนำระบบมาตรฐานสากล ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ
กรณีศึกษา บริษัทที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบออล เซอร์ติฟิเคชัน

เซอร์วิส จำกัด

นายบุญชัย พิเชฐวีรชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการข้อมูล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**Productivity of Organization on Management Application International Standard
System ISO 9001:2000 : A Case Study of Companies Certificated by
Global Certification Service Limited**

Mr.Boonchai Pichetverachai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University
2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลิตภัณฑ์จากกระบวนการนำระบบมาตรฐานสากล ISO 9001: 2000 มาจัดการองค์การ
กรณีศึกษาระยักษ์ที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชั่น
เซอร์วิส จำกัด

ชื่อและนามสกุล นายบุญชัย พิเชฐวีรชัย
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ชนชัย ยมจินดา
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ สุทธิประสิทธิ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ศักดิ์ ชนวิบูลย์ชัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ไชยยศ ไชยมั่นคง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชนชัย ยมจินดา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ สุทธิประสิทธิ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ศักดิ์ ชนวิบูลย์ชัย)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชา
บริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวะรานันท์)

วันที่ 13 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551

**ชื่อวิทยานิพนธ์ พลิตภาพจากการนำระบบมาตรฐานสากล ISO 9001 : 2000 มาจัดการองค์การ
กรณีศึกษายบริษัทที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด
ผู้วิจัย นายบุญชัย พิเชฐวิรชัย ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ธนชัย ยมจินดา (2) รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ สุทธิประสิทธิ์
(3) รองศาสตราจารย์ ดร.ภรรงก์ศักดิ์ ชนวิญญูดย์ชัย ปีการศึกษา 2550**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับผลิตภาพขององค์กรจากการนำระบบ
มาตรฐานสากล ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล
กับระดับความคิดเห็นด้านผลิตภาพหลังจากนำระบบมาตรฐานสากล ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ
(3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับลักษณะระบบงานหลังจากนำระบบมาตรฐานสากล
ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารในองค์การที่ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน
สากล ISO 9001:2000 เนพะสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชั่น
เซอร์วิส จำกัด ซึ่งมีจำนวน 97 องค์การ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการตรวจสอบ
ความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามมา และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่ามี และสัมประสิทธิ์สหสัมพัทธ์เพียร์สัน

ผลจากการวิจัยพบว่า (1) ผลิตภาพขององค์การที่นำระบบมาตรฐานสากล ISO 9001:2000
มาจัดการองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก (2) ลักษณะของระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบ
มาตรฐานสากล ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ได้แก่ ระบบการจัดการเอกสาร ระบบบริหาร ระบบ
การจัดการทรัพยากร ระบบการจัดการการผลิตและการบริการ และระบบการตรวจวัด วิเคราะห์และ
ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กับระดับผลิตภาพที่มีต่อการนำระบบมาตรฐานสากล ISO 9001:2000
มาจัดการองค์การ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก (3) ปัจจัยส่วนบุคคลกับลักษณะของระบบงานต่อเนื่อง
มีความสัมพันธ์กับระดับผลิตภาพที่มีต่อการนำระบบมาตรฐานสากล ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ

Thesis title: Productivity of Organization on Management Application International Standard System ISO 9001: 2000 : A Case Study of Companies Certificated by Global Certification Service Limited

Researcher: Mr.Boonchai Pichetverachai; **Degree:** Master of Business Administration

Thesis advisors: (1) Thanachai Yomchinda, Associate Professor; (2) Dr.Prasert Suttiprasit, Associate Professor; (3) Dr.Narongsakdi Thanavibulchai, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objective of this research were: (1) to study the productivity levels of standard system ISO 9001:2000 on organization management applications; (2) to study the relationship between personal factor and opinion levels of productivity after the application of standard system ISO 9001:2000; and (3) to study the relationship between personal factor and the nature of work system after application of standard system ISO 9001:2000 on organization management.

The studied sample were the managers in certified standard system ISO 9001:2000 certificated by Global Certification Services. The questionnaire was examined content validity by the experts and the reliability level was of .91. Statistics used in data analysis included percentage, mean, standard deviations, t-test and Pearson's Correlation Coefficients.

Research revealed that: (1) productivity of the organization resulting from standard system ISO 9001:2000 application was at the very high level; (2) the characteristics of work system related with standard system ISO 9001:2000 in the organization including Document Management System, Resource Management System, Production and Management System, and continuing Measurement Analysis and Improvement System had positive relationship to productivity level resulting from standard system ISO 9001:2000 application; and (3) there was relationship between personal factor and continuing work system and characteristic with productivity level resulting from standard system ISO 9001:2000 application and implementation system of standard system ISO 9001:2000 application.

Keywords: Productivity, ISO 9001:2000, Global Certification Services Co., Ltd.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากการของศาสตราจารย์ ชนชัย ยมจินดา รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ สุทธิประสิทธิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ศักดิ์ ชนวิญญาณ์ชัย สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณธีรยุทธ์ โกสิทธิ์ บริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่ได้รับการตรวจประเมินรับรองมาตรฐาน ISO9001:2000 จากท่าน และขอขอบพระคุณองค์การต่างๆ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO9001:2000 จากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด ที่ท่านได้เสียเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

นุญชัย พิเชฐวีรชัย

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๙
บทที่ 1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๒
กรอบแนวคิดการวิจัย	๓
สมมติฐานการวิจัย	๔
ขอบเขตการวิจัย	๔
ข้อจำกัดในการวิจัย	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๗
ระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000	๗
ทฤษฎีเกี่ยวกับผลิตภาพ (Productivity)	๕๖
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖๓
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	๖๘
ตัวแปรในการวิจัย	๖๘
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖๙
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๙
การทดสอบเครื่องมือการวิจัย	๗๐
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๗๐
การวิเคราะห์ข้อมูล	๗๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของประชาชน	75
ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ	76
ส่วนที่ 3 ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ	79
ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน	93
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
สรุปผลการวิจัย	99
อภิปรายผล	104
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	112
ก หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	113
ข ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	117
ค แบบสอบถาม	126
ง ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	133
จ รายชื่อบริษัทที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด	136
ประวัติผู้วิจัย	139

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ชื่อย่อของมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9001 ของประเทศไทยต่างๆ	30
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และขนาดองค์การ	75
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตรา้อยละที่เพิ่มขึ้น / ลดลง ของผลิตภัพ ในแต่ละเรื่องของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับผลิตภัพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ	76
ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นด้านผลต่อผลิตภัพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ	78
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัพจากการจัดระบบเอกสาร	79
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัพจากการระบบการบริหาร	81
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัพจากการบริหารทรัพยากร	83
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัพจากการจัดการกระบวนการผลิตและบริการ	84
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัพจากการตรวจสอบคุณภาพที่และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	87
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยจำแนกตามอายุ	89
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยจำแนกตามตำแหน่งงาน	90
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยจำแนกตามประสบการณ์ของการทำงาน	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยแบ่งรายละเอียดตามวุฒิการศึกษา	92
ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ	93
ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งงาน	93
ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านประสบการณ์ของการทำงาน	94
ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านวุฒิการศึกษา	94
ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความสัมพันธ์ของลักษณะงานกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ	95
ตารางที่ 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามอายุ	95
ตารางที่ 4.19 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามตำแหน่งงาน	96
ตารางที่ 4.20 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามประสบการณ์ของการทำงาน	97
ตารางที่ 4.21 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา	97

ม

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกธุรกิจปัจจุบันนี้ ทั่วโลกตื่นตัวในเรื่องคุณภาพของสินค้า และบริการกันอย่างมาก โดยเฉพาะประเทศผู้ผลิตทั้งหลาย พยายามเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และมาตรฐานห้องน้ำที่น่าสนใจและนำมาประยุกต์ใช้กันอย่างกว้างขวาง ก็คือ ระบบการบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ซึ่ง เป็นข้อกำหนดมาตรฐานที่ถูกกำหนดโดยองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน International Organization for Standardization : ISO

โดยมาตรฐานนี้มุ่งเน้นการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบมีความสม่ำเสมอในการทำงานที่มีมาตรฐาน มีการบันทึกผลในการทำงานไว้เป็นหลักฐานอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ และองค์การที่นำมาตรฐานนี้มาประยุกต์ใช้ยังต้องวางแผนที่จะต้องพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และมุ่งเน้นการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าเป็นหลัก

ฉะนั้นค่าวัตถุประสงค์ดังกล่าวของมาตรฐานนี้ ระบบบริหารคุณภาพจึงถูกนำมาพิจารณาเป็นหลักประกันในความมั่นใจของลูกค้าที่จะทำธุรกิจด้วยและหลายครั้งได้ถูกนำมาเป็นเงื่อนไขในการทำธุรกิจ โดยลูกค้าจำนวนมากมีการตั้งเงื่อนไขในการขายของผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการว่า จะยืนยันเสนอราคาก่อนที่จะรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาพร้อมกัน

ด้วยเหตุนี้เองทำให้บริษัทต่างๆ ที่ดำเนินธุรกิจจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำระบบบริหารงานคุณภาพมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาใช้กับองค์การของตน

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอกล่าวถึง วัตถุประสงค์ในการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ขององค์กรทั่วไป คือ

- 1.1 เพื่อทำให้ลูกค้ามีความมั่นใจในคุณภาพสินค้า ผลิตภัณฑ์และการบริการ
- 1.2 เพื่อทำให้ระบบบริหารงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและเกิดประสิทธิผล
- 1.3 เพื่อสามารถควบคุมกระบวนการดำเนินธุรกิจได้ครบวงจรตั้งแต่ต้นจนจบ
- 1.4 เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริหารว่าสามารถบรรลุความต้องการของลูกค้าได้

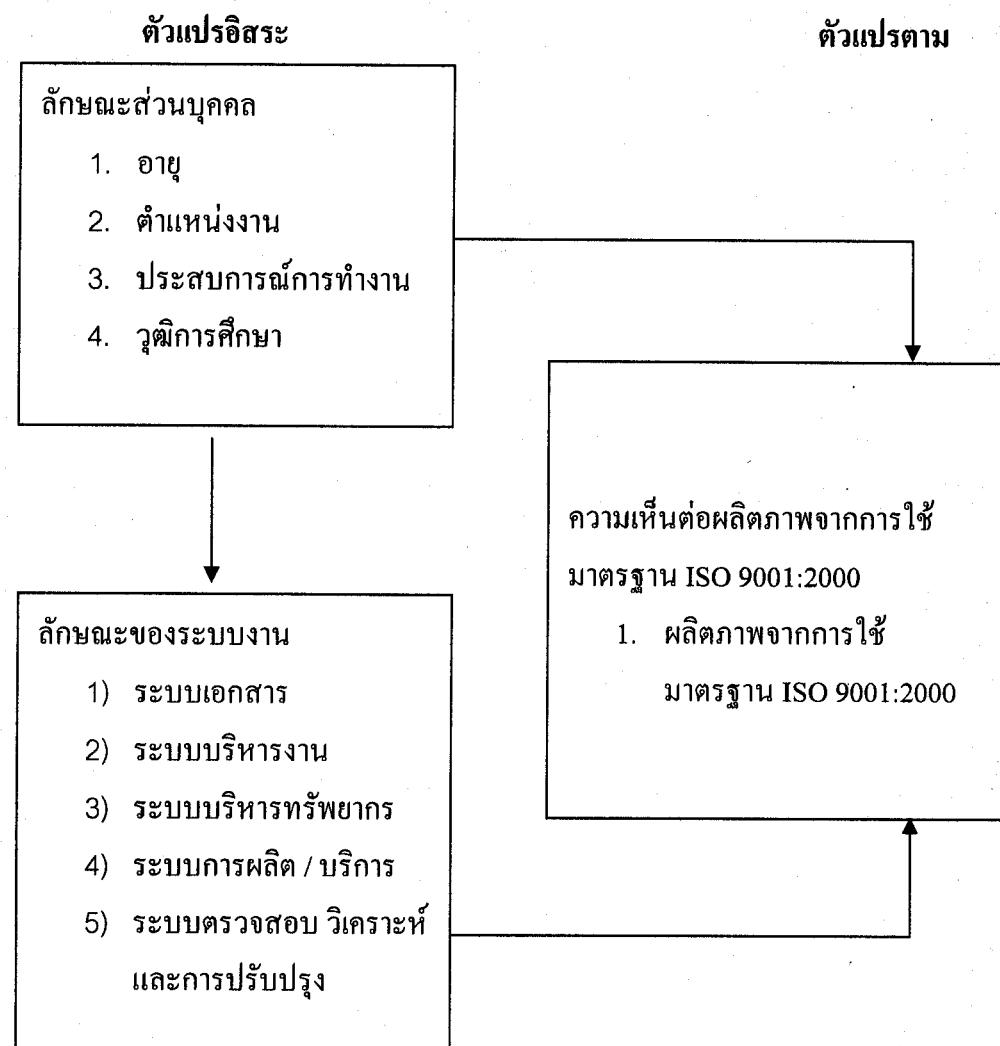
- 1.5 เพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น
ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างระบบบริหารคุณภาพโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม
- 1.6 เพื่อช่วยลดความสูญเสียจากการดำเนินงานที่ไม่มีคุณภาพ ทำให้ประหยัด
ค่าใช้จ่าย

แต่การท่องถักการสามารถเข้ารับการรับรองมาตรฐานระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 นั้น แต่ละองค์การก็จะมีข้อมูลในการดำเนินการระบบบริหารในการทำงานดีขึ้น ไม่ดีขึ้น หรือกลับแย่ลง อย่างไร และโดยภาพรวมแล้วคุ้มค่าหรือไม่ในการทำระบบตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 นี้ ไม่เคยมีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลมาก่อน ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึง พลิตภาพในการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ว่าอยู่ในระดับใด เพื่อจัดให้เป็นข้อมูล ให้กับองค์การต่างๆ ที่ยังไม่ได้จัดทำระบบการบริหารของตนให้ได้มาตรฐาน ISO 9001:2000 ใช้เป็นข้อมูลการนำไปตัดสินใจต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้
- 2.1 เพื่อศึกษาผลิตภាពจากการใช้ระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000
 - 2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับผลการใช้ระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 ที่มีต่อผลิตภាព
 - 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับลักษณะของระบบงาน
จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) หมายถึง

3.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องขององค์การที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบลอด เซอร์ดิฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด ได้แก่

- 1) อายุ
- 2) ตำแหน่งงาน
- 3) ประสบการณ์การทำงาน
- 4) วุฒิการศึกษา

3.1.2 ลักษณะของระบบบริหารงานขององค์การที่ผู้บริหารระดับสูงนั้นควบคุมดูแลได้แก่

- 1) ระบบเอกสาร
- 2) ระบบบริหารงาน
- 3) ระบบบริหารทรัพยากร
- 4) ระบบการผลิต / บริการ
- 5) ระบบตรวจสอบ วิเคราะห์ และการปรับปรุง

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) หมายถึง การวัดความมีประโยชน์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงในการทำงานด้านต่างๆ ภายในองค์การ หลังจากได้รับรองมาตรฐาน ISO 9001:2000 ได้แก่

3.2.1 ผลิตภาพจากการใช้ระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลิตภาพในการทำงานหลังจากการใช้มาตรฐาน ISO 9001:2000 ที่แตกต่างกัน

4.2 ลักษณะระบบงานหลังจากการนำ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การมีความสัมพันธ์ กับผลิตภาพ

4.3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อลักษณะระบบงานแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ด้านประชากร ได้แก่ ผู้บริหารขององค์การต่างๆ ที่ใช้มาตรฐาน ISO 9001:2000 จากบริษัท โกลบออล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด จำนวน 97 บริษัท

5.2 ด้านเนื้อหา ศึกษารายละเอียดของผลิตภาพที่เกิดขึ้นขององค์การต่างๆ 97 บริษัท หลังจากที่ใช้มาตรฐาน ISO 9001:2000 จากบริษัท โกลบออล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด โดยอ้างจากข้อมูล Web Site ของกระทรวงอุดสาหกรรม www.tisi.go.th

5.3 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่เดือนวันมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เมษายน พ.ศ. 2551

6. ข้อจำกัดในการวิจัย

6.1 รายละเอียดบางประการที่ผู้บริหารขององค์การบางแห่งไม่เปิดเผยทำให้ผลการวิจัยอาจมีความคลาดเคลื่อน

6.2 การศึกษามาตรฐานคุณภาพนั้น โดยมากผู้ตอบแบบสอบถามนักจะกล่าวในแง่ดีมากกว่าแง่เสียขององค์การของตน ทำให้ผลการวิจัยอาจมีความคลาดเคลื่อนได้

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 องค์การ หมายถึง บริษัทหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 จากบริษัท โกลบออล เทอร์คิฟเเชร์น เซอร์วิส จำกัด จำนวน 97 บริษัท

7.2 ระบบบริหารงานคุณภาพ (Quality Management System) หมายถึง ระบบที่มีการกำหนดคนไข้ภายในและวัตถุประสงค์ และการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดทิศทาง และควบคุมองค์การในเรื่องคุณภาพ

7.3 ISO 9000:2000 หมายถึง ระบบบริหารคุณภาพ – หลักการพื้นฐานคำศัพท์

7.4 ISO 9001:2000 หมายถึง ระบบบริหารคุณภาพ – ข้อกำหนดเพื่อการขอรับการรับรอง

7.5 ISO 9004:2000 หมายถึง ระบบการบริหารคุณภาพ – แนวทางการปรับปรุง สมรรถนะขององค์การ

7.6 การสื่อสารภายในองค์การ หมายถึง การแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคล ทุกระดับทุกหน่วยงานในองค์การ

7.7 การมีส่วนร่วมของพนักงาน หมายถึง การที่บุคลากรในองค์การเห็นความสำคัญ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

7.8 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน หมายถึง คำแนะนำ ข้อกำหนด วิธีการ ต่างๆ อันเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติการใดๆ ที่จัดทำขึ้นและประกาศใช้อย่างเป็นทางการภายในองค์การเพื่อใช้สำหรับการทำงานเฉพาะอย่าง หรือเฉพาะหน้า

7.9 คุณภาพสินค้า / บริหาร หมายถึง คุณสมบัติทุกประการของผลิตภัณฑ์ การบริการ ที่ตอบสนองความต้องการ และสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า

7.10 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ความยินดี และการยอมรับ

7.11 ลูกค้าภายในองค์การ หมายถึง พนักงานในองค์การที่เป็นหน่วยงานถัดไป ซึ่งต้องรับมอบงานไปปฏิบัติต่อ เพื่อให้เป็นไปตามระบบคุณภาพที่องค์การกำหนด

7.12 ลูกค้าภายนอกองค์การ หมายถึง ลูกค้าที่ซื้อหรือใช้สินค้าและบริการขององค์การ

7.13 ตัวแทนฝ่ายบริหาร (QMR) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่แทนผู้บริหารขององค์การในการที่จะจัดทำ ดำเนินรักษา และพัฒนาระบบคุณภาพ ISO 9001:2000 ขององค์การ

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 สามารถทราบถึงผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ หลังจากได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด

8.2 สามารถนำผลการวิจัยนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกใช้มาตรฐาน ISO 9001:2000 ขององค์กรอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ใช้มาตรฐานนี้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ผลิตภัณฑ์การนำระบบมาตรฐาน ISO 9001: 2000 มาจัดการองค์การ
กรณีศึกษาริมบที่ได้รับการรับรองจาก บริษัท โกลบออล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด ผู้วิจัยได้
ทำการศึกษาเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000
 - 1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพ
 - 1.2 ประวัติความเป็นมาของระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000
 - 1.3 ข้อกำหนดมาตรฐาน ISO 9001:2000
 - 1.4 การพิจารณาจัดทำระบบมาตรฐาน
 - 1.5 ขั้นตอนการขอรับรองมาตรฐาน
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ (Productivity)
3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000

1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพ

มาตรฐาน ISO 9001:2000

ความหมายของคุณภาพ

เดิมที่แนวคิดเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์จะเน้นไปที่ความพึงพอใจของผู้ผลิตเป็นหลัก แต่สำหรับแนวคิดคุณภาพในปัจจุบันนี้จะต้องสอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้บริโภค โดยสอดคล้อง กับมาตรฐานการผลิตควบคู่กันไป ดังนั้นกล่าวโดยสรุปคือ “คุณภาพ” หมายถึง ระดับของผลิตภัณฑ์ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว ประกอบด้วยความต้องการและความพึงพอใจของผู้บริโภค ในขณะเดียวกันก็เป็นไปตามมาตรฐานผลิตที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์

การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ที่กระทำขึ้นในโรงงานหรือองค์กร เพื่อให้การผลิตมีคุณภาพกำหนด

การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) หมายถึง การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวางแผนและกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผลิตคุณภาพตามที่กำหนด ดังนั้นการประกันคุณภาพจึงมีความหมายกว้างกว่า และในทางปฏิบัตินั้นจะรวมเอาการควบคุมคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพ นอกจากนี้ไปจากนั้นการประกันคุณภาพจะรวมกระบวนการจัดการเอกสารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์คุณภาพตรงตามเป้าหมายขององค์กร

ประสิทธิ์ เจียวสี (2000: 1-3)

คำว่า “การประกัน” ในที่นี้มีความหมายแตกต่างจากความหมายในวงการประกันวินาศภัยหรือการประกันชีวิต ที่เมื่อมีการซื้อกรมธรรม์หรือตกลงทำประกันแล้ว หากทรัพย์สินเสียหาย หรือบุคคลเจ็บป่วยหรือเสียชีวิต ก็จะมีการรับผิดชอบชดเชยในรูปแบบต่างๆ ตามสัญญา เช่น การซ่อม สร้าง หรือจ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นต้น การประกันคุณภาพที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ มีนักวิชาการด้านคุณภาพได้ให้ความหมายและเสนออนุมอนงไว้ 6 แนวคิด เรียงตามลำดับปีที่เผยแพร่ เอกสารดังนี้

ความหมายที่ 1

การประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ซึ่งได้รับการวางแผนและจัดระบบแล้ว ในกระบวนการบริหารคุณภาพ ที่ช่วยสร้างความมั่นใจว่าจะได้คุณภาพตามที่กำหนดไว้ (Harrington and Mathers, 1991 : 22)

ความหมายที่ 2

การประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความมั่นใจว่า กิจกรรมในกระบวนการผลิตทั้งหมดดำเนินไปอย่างมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน และมีประสิทธิภาพ (Juran and Gryna, 1993 : 565)

ความหมายที่ 3

การประกันคุณภาพ หมายถึง กระบวนการผลิตที่ยังคงเน้นการใช้สต็อก และการควบคุม การผลิต เช่นเดียวกับยุคการควบคุมคุณภาพ แต่ได้มีการนำร่องการออกแบบวิศวกรรมการวางแผน

และการบริการมาเป็นองค์ประกอบของคุณภาพด้วย การประกันคุณภาพครอบคลุมใน 4 เรื่อง คือ

1. การกำหนดตัวเลขค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับคุณภาพ
2. การควบคุมคุณภาพทั้งองค์รวม
3. ความเชื่อถือได้ของการผลิต และ
4. ความผิดพลาดเท่ากับศูนย์ (Bounds, 1994 : 55)

ความหมายที่ 4

การประกันคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ช่วยให้ผู้บริโภคได้รับสินค้า และ บริการอย่างมีคุณภาพตามระดับที่กำหนด ในบางครั้งอาจพนักเรื่องการตรวจสอบคุณภาพ (Inspection) ไว้ในการประกันคุณภาพด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งการประกันคุณภาพเป็นกิจกรรมการบริหาร ขั้นการ และกิจกรรมการควบคุมเพื่อให้ได้คุณภาพที่คงเส้นคงวา เน้นการแก้ปัญหาในระยะยาว ซึ่งในระบบคุณภาพ ISO 9000 เอง ก็กำหนดให้มีการประกันคุณภาพไว้ เช่นกัน คือในข้อที่ว่าด้วย การป้องกัน (Prevention) และการตรวจสอบ (Correction) (Jackson and Ashton, 1995 : 22)

ความหมายที่ 5

การประกันคุณภาพ หมายถึง กลไก (Mechanisms) และกระบวนการ (Processes) ต่างๆ ที่นำไปสู่การรักษาและปรับปรุงคุณภาพของผลลัพธ์ เพื่อช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) มั่นใจในวิธีควบคุมคุณภาพและมั่นใจในมาตรฐานของผลผลิต อีกทั้งเป็นการรับประกันหรือรับรอง ว่าจะได้มาตรฐานตามที่ระบุ (Harman, 1996 :6)

ความหมายที่ 6

การประกันคุณภาพ หมายถึง ระบบซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น หากเกิดขึ้นแล้วต้องตรวจสอบปัญหานั้นให้พบ แล้วอธิบายสาเหตุและป้องกันไม่ให้ปัญหานั้น เกิดขึ้นอีก (Robert, 2540 : 1)

การบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM : Total Quality Management)

การตั้งตัวด้านการดำเนินงานคุณภาพ ทำให้ผู้บริหารองค์การต่างให้ความสำคัญในการ พัฒนาคุณภาพทั้งองค์การ TQM เป็นหลักการบริหารที่มีความหมายบูรณาการเข้ากับทุกส่วนของ องค์การ เพื่อแก้ปัญหา สร้างคุณค่าเพิ่ม การควบคุมต้นทุน การปรับโครงสร้างองค์การ และมี

คุณประโยชน์ต่อองค์การอย่างมหาศาล TQM เป็นทางเลือกและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อช่วยให้ธุรกิจได้เปรียบในการแข่งขันและก้าวไปข้างหน้า

การบริหารเชิงคุณภาพโดยรวม เป็นการจัดระบบและวินัยในการทำงานเพื่อป้องกันความผิดพลาดเสียหาย และมุ่งสร้างคุณค่าในกระบวนการการทำงานทุก ๆ ขั้นตอน โดยที่ทุกคนในองค์การต้องมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้เป็นปัจจัยสำคัญในการก้าวไปสู่ความเป็นเลิศ ทั้งในด้านการบริหารองค์การ การบริหารการผลิต การบริหารการตลาด การบริหารลูกค้า การบริหารบุคคล และการบริหารการเงิน เป็นต้น วัตถุประสงค์สำคัญที่สุดของการบริหารคุณภาพโดยรวม คือ การพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ด้วยการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงงานและปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการอันจะเป็นผลให้คุณภาพชีวิตของพนักงานทุกคนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การประยุกต์ใช้ การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมในองค์การ จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสินค้าหรือบริการเพื่อให้ลูกค้าเพียงพอไปสูงสุด เป็นการทำให้องค์กรมีศักยภาพในการแข่งขัน มีความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน และเป็นแนวทางที่ช่วยให้องค์การสามารถตั้งทุนในการผลิตและการดำเนินงาน ได้ ซึ่งนอกจากจะมีผลต่อการผลิตแล้ว ยังทำให้ทุกกระบวนการมีความคล่องตัว และประสานงานกัน ก่อให้เกิดพัฒนาการขององค์การในระยะยาว

ผลที่องค์การจะได้รับจากการบริหารคุณภาพโดยรวมนั้น คือ การมีสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพสูงขึ้น มีการกำจัดของเสีย หรือทำให้ของเสียในองค์การลดลง (Zero-Waste) ซึ่งเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดีอีกด้วย (ทองทิภาคิราษฎ์ พันธุ์, 2545:46-47)

ความหมายของ TQM

Total Quality Management หรือ TQM หรือการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ และการบริหารคุณภาพแบบองค์รวม เป็นต้น ซึ่งจากล่าว่าได้ว่า TQM หมายถึง การบริหารคุณภาพโดยรวม ความหมายของ TQM มีความหมายเป็นพลวัต มีพัฒนาการ เป็นวัฒนธรรมขององค์การที่สามารถทุกคนต่างให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์การอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งที่จะตอบสนองความต้องการ และสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้า ซึ่งจะสร้างโอกาสทางธุรกิจ ความได้เปรียบในการแข่งขัน และพัฒนาการที่ยั่งยืนขององค์การ

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์การ

คุณภาพ หมายถึงการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือข้อกำหนดที่ต้องการ

โดยสร้างความพอใจให้กับลูกค้า และมีต้นทุนการดำเนินงานที่ต่ำที่สุด โดยสามารถอธิบาย พัฒนาการของแนวคิดด้านคุณภาพของนักคิดด้านการจัดการคุณภาพดังนี้โดยสรุปพัฒนาการ ของแนวคิดด้านคุณภาพสามารถแบ่งได้ 4 ระดับ ได้แก่

1. เหมาะสมกับมาตรฐาน
2. เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย
3. เหมาะสมกับต้นทุน
4. เหมาะสมกับความต้องการที่แฝงเรื้อน

โดยที่ความสามารถจะแยกพิจารณาคุณสมบัติของคุณภาพออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. คุณภาพของผลิตภัณฑ์ สามารถพิจารณาคุณสมบัติสำคัญ 8 ด้าน คือ

- สมรรถนะ
- ลักษณะเฉพาะ
- ความเชื่อถือได้
- ความต้องดูแลที่กำหนด
- ความทนทาน
- ความสามารถในการให้บริการ
- ความสวยงาม
- การรับรู้คุณภาพ หรือชื่อเสียงของสินค้า

2. คุณภาพของงานบริการ ประกอบด้วยคุณสมบัติสำคัญ 10 ด้านคือ

- ความเชื่อถือได้
- การตอบสนองความต้องการ
- ความสามารถ
- การเข้าถึงได้
- ความสุภาพ
- การติดต่อสื่อสาร
- ความน่าเชื่อถือ
- ความปลอดภัย
- ความเข้าใจลูกค้า
- สามารถรักษาได้ในบริการ

นอกจากนี้ยังสามารถพิจารณา แนวคิดที่สำคัญของนักวิชาการด้านคุณภาพที่มีชื่อเสียง ได้แก่

แนวความคิดของ Walter A. Schewhart

นักสถิติชาวอเมริกันที่เริ่มใช้หลักการทางสถิตินาประยุกต์ในการควบคุมคุณภาพ ที่เรียกว่า การควบคุมคุณภาพเชิงสถิติ (Statistic Quality Control) หรือ SQC โดยที่ Schewhart ได้พัฒนาแผนภูมิการควบคุม (Control Chart) และการสุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบผลิตภัณฑ์ ตลอดจน สร้างวงจรควบคุมคุณภาพที่เรียกว่า Schewart Curcle ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ Plan Do Study Action หรือ PDSA ที่ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงโดย Deming กล้ายเป็น Deming Curcle หรือ วงจร PDCA (ฉบับพัพน์ เบอร์นันท์,2545:36)

แนวความคิดของ Josheph M. Juran

เป็นผู้ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพ ว่า หมายถึง ความเหมาะสมกับการใช้งาน (Fitness for Use) ของผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ หรือผู้รับบริการ โดยเริ่มใช้ต้นแนวคิดเกี่ยวกับ ลูกค้าภายใน (Internal Customer) และให้ความสำคัญกับต้นทุนแห่งคุณภาพ (Cost of Quality) โดยพิจารณา ประโยชน์ที่ได้รับจากการควบคุมด้วยการบริหารคุณภาพ ซึ่ง Juran มีความเชื่อว่า ความพิเศษ ที่เกิดขึ้นในการผลิต และการดำเนินงานสามารถควบคุมได้ด้วยการจัดการที่ดี โดยการค้นหาปัญหา สำคัญเพียง 2-3 ปัญหา (Vital Few) ที่แก้ไขแล้ว จะให้ผลอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพ นอกจากนี้ Juran ยังกล่าวว่า การจัดการคุณภาพประกอบด้วย การวางแผน การควบคุม และการปรับปรุง คุณภาพ(ฉบับพัพน์ เบอร์นันท์,2545:36)

แนวความคิดของ Willium Edwards Deming

นักสถิติชาวอเมริกัน ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพให้กับระบบอุตสาหกรรม ของญี่ปุ่น และกลับมาบรรยายให้วิธีการธุรกิจและอุตสาหกรรมของอเมริกาตื่นตัว พัฒนาคุณภาพ และเปิดรับหลักการของการจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) หรือ TQM นอกจากนี้ Deming ยังเสนอหลักการสำคัญในการจัดการคุณภาพ 14 ข้อ (Deming's 14 Points) ได้แก่

1. สร้างปรัชญาที่มุ่งมั่นในการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการ
2. ยอมรับปรัชญาการบริหารคุณภาพใหม่ ๆ
3. ยุติการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยการตรวจสอบ
4. ยุติการดำเนินธุรกิจโดยการตัดสินใจที่ราคาขายเพียงอย่างเดียว
5. ปรับปรุงระบบการผลิตและระบบการให้บริการอย่างต่อเนื่อง
6. ทำการฝึกอบรมทักษะอย่างสม่ำเสมอ

7. สร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น
8. กำจัดความกลัวให้หมดไป
9. ทำลายสิ่งที่กีดขวางความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ
10. ยกเลิกคำว่าัญ คติพานิช และเป้าหมายที่ตั้งตามอำเภอใจ
11. ยกเลิกการกำหนดจำนวนគุटาที่เป็นตัวเลข
12. ยกเลิกสิ่งที่กีดขวางความภาคภูมิใจของพนักงาน
13. การศึกษาและการเรียนรู้ต่อ
14. ลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการเปลี่ยนแปลง (ณัฐรพันธ์ เจรนันท์, 2545:37-38)

แนวคิดของ Phillip B. Crosby

นักปฏิบัติและนักคิดด้านการจัดการคุณภาพที่มีชื่อเสียง ชาวอเมริกันที่ให้ความหมายคำว่า คุณภาพ ว่า หมายถึง การทำได้ตามข้อกำหนด (Conformance to Requirements) และเป็นผู้ที่กล่าวว่า คุณภาพ ไม่มีค่าใช้จ่าย (Quality is Free) และให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมและการดำเนินงานที่ความบกพร่องเป็นศูนย์ (Zero Defect) โดยเขาเสนอแนะว่า องค์กรจะต้องปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะครอบคลุมการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งช่วยลดข้อบกพร่อง และความผิดพลาดในการดำเนินงานลง จนหมดไปจากองค์กร (ณัฐรพันธ์ เจรนันท์, 2545:38)

แนวคิดของ Armand V. Feigenbaum

เป็นนักคิดที่ให้ความสำคัญกับต้นทุนของคุณภาพ ที่จำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อให้เป็นผู้นำด้านต้นทุนในระยะยาว โดย Feigenbaum เป็นผู้ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพ ว่า หมายถึง การสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุด และอธิบายคุณภาพในวงจรอุตสาหกรรม ตั้งแต่เริ่มต้นออกแบบผลิตภัณฑ์ การนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด และการบริการหลังการขาย ซึ่งต้องดำเนินงานอย่างสมบูรณ์แบบและครบวงจรตามหลักการของ การควบคุมคุณภาพโดยรวม (Total Quality Control) หรือ TQC (ณัฐรพันธ์ เจรนันท์, 2545:38)

แนวความคิดของ Kaoru Ishikawa

นักวิชาการที่มีชื่อเสียงด้านคุณภาพชาวญี่ปุ่น ที่พัฒนาแนวความคิดวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circles) หรือ QCC จนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ และแนวความคิด

ในการควบคุมคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Company-wide Quality Control) หรือ CWQC ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ TQM ในประเทศไทย ตลอดจนเสนอแนวทางในการควบคุมคุณภาพโดยหลักการทางสถิติ หรือที่เรียกว่า 7QC Tools ซึ่งได้แก่

1. ผังเหตุและผล (Cause and Effect Diagrams) หรือผังก้างปลา (Fish bone Diagram)
2. การวิเคราะห์ Perato (Pareto Analysis)
3. แผนภาพ (Graphs)
4. แผนภูมิแท่ง (Histograms)
5. แผนภูมิการควบคุมกระบวนการ (Process Control Charts)
6. แผนผังการกระจาย(Scatter Diagrams)
7. รายการการตรวจสอบ (Check List Sheets)

นอกจากนี้ Ishikawa ยังมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ การควบคุมคุณภาพเป็นหน้าที่ของพนักงานทุกคนที่จะต้องร่วมกันปฏิบัติ โดยให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงผลงานแก่องค์การ ซึ่งแตกต่างจากแนวความคิดของผู้บริหารในชาติตะวันตก ที่นิยมมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับหน่วยงานด้านคุณภาพขององค์การ ซึ่งถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพ ซึ่งมักจะก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งกับหน่วยงานอื่น ๆ และยังปล่อยให้เกิดผลงานที่ด้อยคุณภาพออกไป สู่มือของลูกค้า (ณัฐพันธ์ เจริญนันท์, 2545:39-40)

แนวความคิดของ Genichi Taguchi

ให้ความสนใจกับการสร้างคุณภาพจากจุดเริ่มต้น โดย Taguchi เสนอว่า คุณภาพควรเริ่มต้นจากการออกแบบ(Quality of Design) และเขายังเสนอการพิจารณาต้นทุนค่าเสียโอกาสที่สินค้า หรือบริการไม่มีคุณภาพตามที่กำหนด (ณัฐพันธ์ เจริญนันท์, 2545:40)

หลักการสำคัญของการจัดการคุณภาพ

การจัดการคุณภาพ (Quality Management) ประกอบไปด้วยงานที่สำคัญ ดังนี้ คือ

1. การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ (Strategic Quality Management) เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และการวางแผนคุณภาพ เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารคุณภาพ โดยที่การจัดการคุณภาพจะต้องมุ่งเน้นการเข้ากับการดำเนินงานทุกรอบ ตั้งแต่ การกำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ กลยุทธ์ และ แผนปฏิบัติการ ที่จะต้องคำนึงถึงความจำเป็น และให้ความสำคัญกับการสร้างคุณภาพที่เป็นรูปธรรม และเข้าถึงทุกส่วนขององค์การ โดยผู้บริหารจะต้องสร้างวิสัยทัศน์คุณภาพให้สอดคล้องกับ

ความต้องการของธุรกิจ และนำวิสัยทัศน์มาแปลเป็นการกิจ กลยุทธ์ และแผนคุณภาพที่มีความชัดเจน ครอบคลุม และเป็นรูปธรรม

3. การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) เป็นการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพขององค์การ จะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยความรอบคอบและความเข้าใจในข้อจำกัดของสถานการณ์ โดยผู้พัฒนาคุณภาพจะต้องศึกษา วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามหลักเหตุผล และหลักการทำงานวิทยาศาสตร์ โดยพยายามหาวิธีการที่เรียบง่าย แต่มีประสิทธิภาพที่สุด (Simple but Efficient) มาใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผลงาน ซึ่งต้องดำเนินงานผ่านการบริหาร การฝึกอบรม และการเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีจิตสำนึก มีความมุ่งมั่น และต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในทุกระดับ เพื่อให้องค์การสามารถบรรลุความเป็นเลิศ (Excellence) ของคุณภาพและการดำเนินงาน

4. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นกระบวนการจัดระบบการทำงาน และการปฏิบัติการ เพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ผลิตขึ้นมีคุณสมบัติสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ ซึ่งจะดำเนินการโดยกำหนดมาตรฐาน เกณฑ์ และวิธีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ เพื่อประเมิน และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐาน โดยปรับการดำเนินงานและผลลัพธ์ให้สอดคล้อง กับมาตรฐาน โดยผู้ควบคุมคุณภาพจะตัดสินใจแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสม การควบคุมคุณภาพจะเป็นทั้งงานพื้นฐาน และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการจัดการคุณภาพ เพื่อสร้างความแน่ใจว่า ธุรกิจสามารถดำเนินงานอย่างคงเส้นคงวา และส่งมอบผลงานที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าได้ตรงตามที่ตกลง และอย่างสมำเสมอ

การนำหลักการ Deming มาใช้กับ TQM

คุณภาพเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงาน ดังนั้นในการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้น กับองค์การ Deming ได้นำเสนอ วงจร PDCA (Plan, Do, Check, Act) เพื่อเป็นหลักในการเริ่มต้น การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ส่วนประกอบทั้ง 4 ด้าน สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผนถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด โดยจะเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนักรถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไข มีการเก็บรวบรวมข้อมูล เลือกทางเลือก และวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อเลือกวิธีที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหา

2. การปฏิบัติ (Do) นำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติโดยมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบ ได้ตระหนักรถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นอย่างถ่องแท้แล้ว และให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินงานตามแผน รู้ถึงรายละเอียดและขั้นตอนต่าง ๆ มีการจัดอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน และมีการจัดทรัพยากรที่จำเป็น

3. การตรวจสอบ (Check) มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินควรประเมินการดำเนินงานขององค์กรว่าสามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่ และเนื้อหาสาระของแผนมีความครบถ้วนหรือไม่ หากการประเมินพบว่าผลงานออกมายังไม่ถูกต้อง ตรงตามเป้าหมายก็สามารถนำไปจัดทำเป็นมาตรฐานสำหรับการดำเนินงานในครั้งต่อไปได้

4. การปรับปรุงแก้ไข (Act) ใน การปฏิบัติงาน มีการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในอนาคต และทำการแก้ไขในส่วนที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อผลลัพธ์ที่ได้ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายแล้วจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรทราบ สิ่งที่สำคัญถ้าหากพบว่าการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นเกิดจากการวางแผนที่ไม่ดีตั้งแต่ต้น องค์กรจะต้องหาสาเหตุของการวางแผนที่ไม่ดีก่อน แล้วจึงทำการปรับปรุงคุณภาพการวางแผน และปรับปรุงเนื้อหาของแผนด้วย

องค์ประกอบที่สำคัญของ TQM 3 ประการ คือ

1. การให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Oriented) ลูกค้า (Customer) เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ธุรกิจอยู่รอด และความมุ่งหมายของธุรกิจ คือ การสร้างและรักษาลูกค้า ของ Peter F. Drucker ปรมาจารย์ด้านการบริหารธุรกิจร่วมสมัย (Modern Business Management Guru) ที่กระตุ้นให้คิดว่าธุรกิจสามารถดำรงอยู่ได้ เพราะลูกค้าที่เข้ามาซื้อสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าธุรกิจจะใหญ่เพียงใด ก็ไม่สามารถขายสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้าเป้าหมายได้ การทำธุรกิจจะไม่ประสบผลลัพธ์ได้ ลูกค้าคือคุณภาพ และคุณภาพคือลูกค้า ดังนั้นพนักงานในองค์กรธุรกิจทุกคน จึงต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน ต้องสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้กับลูกค้า ไม่ใช่เพื่อเอาไว้เจ้านายเท่านั้น เพราะลูกค้าเป็นผู้ให้เงินเดือน ความสุข และความมั่นคงในชีวิต ลูกค้าจึงมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ในทุกๆ องค์การ ทำให้ธุรกิจต้องติดตามเรียนรู้ และพยายามคิดแบบลูกค้า ตลอดจนให้ลูกค้า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาของธุรกิจ เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการ สร้างความพอใจ และความชื่นชมจากลูกค้า ได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ การให้ความสำคัญกับลูกค้าจะไม่ถูกจำกัดอยู่ที่ลูกค้าจริง ๆ หรือที่เรียกว่า ลูกค้าภายนอก (External Customer) ที่ซื้อสินค้าหรือบริการของธุรกิจเท่านั้น แต่จะขยายตัวครอบคลุมไปถึงพนักงาน หรือหน่วยงานที่อยู่ติดไปกับเรา ซึ่งรับผลงานหรือบริการจากเรา ที่เรียกว่า ลูกค้าภายใน (Internal Customer) โดยเราจะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งมอบภายใน (Internal Supplier) ในการส่งมอบผลงานและสร้างความพอใจให้แก่พวกเขาร่วมจะสร้างความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกันเป็น ห่วงโซ่คุณภาพ (Quality Chain) จากผู้ขายวัสดุคิบ (Supplier) ผู้ส่งมอบ และลูกค้า

ภายใน ไปจนถึงลูกค้าภายนอกที่ซื้อสินค้าและบริการที่มีคุณภาพของธุรกิจ โดยความสัมพันธ์จะต้องเป็นระบบที่สอดคล้อง ส่งเสริม และต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสม

ถ้าโซ่ห่วงไม่มีความพกพร่อง ก็จะทำให้การส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพขาดความสมบูรณ์ และสร้างปัญหาขึ้น ดังนั้นพนักงานทุกคนจึงต้องมีสำนึกร่วมกันแห่งคุณภาพ และความเป็นเลิศ ไม่ทำงานให้เสื่อมแบบไปที่ แต่ต้องระลึกเสมอว่าผลงานของเขามีผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้า หรือบริการที่ธุรกิจส่งมอบให้แก่ลูกค้า ถ้าผลงานของเขามีปัญหา ก็จะส่งผลให้การดำเนินงานในขั้นตอนต่อไปมีอุปสรรค และทำให้ลูกค้าได้รับสินค้าหรือบริการที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะมีผลกระทบในด้านลบข้อนกลับมาที่เขาในที่สุด

2. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) นวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์การต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะก่อให้เกิดโมเมนตัม (Momentum) ซึ่งจะทำให้การก้าวไปข้างหน้าของธุรกิจสะดวก คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาระบบงานที่ซับซ้อนและครอบคลุมทั้งองค์การ โดยองค์การที่ทำ TQM จะต้องกล้าตัดสินใจแก้ไขปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

2.1 ศึกษา วิเคราะห์ และทบทวนข้อมูลการดำเนินงานและสภาพแวดล้อมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพของระบบและผลลัพธ์อย่างสร้างสรรค์ และต่อเนื่อง

2.2 พยายามหาวิธีในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาการดำเนินงานที่เรียบง่ายแต่ให้ผลลัพธ์สูง

2.3 ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ เป็นธรรมชาติ และไม่สร้างความสูญเสียจากการตรวจสอบ

3. การมีส่วนร่วมจากพนักงาน (Employees Innovation) พนักงานทุกคนทั้งพนักงานระดับล่าง และผู้บริหารในหน่วยงานจะต้องร่วมมือกัน โดยทุกแผนกต้องปฏิบัติงานในฐานะสมาชิกขององค์การคุณภาพเดียวกัน (ยัฐพันธ์ เจริญนันท์, 2545:60-64)

สรุปได้ว่า TQM หมายถึง การจัดการเพื่อให้เกิดคุณภาพที่สมบูรณ์สำหรับลูกค้า ซึ่งต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในองค์การ ซึ่งจะเป็นการบริหารงานที่พลวัตหรือการไม่หยุดนิ่ง

TQM จะมีขอบเขตการดำเนินงานที่กว้างขวางในการดำเนินงานซึ่งจะครอบคลุมมากกว่าการสร้างหลักประกันในคุณภาพสินค้าหรือบริการ TQM เป็นกระบวนการทางธุรกิจ เพื่อ

สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนในทุกขั้นตอน ทั้งภายในและภายนอกองค์การ (Oakland,1993)

วัตถุประสงค์ของTQM

1. การลดต้นทุนและการพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการจะเป็นวัตถุประสงค์เบื้องต้นในการดำเนินงานด้านคุณภาพ เพื่อการดำรงอยู่ และการแข่งขันขององค์การ
2. สร้างความพอใจและความซื่อสัตย์ของลูกค้า เพราะลูกค้าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับปัจจุบันและอนาคต ซึ่งธุรกิจจะต้องดำเนินงานในเชิงรุก เพื่อให้ได้และชั่งรักษาลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง
3. สร้างความพึงพอใจในงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานให้เข้มข้น นุ่มนวลและทุ่มเทในการทำงานของธุรกิจ
4. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการเรียนรู้โดยไม่ขาดมิติ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างองค์กรคุณภาพโดยสมบูรณ์ ซึ่งจะสอดคล้องกับปรัชญาขององค์กรเรียนรู้ ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ และพัฒนาการ เพื่อความอยู่รอดขององค์กร ซึ่งเราอาจจะกล่าวได้ว่า TQM เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างองค์กรเรียนรู้ (ณัฐพันธ์ เจรนันท์,2545:66-67)

ประโยชน์ของTQM

1. ช่วยให้ผู้บริหารและองค์กรสามารถรับรู้ปัญหาของลูกค้า และความต้องการที่แท้จริงของตลาด เพื่อให้การผลิตสินค้าและบริการตรงกับความต้องการตอบสนองความพึงพอใจแก่ลูกค้า
2. ให้ความสำคัญกับระบบที่เรียบง่ายและผลลัพธ์ที่ลดความสูญเสียและความสูญเปล่าในการดำเนินงาน และการบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาระบบ ขั้นตอน และการจัดเก็บข้อมูลการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ แก้ไขง่าย ไม่เสียเวลา กับงานที่ไม่เพิ่มคุณค่าให้กับธุรกิจ
4. พนักงานมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหา และการสร้างรายได้ของธุรกิจ ทำให้พนักงานมีความพึงพอใจในงาน
5. นุ่งพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร ให้มีคุณภาพสูงสุดในทุกมิติ (ณัฐพันธ์ เจรนันท์ ,2545:67-68)

การนำ TQM ไปประยุกต์ปฏิบัติเพื่อให้เกิดองค์การคุณภาพ

องค์การคุณภาพ (Quality Organization) นั้นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลา เนื่องจากคุณภาพเป็นผลวัต ดังนั้นในการประเมินรูปแบบขององค์การคุณภาพนั้นจึงค่อนข้างทำได้ยาก แต่อย่างไรก็ตามคุณสมบัติโดยทั่วไปขององค์การคุณภาพสามารถพิจารณาได้ตามเกณฑ์ การพิจารณาให้รางวัลคุณภาพ Malcolm Baldrige (Malcolm Baldrige Quality Award) หรือ MBQA ของสหรัฐอเมริกา ดังนี้คือ

1. ภาวะผู้นำ (Leadership)
2. ข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ (Information and Analysis)
3. การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ (Strategic Quality Planning)
4. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development and Management)
5. การจัดกระบวนการคุณภาพ (Management of Process Quality)
6. คุณภาพและการดำเนินงาน (Quality and Operation Results)

การนำ TQM ไปประยุกต์ใช้ในองค์การให้เกิดผลนั้น ต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเป็นลิ่งที่คุ้มค่ามากหากองค์การสามารถดำเนินงานเพื่อสร้าง TQM ให้เกิดขึ้นในองค์การได้ ขั้นตอนในการนำ TQM ไปสู่การปฏิบัติตามดังนี้

1. การคัดเลือกและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพขององค์การ โดยผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในองค์การ และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกต้องสามารถทำงานเต็มเวลาได้ อยู่ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และแก้ไขปัญหาได้
2. การวางแผนปฏิบัติ ผู้บริหารและทีมงานร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และกลยุทธ์ด้านคุณภาพ เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว โดยมีการกำหนดเวลา มีการถือสารให้เข้าใจทั่วทั้งองค์การเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ TQM มีการพัฒนาผู้นำและสร้างทีมงาน มีการอบรมความรู้และทักษะในการบริหารคุณภาพ มีการปลูกฝังวัฒนธรรม TQM มีการจัดทำระบบเอกสารเพื่อไม่ให้เสียเวลา กับงานเอกสาร มีการ ปรับโครงสร้างและระบบงาน มีการเปลี่ยนระบบประเมินผลและการให้รางวัล โดยให้ความสำคัญ กับผลงานของทีม
3. การดำเนินงาน มีการนำแผนไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ให้สอดคล้องตาม แผนแม่บท เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม มีการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุและเป็นระบบ
4. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และแก้ไข มีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปรับปรุง และหา แนวทางการปฏิบัติงานที่บรรลุคุณภาพสูงสุดอย่างเสมอ ไม่หยุดความพยายามอยู่กับความสำเร็จเดิม

แต่ต้องมุ่งมั่นปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

5. มีการเสริมแรงเพื่อรักษาปรัชญา และวัฒนธรรมการดำเนินงานแบบ TQM
ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง

เครื่องมือ 7 ชนิด สำหรับควบคุมคุณภาพ (QC 7 Tools)

ความเป็นมา

ในปี ค.ศ. 1946 JUSE หรือ Union of Japanese Scientists and Engineers ได้จูกก่อตั้งขึ้น พร้อมๆ กับการจัดตั้งกลุ่ม Quality Control Research Group ขึ้นเพื่อค้นคว้าให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบการควบคุมคุณภาพทั่วทั้งประเทศ โดยมีจุดหมายเพื่อสนับสนุนสินค้าคุณภาพดี ราคาถูก ออกจากสินค้าที่ "Made in Japan" และเพิ่มพลังการส่งออกไปพร้อมๆ กัน

หลังจากนั้นมาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งก็คือ Japanese Industrial Standards (JIS) marking system ได้ถูกกำหนดเป็นกฎหมายในปี ค.ศ. 1950 พร้อมๆ กับการเชื่อมต่อ Dr. W. E. Deming มาเปิดสัมมนาทาง QC ให้แก่ผู้บริหารระดับต่างๆ และวิศวกรในประเทศ นับเป็นการจุดประกายของการตระหนักรถึงการพัฒนาคุณภาพ อันตามมาด้วยการก่อตั้งรางวัล Deming Prize ที่มีชื่อเสียง เพื่อมอบให้แก่โรงงานซึ่งมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณภาพดีเด่นของประเทศ

ต่อมาในปี ค.ศ. 1954 Dr. J. M. Juran ได้ถูกเชิญมาเยี่ยมประเทศญี่ปุ่น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารระดับสูงภายในองค์กรในการนำเทคนิคเหล่านี้มาใช้งาน โดยได้รับความร่วมมือจากพนักงานทุกๆ คน นับเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาและรวมรวมเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพรวม 7 ชนิด ที่เรียกว่า QC 7 Tools มาใช้

เครื่องมือควบคุมคุณภาพทั้ง 7 ชนิดนี้ ตั้งขึ้นตามนั้นครบในตำนานของชาวญี่ปุ่นที่ชื่อ "บงเค" (Ben-ke) ผู้ซึ่งมีอาชีวอนร้ายการแตกต่างกัน 7 ชนิด พกอยู่ที่หลัง และสามารถเลือกดึงมาใช้สับคู่ต่อคู่ที่มีผลมีอิทธิพลต่อภาระงานแล้วกันเล่า สำหรับเครื่องมือทั้ง 7 ชนิด สามารถแยกแยะได้ดังนี้

1. พังแสดงเหตุและผล (Cause-and-Effect Diagram) หรือพังก้างปลา (Fishbone Diagram) บางครั้งเรียกว่า Ishikawa Diagram ซึ่งเริ่บต้นชื่อของ Dr. Kaoru Ishikawa ผู้ซึ่งเริ่มน้ำผึ้งน้ำมาใช้ในปี ค.ศ. 1953 เป็นพังที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะ ทางคุณภาพกับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรายละเอียดพังก้างปลา

2. แผนภูมิพารอโต (Pareto Diagram) เป็นแผนภูมิที่ใช้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของความบกพร่องกับปริมาณความสูญเสียที่เกิดขึ้น ภาพ Slide จากต่างประเทศเกี่ยวกับ Pareto Diagram

3. กราฟ (Graphs) คือภาพลายเส้น แท่ง วงกลม หรือจุดเพื่อใช้แสดงค่าของข้อมูลว่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล หรือแสดงองค์ประกอบต่าง ๆ รายละเอียดกราฟเส้น

4. แผ่นตรวจสอบ (Checksheet) คือแบบฟอร์มที่มีการออกแบบช่องว่างต่าง ๆ ไว้เพื่อใช้บันทึกข้อมูลได้ง่าย และสะดวก

5. ฮิสโตรแกรม (Histogram) เป็นกราฟแท่งที่ใช้สรุปการอนุมาน (Inference) ข้อมูลเพื่อที่จะใช้สรุปสถานภาพของกลุ่มข้อมูลนี้

6. ผังการกระจาย (Scatter Diagram) คือผังที่ใช้แสดงค่าของข้อมูลที่เกิดจากความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวว่ามีแนวโน้มไปในทางใด เพื่อที่จะใช้หาความสัมพันธ์ที่แท้จริง

7. แผนภูมิควบคุม (Control Chart) คือแผนภูมิที่มีการเขียนขอบเขตที่ยอมรับได้ของคุณลักษณะตามข้อกำหนดทางเทคนิค (Specification) เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการควบคุมกระบวนการผลิต โดยการติดตามและตรวจจับข้อมูลที่ออกนอกขอบเขต (Control limit)

นับว่าในปัจจุบันนี้แนวความคิดของการควบคุมคุณภาพ ได้ถูกเผยแพร่และนิยมใช้กันอย่างกว้างขวางทั่วโลกในหลากหลายองค์การ ทุกระดับชั้น ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้างาน หรือคนงานระดับปฏิบัติการ ขายหรือหยอด พนักงานประจำหรือลูกจ้างชั่วคราว โดยมีจุดประสงค์เดียวกันเพื่อนำมาซึ่งคุณภาพของลูกค้า และบริการขั้นเป็นที่พึงพอใจของลูกค้า (Customer satisfaction-CS) ซึ่งมิใช่ความพึงพอใจขององค์การ(Company satisfaction) แต่เพียงอย่างเดียว

หลักการบริหารคุณภาพของเดรมนิ่ง 14 ข้อ

ดร.เดรมนิ่ง (Dr.W.E.Deming) ได้เสนอแนวทางใหม่เพื่อการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมเพื่อความอยู่รอดและสามารถแข่งขันในตลาดได้ โดยเสนอหลักการบริหารคุณภาพ 14 ข้อ ที่รู้จักกันดีว่า “เดรมนิ่ง 14 ข้อ” (Deming's Fourteen Points) การศึกษาหลักการบริหารคุณภาพของเดรมนิ่ง 14 ข้อ ให้เข้าใจจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างคุณภาพในองค์กร การสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมจะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

หลักการบริหารคุณภาพของเดรเม็ง 14 ข้อ ได้แก่'

1. จงสร้างปัลวานอันแน่วแน่ในการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการ ผู้บริหารจะต้องมีความมุ่งมั่นในเรื่องของการสร้างคุณภาพ ต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว อย่างชัดเจน ต้องผูกพันในเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยมีความอดทนเพียงพอที่จะรอ ผลลัพธ์ให้เกิดขึ้น ด้วยการตั้งปัลวานอย่างมุ่งมั่นแน่วแน่นี้ ควรจะมุ่งเน้นไปใน 4 เป้าหมายหลัก คือ นวัตกรรม (Innovation) การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) และการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

2. จงยอมรับปรัชญาใหม่ ๆ ของการบริหาร ผู้บริหารจะต้องยอมรับ “วัฒนธรรมแห่ง คุณภาพ” เสมือนหนึ่งปรัชญาการดำเนินชีวิตหรือลัทธิศาสนา โดยจะต้องทำให้คุณภาพเป็นส่วนหนึ่ง ของงานให้ได้ เพราะคุณภาพจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพนักงานทุกคนจากการ ทำงานตามสั่งกล้ายเป็นดูแลรับผิดชอบในผลงานของตนเอง

3. จงยุติการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยแต่การตรวจสอบ การควบคุมคุณภาพจะต้องมุ่ง ที่การควบคุม “กระบวนการผลิต” เป็นสำคัญ ไม่ใช่อาศัยการตรวจสอบที่ตัวสินค้าที่ผลิตเสร็จแล้ว เท่านั้น เพราะการตรวจสอบขั้นสุดท้ายไม่ได้เป็นการป้องกันความผิดพลาด ไม่ให้เกิดขึ้น

4. จงยุติวิธีการดำเนินธุรกิจโดยการตัดสินกันด้วยราคาขายเพียงอย่างเดียว การใช้ ราคาขายต่ำสุดเป็นเกณฑ์ในการดำเนินธุรกิจเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะราคาขายของสินค้าจะไม่มี ความหมายใด ๆ หากธุรกิจไม่มีมาตรการที่เชื่อถือได้ในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของสินค้านั้น

5. จงปรับปรุงระบบการผลิตและระบบการให้บริการอย่างต่อเนื่อง การเสริมสร้าง คุณภาพให้เกิดขึ้น ไม่ใช่กิจกรรมที่ทำครั้งเดียวเสร็จ แต่เป็นงานที่จะต้องทำการพัฒนาและปรับปรุง อย่างต่อเนื่องตลอดไปด้วยการใช้หลักการทำงานแบบวงจรของเดรเม็ง (PDCA Deming Cycle) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

P : Plan คือการวางแผนและการกำหนดวัตถุประสงค์ของการทำงาน

D : Do คือการทำตามแผนนั้น ๆ

C : Check คือการตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผน

A : Act คือการดำเนินการปรับปรุงเพื่อให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้

6. จงทำการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ องค์กรจะต้องจัดทำแผนการฝึกอบรมและให้ การศึกษาแก่พนักงานทุกคนในเรื่องของคุณภาพและการบริหารจัดการคุณภาพ โดยเฉพาะเรื่องของ “การควบคุมคุณภาพเชิงสถิติ” และ “เครื่องมือแห่งคุณภาพ” ประเภทต่าง ๆ การฝึกอบรมจะต้อง ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอตลอดไป

7. จงสร้างภาวะผู้นำขึ้น ผู้นำเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการสร้างวัฒนธรรมแห่งคุณภาพให้เกิดขึ้นในองค์การ เพราะผู้นำจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานในทุกระดับขององค์การเห็นถึงความจำเป็นในการปรับกระบวนการทำงาน เพื่อให้งาน สินค้าหรือบริการพัฒนาไปสู่ความมีคุณภาพ

8. จงกำจัดความกลัวให้หมดไป องค์การและผู้บริหารจะต้องสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ หัวหน้างานและพนักงานจะต้องกล้าที่จะสอบถามในสิ่งที่ตัวเองไม่รู้ หรือไม่เข้าใจโดยไม่ต้องกลัว ผู้บริหารจะต้องเปิดโอกาส และกระตุ้นให้พนักงานกล้าแสดงออก เพื่อเสนอแนะวิธีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น

9. จงพัฒนาระบบการทำงานต่าง ๆ ผู้บริหารจะต้องพยายามที่จะเป็นอุปสรรค หรือกำแพงที่ขวางกั้นการติดต่อและประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป เพื่อให้พนักงานที่ต่างหน่วยงานแต่มีงานเกี่ยวเนื่องกันสามารถร่วมมือกันได้อย่างเต็มที่

10. จงกำจัดคำว่าไม่เป้าหมาย คำว่าไม่เป้าหมายอาจจะไม่มีความหมายเลย หากปราศจากแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ดังนี้ การใช้คำว่าไม่เป้าหมายเพื่อการจูงใจหรือกระตุ้นเดือนั้น ผู้บริหารจะต้องมั่นใจว่าได้เสนอแนะวิธีปฏิบัติที่จะทำให้สามารถบรรลุคำว่าไม่เป้าหมายนั้น ๆ ด้วย

11. จงกำจัดเป้าหมายที่เน้นเพียงเริงปริมาณ การกำหนดโควตาการผลิต มากจะทำให้พนักงานในฝ่ายผลิตมุ่งสนใจในปริมาณมากกว่าคุณภาพของผลผลิต ผู้บริหารจึงไม่ควรใช้โควตาการผลิตที่ระบุเป็นจำนวนตัวเลขขึ้นต่ำเพื่อการวัดผลงานของพนักงานเพียงอย่างเดียว

12. จงจำกัดสิ่งกีดขวางความภาคภูมิใจของพนักงาน การมุ่งเน้นที่เป้าหมายหรือโควตาการผลิตมากกว่าการมุ่งเน้นที่คุณภาพจะทำให้ความภาคภูมิใจของพนักงานในผลงานของตนเองลดน้อยลง เพราะไม่ได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงคุณภาพ การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจและความพอใจในงานมากขึ้น

13. จงจัดแผนการศึกษาและทำการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ แผนการศึกษาและฝึกอบรมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะรองรับ โครงการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเทคโนโลยีการผลิตเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การฝึกอบรมจึงเป็นการพัฒนาพนักงานและเป็นการลงทุนระยะยาวที่จะมีผลต่อความสำเร็จและความอยู่รอดขององค์กร

14. จงลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุผลสำเร็จของการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจะต้องนำตนเองเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ โดยร่วมลงมือปฏิบัติ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน และเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารต้องยึดมั่นผูกพันในคุณภาพ

อย่างจริงจัง และต้องเป็นการผูกพันในระยะยาว มิใช่การฝ่าผลสำเร็จในระยะสั้นแต่เพียงอย่างเดียว

หลักการบริหารคุณภาพของเดรอมมิ่งทั้ง 14 ข้อข้างต้นจึงเป็นเรื่องที่ธุรกิจอุตสาหกรรมควรหัดถือปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการของตนเองให้สามารถแข่งขันในตลาดได้

ซิกซ์ซิกมา

จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

6σ

ซิกซ์ซิกมา เนียนแทนด้วยตัวเลข 6 และเครื่องหมายซิกมา

ซิกซ์ซิกมา (Six Sigma) หมายถึงระดับคุณภาพของกระบวนการผลิตที่ยอมให้มีของเสียในระบบได้เพียง 3.4 ชิ้นต่อ การผลิตสินค้าล้านชิ้น และนอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือช่วยธุรกิจให้สามารถแก้ปัญหาคุณภาพของระบบของการปฏิบัติการ ได้อีกด้วย

ซิกซ์ซิกนามีที่มาจากการประยุกต์ความรู้ทางด้านสถิติตามใช้ โดยสมมติให้ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในระบบนั้นเป็นการแจกแจงปกติ (normal distribution) หรือการกระจายเป็นรูประฆังกว้างทั้งหมด ค่าเฉลี่ยที่จุดกึ่งกลางของการกระจายตัวนั้นก็คือค่าที่ต้องการ ส่วนซิกมาคือหนึ่งช่วงของความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่วัดจากจุดกึ่งกลางดังกล่าว และจะมีขอบเขตของการยอมรับ ได้อยู่ 2 ส่วนคือ ขอบเขตจำกัดบน (Upper Specific Limitation) และขอบเขตจำกัดล่าง (Lower Specific Limitation) ซึ่งในนิยามของซิกซ์ซิกมา นี้ ถ้าขอบเขตบนและล่างอยู่ห่างจากค่าเฉลี่ยเป็นระยะ 3 ซิกมา ก็จะเรียกว่า ระดับ 3 ซิกมา (3 Sigma Level) แต่ถ้าเป็นระยะ 4 ซิกมา ก็จะเรียกว่า ระดับ 4 ซิกมา (4 Sigma Level) ซึ่งในแต่ละระดับจะให้ค่าดังนี้

ระดับชิกมา	ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability)	DPMO
1.0	68.26894921%	317,310.5078629140
2.0	95.44997361%	45,500.2638963586
3.0	99.73002039%	2,699.7960632598
4.0	99.99366575%	63.3424836580
5.0	99.99994267%	0.5733039985
6.0	99.99999980%	0.0019731754

DPMO ในตารางข้างต้นนี้ หมายถึง จำนวนของเสียต่อการปฏิบัติการล้านครั้ง (Defects Per Million Operations)

จากการทดลองในห้องปฏิบัติการ หรือจากการทดลองภาคสนามนั้น จะให้ค่าเฉลี่ยที่คงตัว แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาผ่านไป ค่าเฉลี่ยที่เคยวัดได้จะเกิดการแก่วงตัว เนื่องด้วยการเลื่อนสภาพ ตามกาลเวลา ทำให้ข้อมูลที่เคยวัดได้นั้นผิดเพี้ยนไป โดยค่าที่ได้จากการทดลองนี้ ถูกเรียกว่า “ระยะสั้น” (Short Term) แต่ค่าที่แก่วงตัวในภายหลังนี้เรียกว่า “ระยะยาว” (Long Term)

โมโตโรล่า แนะนำว่า ค่าที่แก่วงตัวนี้ควรจะอยู่ในช่วง 1.5 ชิกมา แต่ว่าค่าที่ได้มานี้ มาจากประสบการณ์ของ โมโตโรล่าเอง ซึ่งก็ได้มีการพิสูจน์ในเชิงคณิตศาสตร์โดย ดาววิส โบท ในภายหลงว่าค่า 1.5 นี้สมเหตุสมผลซึ่งค่าที่ได้จะเป็นดังนี้

ระดับชิกมา	ค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability)	DPMO
1.0	30.23278734%	69,7672.1265997890
2.0	69.12298322%	308,770.1678050220
3.0	93.31894011%	66,810.5989420398
4.0	99.37903157%	6,209.6843153386
5.0	99.97673709%	232.6291191951
6.0	99.99966023%	3.3976731335

และค่านี้คือค่าที่ยอมรับให้ใช้ในมาตรฐานระดับ 6 ซิกมานั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ซิกส์ซิกมาเป็นหลักการที่ประยุกต์มาจากวิชาสถิติ ซึ่งแท้จริงแล้วก็มี การพัฒนาฯแล้วร้าวๆ 7 ทศวรรษ และมีเครื่องมือต่างๆ มากนาก แต่วิธีที่นิยมที่สุดก็คือ DMAIC (ไดเมก) และ DMADV

สรุป เรื่องแนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพ

ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่จะทำให้ลูกค้านั้น ระดับของคุณภาพที่ทำออกมานั้น จะต้องตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าที่จะซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการ เป็นหลัก ซึ่งหมายความทางองค์กรจะต้องดำเนินถึงหลักการที่เรียกว่า Customer Focus ทำอย่างไร ที่จะหาความจำเป็นและความต้องการของลูกค้า มาพิจารณาว่าองค์กรจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ในการบริหารการจัดการ และผลิตสินค้าหรือบริการ ให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่าง สม่ำเสมอ หรือที่เรียกว่า การประกันคุณภาพ (Quality Assurance)

การบริหารการจัดการแบบองค์รวม เช่น ISO 9001:2000, TQM เป็นเครื่องมือในการ บริหารจัดการที่จะมีการควบคุมคุณภาพทั้งแต่ ระบบบริหารจัดการ จะควบคุมปัจจัยเข้า (Input) ที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ มีการควบคุมกระบวนการและตรวจสอบคุณภาพการทำงานทุกขั้นตอน เพื่อให้มั่นใจว่าจะได้สินค้าหรือบริการที่ได้岀มา (Output) จะตอบสนองต่อความต้องการและ ความพึงพอใจของลูกค้าได้เป็นอย่างดี

แต่ทั้งนี้ระบบในการบริหารจัดการและควบคุมนั้นยังคงต้องดำเนินถึงผลิตภัพ (ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล) ในภาคดำเนินการนั้นๆ ซึ่งด้านนี้ชี้วัดถึงผลิตภัพ จะได้อธิบาย ในข้อ 1.4 ของบทที่ 2 นี้ จะเป็นการแสดงให้เห็นว่าแต่ละองค์การมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มากน้อยเพียงใด

1.2 ประวัติความเป็นมาของระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000

ประวัติความเป็นมาของ ISO

องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วย มาตรฐาน (The International Organization for Standardization) หรือ ISO ก่อนใช้คำย่อ “IOS” แต่ความหมายในทางภาษากรีกแปลออกมานั้น ไม่เป็นมงคล จึงเปลี่ยนเป็น “ISO” เพื่อให้ตรงกับภาษากรีก แปลว่า “เท่าเทียมกัน” ซึ่งตรง ความหมายที่มาตรฐานเท่าเทียมกันทั่วโลก องค์กรนี้เป็นองค์กรนานาชาติที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ เป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษย์ชาติ ได้ก่อตั้งเป็นทางการเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2490 หรือ ก.ศ. 1947 ซึ่งครั้งแรกนั้นมีผู้แทนจากประเทศต่างๆ 25 ประเทศ ร่วมประชุมกันที่กรุงลอนדון มีมติจัดตั้ง

องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานขึ้น และสหประชาชาติได้ให้การยอมรับเป็นองค์กรชำนาญพิเศษ ประเภทที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือเกิดระบบมาตรฐานของโลกที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

ปัจจุบันองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานหรือ ISO มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเจนีวาประเทศไทยและแคนาดา ประกอบด้วยสมาชิกจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกปัจจุบัน

137 ประเทศ โดยมีการกิจลักษณะคือ

1. ให้การสนับสนุนและพัฒนามาตรฐาน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนต่อการค้าขายและเปลี่ยนสินค้า และการบริการของนานาชาติทั่วโลก
2. พัฒนาความร่วมมือในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ และภูมิปัญญา ของมวลมนุษยชาติ

ผลงานที่เห็นเป็นรูปธรรม คือ การกำหนดมาตรฐานต่างๆ ที่เรียกว่า มาตรฐานสากล (International standard) และได้มีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9000 ขึ้น เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2530 หรือ ก.ศ. 1987 โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการวิชาการด้านเทคนิค ขึ้นมาคณะหนึ่ง เป็นกรรมการชุดที่ 176 จากที่มีกรรมการขณะนี้ 200 กว่าชุด กรรมการชุดนี้เรียกว่า Technical Committee, ISO/TC 176 on Quality Assurance การดำเนินการยกระดับระบบบริหารคุณภาพเป็นสากล โดยการนำมาตรฐาน BS 5750 ของอังกฤษมาเป็นแนวทาง คือ ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9000 ซึ่งเป็นมาตรฐานของระบบบริหารงาน เพื่อให้เกิดคุณภาพ มาตรฐานนี้ ได้ระบุถึงข้อกำหนดที่จำเป็นต้องมีในระบบคุณภาพและใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติซึ่งสามารถใช้ได้กับอุตสาหกรรม พานิชยกรรม ธุรกิจการค้า การบริหาร ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่

1. ความหมายของ ISO 9000

ISO เป็นภาษากรีก คือ ISOS แปลว่า “เท่ากัน” เป็นภาษาสากลของคุณภาพ ซึ่งนี้เป็นกุญแจนำไปสู่ความเข้าใจถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ของ ISO 9000 ซึ่งเป็นมาตรฐานระดับนานาชาติ เป็นระบบบริหารประกันคุณภาพขั้นพื้นฐานที่มีความมุ่งหมายที่จะให้มีระบบคุณภาพเท่าเทียมกันระหว่างองค์กรต่างๆ และประเทศต่างๆ ด้วย

ISO ย่อมาจากคำว่า International Organization for Standardization หรือ International Standard Organization ซึ่งเป็นองค์กรสากล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหรือปรับมาตรฐานนานาชาติเกือบทุกประเภท (ยกเว้นทางด้านไฟฟ้า ซึ่งเป็นหน้าที่ของ IEC) เพื่อให้ประเทศต่างๆ ในโลกสามารถใช้มาตรฐานเดียวกันได้ เมื่อจากแต่ละประเทศมีมาตรฐานคุณภาพของตนเอง

ดังนั้น หน่วยงาน ISO จึงจัดตั้งคณะกรรมการด้านเทคนิคเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ สถาบันนี้ คือ “Technical Committee ISO 176 on Quality Assurance” เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐาน ประกันคุณภาพสถาบัน ซึ่งก็คือ ISO 9000 นั้นเอง โดยจัดทำฉบับแรกในปี ค.ศ. 1987 (สำหรับ การปรับปรุงจะกระทำทุก 5 ปี ถ้าทำได้) ได้มีการปรับปรุงครั้งแรกแล้ว คือ ฉบับปี ค.ศ. 1994 และ ได้มีการปรับปรุงอีกเป็นครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ. 2000

เลข “9000” เป็นเลขรหัสของมาตรฐานนี้ คือ นับตั้งแต่ ค.ศ.1947 (ปีที่จัดตั้ง ISO) หน่วยงาน ISO ได้จัดทำมาตรฐานต่างๆ ไว้มากมายจนถึงปี ค.ศ.1987 (ปีที่จัดทำมาตรฐานนี้) ได้จัดทำมาถึงเลข 9000 พอดี จึงนำเอาเลข 9000 มาเป็นรหัสมาตรฐานนี้ เรียกว่า “มาตรฐาน ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9000”

2. ระบบบริหารงาน ISO 9001:2000 กับประเทศไทย

สำหรับประเทศไทยได้นำมาตรฐานระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 เข้ามา ในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2534 โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) สังกัด กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประเทศไทย ได้มีขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ ดังนี้ คือ

1. รับมาตรฐานระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2001 จาก ISO มาคัดลอกและ แปลง จัดทำเป็นมาตรฐานของประเทศไทย โดยใช้หมายเลข นอก. ISO9000 ซึ่งมีความเหมือนกัน ทุกประการกับ ISO 9000 นำออกประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. 2534

2. คณะกรรมการตีเมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2534 ให้สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการรับรองระบบคุณภาพของ ประเทศไทย โดยมีคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการรับรองระบบคุณภาพเป็นผู้กำหนดคุณแล

3. เปิดบริการรับรองระบบคุณภาพโดยจะจัดตั้งหน่วยงานใน สมอ. ขึ้นเพื่อ ดำเนินการ โดยมีประธานมุ่งไปให้ความช่วยเหลือ ตามโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และการประกันคุณภาพของอาเซียน

4. ส่งเสริมให้ภาครัฐและภาคเอกชนได้มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานระบบบริหาร คุณภาพรวมทั้งสนับสนุนให้มีการนำมาตรฐานไปใช้ โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แห่งประเทศไทยร่วมกันจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง

5. ปี พ.ศ. 2542 สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ทำหน้าที่เป็น National Accreditation Body คือ เป็นการรับรองและกำกับดูแลสถาบันที่ให้การรับรองระบบคุณภาพ คือ ส.ร.อ. , บริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด , SGS ฯ

3. ผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิก ISO

ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการที่ไทยเป็นสมาชิกของ ISO นั้น แบ่งออกเป็น 2 ด้านใหญ่ๆ คือ

1. ด้านเศรษฐกิจประเทศไทยสามารถที่จะปักป้องผลประโยชน์ทางด้านการค้าระหว่างประเทศ เพราะไทยได้มีบทบาท และได้มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานซึ่งสามารถต่อรองข้อกำหนดที่เกี่ยวกับมาตรฐาน ให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยได้ และถ้ามีมาตรฐานสากลระหว่างประเทศที่สอดคล้องกัน ก็จะทำให้การค้าระหว่างประเทศดำเนินไปได้ด้วยดี

2. ด้านวิชาการ ประเทศไทยได้รับความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ และได้รับการถ่ายทอดด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดจนได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการและการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานด้านมาตรฐานของประเทศ

4. ISO 9001:2000 กับตลาดโลก

การกำหนดมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9001:2000 ขึ้นนี้ เป็นเงื่อนไขเบิกทางเข้าสู่ตลาดโลก เพราะเปรียบเสมือนเป็นกุญแจที่เปิดประตูการค้าให้กว้างขึ้น เพราะเงื่อนไขทางการค้านี้มุ่งความต้องการของลูกค้า คือ ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ ซึ่งมาตรฐานนี้ มุ่งเน้นการทำงานเป็นขั้นตอนเป็นระบบ มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน สามารถตรวจสอบได้ ตลอดเวลา มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง นำไปปฏิบัติอย่างได้ผลเหตุผลที่ประเทศต่างๆ นำเอา ISO 9001:2000 มาใช้นั้น เนื่องจากในครั้งแรกนั้น ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของ หลายประเทศ ได้รวมตัวกันเป็นตลาดเดียว ได้นำมาตรการรับรองคุณภาพ ISO 9001:2000 หรือ มาตรฐานยุโรป EN 29000 มาเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการอนุมัติให้นำสินค้าเข้าได้ จากนั้นกลุ่มประเทศต่างๆ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น กลุ่มประชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออสเตรเลีย ฯลฯ ซึ่งมีการแบ่งขั้นด้านการค้าสูงต่ำ ต้องตั้งตัวจัดให้มีระบบการบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ขึ้นภายในประเทศของตน เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันธุรกิจ จนเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปว่า ใน การค้าระหว่างประเทศนั้นจะต้องมีใบรับรองระบบ ISO 9001:2000 ซึ่งเป็นระบบ มาตรฐานสากลที่นานาชาติยอมรับ ซึ่งเป็นใบผ่านทางที่จะทำธุรกิจนานาชาติ เพราะในการค้าระหว่างประเทศนั้นต้องใช้เกติกาสากลเหมือนกันทั่วโลก ถึงแม้ว่าจะมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อให้ สอดคล้องกับมาตรการของประเทศญี่ปุ่น แต่ในที่สุดก็นำมาใช้เป็นข้อกำหนดกับคู่ค้าอื่นๆ ของตน และนำมาใช้แพร่หลายในปัจจุบัน พระการบริหารด้านระบบคุณภาพ ISO 9001:2000 ไปใช้แล้ว เช่น ว่าการดำเนินธุรกิจขององค์การนั้นจะบรรลุเป้าหมายและนโยบายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิผล ซึ่งจะส่งผลดีต่อองค์การและประเทศไทย

ในการประชุม TC 176 ที่ประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ เมืองเชียงใหม่ ในระหว่างวันที่ 1-9 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 ที่ผ่านมา มีรายงานว่าจำนวนบริษัทหรือหน่วยงานทั่วโลกที่ได้นำระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000 ไปใช้ให้มีมากกว่า 350,000 ราย ซึ่งนับเป็นความสำเร็จหนึ่งขององค์กรมาตรฐานระหว่างประเทศ (ISO) ที่สามารถสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับและมีผู้ใช้มากที่สุด

ตารางที่ 2.1 ชื่อย่อของมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9000 ของประเทศต่างๆ

ชื่อประเทศ	ชื่อย่อ
1. มาตรฐานไออสโธ	1. ISO 9000
2. ออสเตรเลีย	2. AS 3900
3. ออสเตรีย	3. Norm ISO 000
4. เบลเยียม	4. MBMX 50-002-1
5. แคนาดา	5. DS/ISO 9000
6. เดนมาร์ก	6. DS/EN 29000
7. ตลาดร่วมด้านเศรษฐกิจยุโรป	7. EN 29000
8. ฟินแลนด์	8. SFS-ISO 9000
9. ฝรั่งเศส	9. NF X 50-121
10. เยอรมนี	10. DIN ISO 9000
11. อินเดีย	11. IS 300
12. ไอร์แลนด์	12. ISO 9000
13. เนเธอร์แลนด์	13. NEN-ISO 9000
14. นอร์เวย์	14. NS 5801
15. แอฟริกาใต้	15. SABS 0157
16. สเปน	16. UNS 66 900
17. สวีเดน	17. SS 9000
18. สวิตเซอร์แลนด์	18. SN-ISO > 900
19. เครื่อจักรภพ	19. BS 5750
20. สหรัฐอเมริกา	20. ANSI/ASQC Q90
21. ยูโกลาต้าเวีย	21. JUS A.K.1.010
22. ญี่ปุ่น	22. JISZ 9900-1991
23. สิงคโปร์	23. SS308 : 1998
24. ไทย	24. TISI/ISO 9000

5. ลักษณะสำคัญของมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000

1. เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับระบบบริหารงาน ไม่ใช่มาตรฐานของผลิตภัณฑ์
2. เป็นมาตรฐานระบบบริหารคุณภาพที่นานาชาติยอมรับ และใช้เป็นมาตรฐานสากลของประเทศไทยไปใช้
3. เป็นมาตรฐานระบบบริหารคุณภาพ ที่สามารถนำไปใช้ได้กับองค์การทุกประเภท ทั้งทางด้านอุตสาหกรรม การผลิต ธุรกิจด้านบริการ พานิชยกรรม ทุกขนาดไม่จำกัด
4. เป็นระบบการบริหารงานที่เกี่ยวกับทุกแผนงานและพนักงานทุกคนในองค์การมีส่วนร่วม
5. เป็นมาตรฐานที่ระบุข้อกำหนดที่จำเป็นต้องมีในเอกสารระบบคุณภาพ
6. เป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญในเรื่องของเอกสารการปฏิบัติงานโดยนำเอาสิ่งที่มีการปฏิบัติอยู่แล้วมาทำเป็นเอกสาร แล้วจัดเป็นหมวดหมู่ในระบบเพื่อนำไปใช้งานได้สะดวก มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
7. เป็นระบบมาตรฐานที่เปิดโอกาสให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และยืดหยุ่นได้
8. เป็นระบบมาตรฐานสากลที่กำหนดให้มีการตรวจประเมินโดยบุคคลที่ 3 (Third Party) เพื่อให้การรับรอง จากนั้นต้องรักษาระบบบริหารคุณภาพ โดยจะมีการตรวจสอบสุ่มปีละไม่ต่ำกว่า 1 ครั้ง ถ้าครบ 3 ปี ต้องตรวจประเมินใหม่ทั้งหมด
9. เป็นมาตรฐานระบบคุณภาพที่ประเทศไทยรับรองเป็นมาตรฐานคุณภาพ มอก. 9000

6. วัตถุประสงค์ที่ต้องจัดทำ ISO 9001:2000

1. เพื่อทำให้ลูกค้ามีความมั่นใจในคุณภาพของสินค้า ผลิตภัณฑ์ และการบริการที่ได้รับ
2. เพื่อทำให้มีระบบบริหารงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและเกิดประสิทธิผล
3. เพื่อสามารถควบคุมกระบวนการดำเนินธุรกิจได้ครบวงจรตั้งแต่ต้นจนจบ
4. เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริหารว่าสามารถบรรลุตามความต้องการของลูกค้าได้
5. เพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างระบบบริหารคุณภาพ โดยส่วนร่วมต่อไป
6. เพื่อช่วยลดความสูญเสียจากการดำเนินงานที่ไม่มีคุณภาพ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย

7. หัวใจของมาตรฐาน

1. ผู้บริหารทุกระดับในองค์การ โดยเฉพาะระดับสูง จะต้องเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการกำหนดนโยบายคุณภาพ กำหนดโครงสร้างบริหารงานขององค์การ กำหนดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานแก่ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น และสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนความสูญเสียต่างๆ อันเกิดจากการผลิต ทั้งนี้เพื่อระบบคุณภาพ ISO 9001:2000 สร้างจิตสำนึกในการทำงานให้กับพนักงาน มีการทำงานที่มีระบบ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สามารถควบคุมและตรวจสอบได้ง่ายขึ้น และที่สำคัญคือสามารถเพิ่มผลผลิตและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร นับเป็นการประกาศเกียรติคุณอีกทางหนึ่งด้วย

ISO 9001 ช่วยการบริหารโดย

1. กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน
2. พนักงานรู้หน้าที่ของตนเอง
3. พนักงานรู้รายละเอียดของงาน
4. ความพึงพอใจในการทำงานลดลง
5. มีการแก้ไขปรับปรุงเชิงป้องกัน
6. มีความต่อเนื่องของงาน เมื่อมีการเปลี่ยนบุคลากร
7. คุณภาพของผลิตภัณฑ์และการบริการมีความสม่ำเสมอ
8. สร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า

พนักงานต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อนำระบบคุณภาพ ISO 9000 มาใช้

เมื่อบริษัทนำระบบคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้สิ่งที่พนักงานทุกคนต้องปฏิบัติคือ

1. ต้องรู้หลักการบริหารและเข้าใจความหมายคำว่า ISO 9001:2000
2. ต้องศึกษาขั้นตอนการดำเนินงาน Procedure (PC) Work Instruction (WI) Standard (WS) ในจุดที่รับผิดชอบให้เข้าใจ
3. ปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินการ (PC, WI, WS) อย่างเคร่งครัด
4. ต้องจำนโยบายคุณภาพของบริษัทให้ได้

หลักการบริหารคุณภาพ 8 ประการ

หลักการ 8 ประการนี้ พุดไปแล้วก็เหมือนกับเป็นคอนเซปต์ต้นแบบของข้อกำหนด ISO9001:2000 นั้นเอง นั่นคือการเขียนร่างมาตรฐาน ISO 9001:2000 ของแต่ละข้อกำหนด จะเขียนโดยใช้พื้นฐานทั้ง 8 ข้อ โดยจะอธิบายเนื้อความในแต่ละข้อ และจะเชื่อมโยงให้เห็นภาพว่า ข้อกำหนดใดบ้างของ ISO9001:2001 ที่เกี่ยวข้อง กับหลักการข้อนี้

1. องค์การที่มุ่งเน้นลูกค้า (Customer-Focused Organization)

หมวดสมัยแล้วครับ สำหรับองค์การที่อีโก้สูง ล้วนเป็นของคนอย่างนี้ คุณจะซื้อไม่ซื้อก็เรื่องของคุณ ผู้ชายเข้าไปซื้อของในร้านโซว์ห่วงไทย (บางร้าน) แล้วไม่ส่งสัญเลยว่าทำไม่ห้างพวกโลตัส บีกซี ถึงได้ขายดินขายดี จนโซว์ห่วงเราจึงต้องปิดไปเป็นเดือนๆ ไม่ใช่แค่เรื่องราคาหรือครับ ที่เซเว่นยังขายแพงเข้ายังขายดีเลย ผู้ชายหาดูหลักกัน่าจะเป็น เพราะห้างใหญ่เหล่านั้น เขาใช้หลักการ Customer - Focused Organization มากกว่าครับ คือเข้าถึงจิตใจของลูกค้าว่า ต้องการแบบไหน ชอบบริการแบบไหน ผู้ให้บริการต้องมีคิริยามารยาทแบบไหน เข้าถึงตรงนี้ครับ เปลี่ยนได้คืนได้ หน้าตาไม่บูดบัง และเหตุผลอีกมากมายร้อยแปด ที่ใจผมแม้อยากจะสนับสนุนคนไทยยังไง แต่ก็คิดว่า ไปห้างนอกดีกว่า

หลักการง่ายๆ ของ Customer-Focused Organization คือ จับจุดให้ได้ว่า อะไรคือ Customer Needs & Expectation และตอบสนองจุดนั้นให้ดีที่สุด ให้ได้ตามที่ลูกค้าต้องการ หรือ ให้ดีกว่า และตอบสนองกับ Feedback ของลูกค้าให้เร็วที่สุด เช่นการร้องเรียน เคลม เป็นต้น โครงการ โครงการก็ช่าง แต่ลูกค้าต้องถูกเสนอ หรือลูกค้าคือพระเจ้า อะไรทำนองนี้

ข้อกำหนด ISO9001:2000 ที่สนับสนุนหลักการข้อนี้ คือ Customer Focus (5.2), Customer-Related Process (7.2), Customer Satisfaction (8.2.1)

2. ภาวะผู้นำ (Leadership)

หัวใจของการจัดทำระบบบริหารใดๆ ก็คือผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่น และต้องมีภาวะผู้นำ ต้องเป็นพระเอกของเรื่อง (หรือระดับดาวนำกี้ยังดี) แทนที่จะเป็นแค่พ่อพระเอก หรือตัวประกอบ ที่โผล่ออกมาให้เห็นแค่เว็บๆ จริงๆ แล้วความหมายของภาวะผู้นำก็คือ ความสามารถในการชักนำ โน้มน้าวให้คนคล้อยตาม มีเป้าหมายที่ชัดเจน และสามารถนำคนให้ปฏิบัติภารกิจได้ ให้ลุล่วง เป้าหมายนั้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยที่คนที่มีภาวะผู้นำนั้น อาจจะไม่มีตำแหน่งใดๆ ในแผนบริหารเลยก็ได้ อันนี้เป็นทฤษฎี

หลักการข้อนี้ เขามุ่งเน้นให้ผู้บริหารองค์การ มีภาวะผู้นำ และแสดงการเป็นผู้นำในการจัดทำระบบงานลุล่วง ซึ่งจะสามารถสร้างความมั่นใจได้ว่า ระบบไปรอดแน่นอนถ้าผู้บริหารลงมานำเอง ข้อกำหนด ISO9001:2000 ที่สนับสนุนหลักการข้อนี้ ก็คือ Management Responsibility (ข้อ 5 ทั้งหมด)

3. การมีส่วนร่วมของพนักงาน (Involvement of People)

ถ้าผู้บริหาร Work จัด แต่พนักงานไม่เข้ารับมันก็คงไม่เป็นประโยชน์อันใด เพราะคนที่จะเป็นผู้ลงมือทำระบบนั้นก็คือตัวพนักงาน และต้องการความร่วมมือกันอย่างแข็งขันทั่วทั้งองค์การเสียด้วย ก็เกี่ยวนেื่องจากข้อที่แล้วครับ ถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่ดี ข้อนี้คงเกิดได้ไม่ยาก

ข้อกำหนด ISO9001:2000 ที่สนับสนุนหลักการข้อนี้ มีอยู่ประปรายครับ จริงๆ แล้วทุกข้อต้องการ Involvement ทั้งนี้แหละ แต่ที่เห็นเด่นชัดก็ อย่างเช่นข้อที่ 6.6.2 d) คือเรื่องของ Competence, Awareness and Training ที่บังคับถูกๆ ว่า ต้องให้มีความตระหนัก

4. วิถีเชิงกระบวนการ (Process Approach)

Process Approach มีความหมายว่า ให้มองงาน / กระบวนการ / กิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์ (ผลิตโดยตรง รวมถึงจัดซื้อ, QC) หรือเป็นกระบวนการสนับสนุน (ไม่ได้ผลิตโดยตรง เช่นการควบคุมเอกสาร, การตรวจติดตามภายใน) กระบวนการ/ กิจกรรมต่างๆ นี้ให้มองในรูปของกระบวนการ (Process) ที่แต่ละ Process จะมีทั้งปัจจัยเข้า (Input) และปัจจัยออก หรือผล (Output) เป็นมุ่งมองใหม่ครับ จากที่เราเคยมองเพียงว่า การตรวจติดตามภายใน ทราบว่าต้องมองใหม่ว่า กระบวนการตรวจติดตามภายใน (Internal Audit Process) ส่วนจะมองแบบนี้ไปเพื่ออะไร จะอธิบายไว้ในข้อถัดไป

ข้อกำหนด ISO9001:2000 ที่สนับสนุนหลักการข้อนี้ ก็เกือบทุกข้อเลขครับ อาจเว้นก็แต่ข้อที่มีเพียงหัวเรื่อง (Title) หรือที่เป็นบททั่วไปทั้งหลาย คงพิจารณาได้ไม่ยาก

5. วิถีเชิงระบบในการจัดการ (System Approach to Management)

ในข้อที่แล้วเราได้ Process และใช้ใหม่ครับ ในข้อนี้เราจะนำ Process ต่างๆ มาเรียงร้อยกัน ก่อให้เกิดเป็นระบบ (System) โดยการเรียงร้อยนี้ จะเป็นไปตามลำดับและการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ซึ่งกันและกัน นั่นก็คืออธิบายได้ว่า Output ของ Process หนึ่ง จะไปเป็น Input ของอีก Process หนึ่ง ต่อ กันไปเรื่อยๆ จนเป็น System และ Output ที่ตรวจสอบกระบวนการหนึ่ง

ก็จะไปเป็น Input ที่เลขของกระบวนการตัดไปด้วย ดังนั้นถ้าเรียกร้อยต่อๆๆ กัน เป็น System แล้ว ก็จะเป็น System ที่เลขด้วยหลักใหญ่ๆ ของ ISO9001:2000 อยู่ตรงนี้เอง

หากใครคุ้นเคยกับหลักการของ TQM ที่ว่า "กระบวนการตัดไปคือลูกค้า" ก็มีความหมาย เช่นเดียวกันกับข้อนี้

ข้อกำหนด ISO9001:2000 ที่สนับสนุนหลักการข้อนี้ คือ General Requirements (4.1), Quality Manual (4.2.2 c), Quality Management System Planning (5.4.2), และอาจมีเกี่ยวข้อง โดยอ้อมๆ ประป้ายอิกเล็กน้อย

6. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement)

หลายคนอาจจะคิดว่า การที่เราสามารถปฏิบัติงานได้ ให้บรรลุเป้าหมายได้ นั้นคือสิ่งที่เยี่ยมยอดที่สุดแล้ว แต่หลักการบริหารคุณภาพนี้ยังไม่พ่อใจครับ บรรลุได้เท่านั้นยังไม่พอ คุณยังจะต้องทำให้ดีขึ้นๆๆๆ ไปเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง จะนั้น ISO9001:2000 จะไม่พ่อใจแค่ที่ว่า คุณบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ เช่นตั้งเป้าของเติบไว้ไม่เกิน 5% คุณทำได้ 4% ถือว่าบรรลุในรอบนี้ แต่รอบต่อๆ ไปต้องทำให้ดีกว่านี้ (ในทางปฏิบัติคือตั้งเป้าใหม่ให้ท้าทายขึ้นเช่น 3.5% เป็นต้น) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จะมีช่องทางอยู่หลายช่องทาง ซึ่งทั้งหมดจะพูดถึงในข้อกำหนด ISO9001:2000 ข้อ 8.5.1 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ข้อกำหนด ISO9001:2000 ที่สนับสนุนหลักการข้อนี้ คือ General Requirements (4.1 f), Quality Policy (5.3 b), Continual Improvement (8.5.1) และประภากฎอยู่ตามข้ออื่นๆ อิก ประป้าย

7. การใช้ข้อเท็จจริงในการตัดสินใจ (Factual Approach to Decision Making)

สิ่งที่เป็นอันตรายอย่างยิ่ง ในการตัดสินใจในการบริหารระบบคุณภาพคือ การใช้ Feeling (ความรู้สึก) ใน การบริหาร รวมถึงทางสังหารณ์ การคาดเดาอย่างไม่มีหลักการ ปราศจาก ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงสนับสนุน หลักการนี้ไม่ยอมรับครับ การตัดสินใจของผู้บริหาร ในแต่ละครั้ง ต้องมีข้อมูล/ ข้อเท็จจริงสนับสนุน ซึ่งข้อมูลก็ได้จากการเก็บ และนำมามิเคระห์ทางสถิติ เพื่อใช้ เป็น Tools ในการตัดสินใจของผู้บริหาร จะทำให้มีความมั่นคงน้อยกว่าใช้ความรู้สึกส่วนตัว

ข้อกำหนด ISO9001:2000 ที่สนับสนุนหลักการข้อนี้ คือ Analysis of Data (8.4)

8. ความสัมพันธ์กับผู้ส่งมอบโดยการได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutually Beneficial Supplier Relationships)

ท่านที่เคยอ่านบทความเกี่ยวกับการบริหาร หรืออยู่ในแวดวงนี้ คงจะเคยได้ยินว่า ที่ว่า Win-Win Situation หมายถึงในการมีปฏิสัมพันธ์กันในเรื่องใดๆ ตาม ทุกฝ่ายจะชนะหมด ไม่มีใครแพ้ แปลความแล้วก็คือ ได้รับผลประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย ถ้าเป็นสถานการณ์ด้านการค้า ก็คือ ได้รับประโยชน์ แบบปีกันทุกฝ่ายทั้งองค์การ และผู้ส่งมอบ นั่นคือองค์การจะหวังให้ผู้ส่งมอบ ส่งวัตถุดิบที่ดีมาให้ ก็ต้องมีการคุ้มครองไว้ อาจมีการฝึกฝนอบรม ให้การสนับสนุนในเรื่องต่างๆ ไม่ใช่ขอเดอร์แล้วรอรับมอบอย่างเดียว อย่างนี้ก็ไม่ถูกหลักการ

ข้อกำหนด ISO9001:2000 ที่สนับสนุนหลักการข้อนี้ คือ General Requirements (4.1), Purchasing Process (7.4.1)

1.3 ข้อกำหนดมาตรฐาน ISO 9001 : 2000

1. ขอบเขต

1.1 บททั่วไป

มาตรฐานฉบับนี้ระบุข้อกำหนดที่ใช้สำหรับระบบบริหารคุณภาพ ซึ่งองค์การที่ จัดทำ

- ก) ต้องแสดงความสามารถในการทำให้สินค้าตรงกับความต้องการของ ลูกค้า และข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และ
- ข) มุ่งเน้นการเพิ่มระดับความพึงพอใจของลูกค้า โดยการนำระบบที่มี ประสิทธิผลมาใช้ รวมทั้งมีกระบวนการในการปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง และรับประทาน ความสอดคล้องกับข้อกำหนดของลูกค้าและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ ในมาตรฐานฉบับนี้คำศัพท์ “ผลิตภัณฑ์” นำมาใช้กับผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้า กำหนดเท่านั้น

1.2 การนำมายใช้

ข้อกำหนดทั้งหมดที่ระบุในมาตรฐานฉบับนี้ใช้ได้ทั่วไป และมุ่งหมายจะนำไปใช้ กับทุกองค์การ ได้โดยไม่ขึ้นกับชนิดของสินค้า ขนาดองค์การ หรือบริการ

ถ้าหากว่าข้อกำหนดบางข้อในมาตรฐานฉบับนี้ไม่สามารถประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งเป็น ลักษณะเฉพาะขององค์การ สามารถนำมาพิจารณาเพื่อยกเว้นได้

การยกเว้นจะจำกัดให้ทำได้เฉพาะในข้อกำหนดที่ 7 โดยข้อยกเว้นดังกล่าวนั้น

ไม่มีผลต่อความสามารถหรือความรับผิดชอบองค์การ ในการจัดทำผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดของลูกค้าและข้อกำหนดทางกฎหมาย

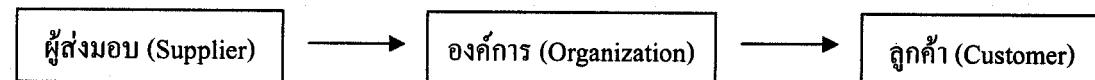
2. การอ้างอิง

เอกสารอ้างอิงต่อไปนี้รายละเอียดต่างๆ ที่ถูกนำมาบรรจุอ้างอิงอยู่ในมาตรฐานฉบับนี้ แต่สำหรับวันที่อ้างอิงของเอกสาร ลำดับการเปลี่ยนแปลง หรือส่วนแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของเอกสารอ้างอิงฉบับนี้ไม่ได้มีการนำมาเก็บข้อมูลในมาตรฐาน แต่อย่างไรก็ตามองค์การที่ตกลงนำ มาตรฐานฉบับนี้ไปใช้ ก็ควรจะมีการตรวจสอบความทันสมัยของเอกสารอ้างอิงที่ระบุไว้ข้างล่างนี้ เสียก่อน สำหรับการอ้างอิงที่ไม่ลงวันที่ ขอให้นำเอกสารอ้างอิงฉบับล่าสุดมาใช้งาน ผู้เป็นสมาชิก องค์การ ISO และ IEC ก็จะมีการจดทะเบียนของมาตรฐานนานาชาติที่ยังคงใช้อยู่ ซึ่งสามารถ ตรวจสอบได้จากรายการนั้น

ISO 9001 : 2000 ระบบคุณภาพ – หลักการพื้นฐานและคำศัพท์

3. คำศัพท์และนิยาม

คำศัพท์และคำอธิบายศัพท์เพื่อใช้ในมาตรฐานฉบับนี้ ได้ระบุใน ISO 9001 : 2000 หมายเหตุ คำศัพท์ดังต่อไปนี้ใช้ใน ISO 9001 ฉบับนี้อธิบายห่วงโซ่การส่งมอบ โดยมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อสะท้อนถึงคำศัพท์ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

4. ระบบบริหารคุณภาพ (Quality management systems)

4.1 ข้อกำหนดทั่วไป (General requirement) องค์การต้องจัดทำระบบ บริหารคุณภาพ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดในมาตรฐานฉบับนี้ โดยองค์การต้องจัดทำ เอกสาร (document) นำระบบบริหารคุณภาพไปปฏิบัติใช้ (implement) รักษาไว้ (maintain) และมีการปรับปรุงประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (continually improve the effectiveness of the quality management system) องค์การต้องดำเนินการดังนี้

ก) กำหนดกระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับระบบบริหารคุณภาพ และการ ประยุกต์ใช้ให้ทั่วทั้งองค์การ

ข) พิจารณาถึงลำดับขั้นตอน ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ
ดังกล่าวข้างต้นนี้

ก) พิจารณาและกำหนดหลักเกณฑ์ (Criteria) และวิธีการ (methods) ที่ต้องใช้
เพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการและควบคุมกระบวนการเหล่านี้อย่างมีประสิทธิผล

ง) ทำให้มั่นใจได้ว่ามีการจัดสรรทรัพยากรและสารสนเทศ (Information)
อย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการและการติดตามตรวจสอบกระบวนการเหล่านี้ (Monitoring
of these processes)

จ) ดำเนินการติดตามตรวจ (Monitor) ทำการวัด (measure) และวิเคราะห์
(analyze) กระบวนการเหล่านี้ และ

ฉ) นำมาตรการที่จำเป็นไปปฏิบัติเพื่อให้สามารถบรรลุผลตามแผน (Planned
results) และการปรับปรุงกระบวนการเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง (continual improvement of these processes)
องค์การจะต้องบริหารกระบวนการเหล่านี้ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในมาตรฐานฉบับนี้

ในกรณีที่องค์การได้เลือกใช้กระบวนการจากภายนอกองค์การ (to outsource any
process) หากว่าบริการหรือกระบวนการดังกล่าวมีผลกระทบต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของ
องค์การแล้ว องค์การจะต้องสร้างความมั่นใจว่า ได้มีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมต่อกระบวนการ
เหล่านี้ มาตรการควบคุมกระบวนการที่อยู่ภายนอกองค์การดังกล่าว นี้ องค์การต้องระบุชื่อเจ้าไฟ
ในระบบบริหารคุณภาพของตนด้วย

บันทึก : กระบวนการที่จำเป็นต้องมีสำหรับระบบบริหารคุณภาพตามที่กล่าวແລ້ວ
ข้างต้น ควรครอบคลุมไปถึงกระบวนการต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมด้านการบริหาร ด้านการจัดสรร
ทรัพยากร ด้านการผลิต / บริการ และการวัดผลการดำเนินงานด้วย

4.2 ข้อกำหนดด้านเอกสารออกสาร (Documentation requirements)

4.2.1 บททั่วไป เอกสารที่ใช้ในระบบคุณภาพประกอบด้วย

ก) นโยบายคุณภาพและวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพต่างๆ ที่จัดทำให้
อยู่ในรูปเอกสาร (ดูข้อ 1.2)

ข) คู่มือคุณภาพ

ค) เอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ ที่ต้องการโดยมาตรฐานสากลฉบับนี้

ง) เอกสารต่างๆ ที่ต้องการโดยองค์การ เพื่อให้มั่นใจถึงการวางแผน

การปฏิบัติการ และการควบคุมกระบวนการต่างๆ ขององค์การ ได้อย่างมีประสิทธิผล

จ) บันทึกต่างๆ ตามที่มาตรฐานสากลฉบับนี้ต้องการ

หมายเหตุ 1 – ตำแหน่งที่มีคำว่า “เอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงาน” ปรากฏในมาตรฐานสากลฉบับนี้ หมายถึงการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นเอกสาร นำไปปฏิบัติ และรักษาไว้

หมายเหตุ 2 – ขอบเขตของการจัดทำเอกสาร ในระบบบริหารคุณภาพของแต่ละองค์กรอาจมี ความแตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ

- ก) ขนาดขององค์การ และประเภทของกิจกรรมต่างๆ
- ข) ความซับซ้อนของกระบวนการต่างๆ และความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน ของกระบวนการเหล่านั้น และ
- ค) ความรู้และความสามารถของบุคลากร

หมายเหตุ 3 – การจัดทำเอกสารสามารถอยู่ในรูปแบบหรือสื่อใดๆ ก็ได้

4.2.2 คู่มือคุณภาพ (Quality manual) องค์การต้องจัดทำและรักษาคู่มือคุณภาพ ที่ครอบคลุม รายละเอียดดังต่อไปนี้ไว้

- ก) ขอบข่ายของระบบบริหารคุณภาพรวมทั้งระเบียบและเหตุผล ความจำเป็นในการละเอียดอ่อนข้อกำหนดของมาตรฐาน
- ข) เอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้จัดทำขึ้นสำหรับระบบ บริหารคุณภาพ หรือการอ้างอิงไปยังเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานเหล่านั้น
- ค) คำอธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์และผลกระทบที่มีต่อกันระหว่าง กระบวนการต่างๆ ของระบบบริหารคุณภาพ

4.2.3 การควบคุมเอกสาร(Control of documents) เอกสารต่างๆ ที่จำเป็นในระบบ บริหารคุณภาพต้องได้รับการควบคุม บันทึก (Records) ถือเป็นเอกสารชนิดพิเศษประเภทหนึ่ง และต้องได้รับการควบคุมตามข้อกำหนดข้อ 4.2.4 ต้องจัดทำเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติที่ระบุถึง การควบคุมต่างๆ ที่จำเป็น

- ก) เพื่อนำมติเอกสารว่ามีความเหมาะสมสมก่อนการออกเอกสารเพื่อ นำไปใช้งาน
- ข) เพื่อทบทวนและปรับปรุงเอกสารให้ทันสมัยตามความจำเป็น รวมทั้งการอนุมัติเอกสารอีกครั้ง
- ค) เพื่อให้มั่นใจว่ามีการซื้อขายเมื่อการแก้ไขเอกสารและซื้อขาย ของการแก้ไขของเอกสารต่างๆ

ง) เพื่อให้มั่นใจว่าเอกสารฉบับที่เกี่ยวข้อง (กับการปฏิบัติงาน) มีอยู่ในชุดปฏิบัติงาน

ข) เพื่อให้มั่นใจว่าเอกสารคงความซัดเจนอ่านง่าย และนำมาใช้ได้โดยสะดวก

ฉ) เพื่อให้มั่นใจว่ามีการซึ่งบ่งเอกสารที่ได้รับมาจากภายนอก และมีการควบคุมการแจกจ่าย

ช) เพื่อป้องกันการนำเอกสารที่ล้าสมัยไปใช้งานโดยไม่ต้องใช้ และมีการซึ่งบ่งเอกสารที่ล้าสมัยนี้อย่างเหมาะสม ถ่ายงคงจัดเก็บไว้เพื่อจุดประสงค์ใดๆ ก็ตาม

4.2.4 การควบคุมบันทึก (Control of records) ต้องมีการกำหนดและรักษาบันทึกต่างๆ ที่เป็นหลักฐานแสดงถึงความสอดคล้องกับข้อกำหนดต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพ บันทึกต่างๆ ต้องสามารถอ่านได้ง่าย สามารถค้นหาและเรียกใช้งานได้สะดวก ต้องมีการจัดทำเอกสารขึ้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนดด้วยการควบคุมสำหรับการบันทึก การจัดเก็บ การป้องกัน การค้นหา ระยะเวลาการจัดเก็บและการทำลายบันทึกคุณภาพต่างๆ

5. ความรับผิดชอบด้านการบริหาร (MANAGEMENT RESPONSIBILITY)

5.1 ความมุ่งมั่นของฝ่ายบริหาร (MANAGEMENT COMMITMENT) ผู้บริหารระดับสูงต้องจัดเตรียมหลักฐานแสดงถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาและการนำระบบบริหารคุณภาพไปปฏิบัติรวมถึงการปรับปรุงประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดย

ก) การสื่อสารภายในองค์การให้ทราบถึงความสำคัญของการบรรลุความต้องการ

ข) ของลูกค้า รวมทั้งการบรรลุข้อกำหนดของกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ

ค) การกำหนดนโยบายคุณภาพ

ง) การทำให้มั่นใจว่ามีการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ

จ) การดำเนินการทบทวนการบริหาร

ฉ) การทำให้มั่นใจว่ามีการทรัพยากร่วมที่ต้องการอยู่พร้อม

5.2 การให้ความสำคัญกับลูกค้า (CUSTOMER FOCUS) ผู้บริหารระดับสูงต้องมั่นใจว่าความต้องการต่างๆ ของลูกค้าได้รับการกำหนดไว้ และได้มีการบรรลุถึงความต้องการนั้นแล้ว โดยมีความมุ่งหมายที่การเพิ่มพูนความพึงพอใจของลูกค้า (คู่ข้อ 7.2.1 และข้อ 8.2.1)

5.3 นโยบายคุณภาพ (QUALITY POLICY) ผู้บริหารระดับสูง ต้องมั่นใจว่านโยบายคุณภาพ

- ก) เหนาะสนใจกับความต้องการขององค์การ
- ข) ครอบคลุมถึงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ และการ
- ค) ปรับปรุงประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- ง) เป็นกรอบงานสำหรับการกำหนดและการทบทวนวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ

ต่างๆ

- จ) ได้รับการสื่อสารและเกิดความเข้าใจภายในองค์การ
- ฉ) ได้รับการทบทวนว่าบังคับความเหมาะสมอยู่

5.4 การวางแผน (PLANNING)

5.4.1 วัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ (Quality objectives) ผู้บริหารระดับสูงต้องมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพต่างๆ รวมถึงสิ่งอื่นๆ ที่จำเป็นในการบรรลุข้อกำหนดต่างๆ สำหรับผลิตภัณฑ์ (ดูข้อ 7.1) ได้มีการกำหนดไว้สำหรับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และในระดับต่างๆ ภายในองค์การ วัตถุประสงค์คุณภาพต้องสามารถตรวจสอบได้และสอดคล้องกับนโยบายคุณภาพ

5.4.2 การวางแผนระบบบริหารคุณภาพ (Quality management system planning) ผู้บริหารระดับสูงต้องมั่นใจว่าการดำเนินการวางแผนระบบบริหารคุณภาพเป็นไปตามข้อกำหนดในข้อ 4.1 รวมทั้งวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพต่างๆ และความสมบูรณ์ของระบบบริหารคุณภาพบังคับอยู่ เมื่อมีการวางแผนแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบบริหารคุณภาพและนำไปปฏิบัติ

5.5 ความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่ และการสื่อสาร (Responsibility, authority and communication)

ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ (Responsibility and authority) ผู้บริหารระดับสูง ต้องมั่นใจว่ามีการกำหนดความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ต่างๆ และได้มีการสื่อสารให้ทราบทั่วทั้งภายในองค์การ

ตัวแทนฝ่ายบริหาร (Management representative) ผู้บริหารระดับสูงต้องแต่งตั้งหนึ่งในสมาชิกของผู้บริหาร (โดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบอื่นๆ ที่มีอยู่แล้ว) ให้เป็นผู้ที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจในเรื่องดังต่อไปนี้

- ก) การทำให้มั่นใจว่ากระบวนการต่างๆ ในระบบบริหารคุณภาพได้รับการกำหนด นำไปปฏิบัติ และรักษาไว้

- ๖) การรายงานต่อผู้บริหารระดับสูงเกี่ยวกับสมรรถนะของระบบบริหารคุณภาพ และความจำเป็นใดๆ เพื่อการปรับปรุง และ
- ก) การทำให้มั่นใจว่ามีการส่งเสริมให้เกิดความตระหนักรถึงความต้องการของลูกค้าตลอดทั้งองค์กร

หมายเหตุ - ความรับผิดชอบของผู้แทนฝ่ายบริหารอาจรวมถึงการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารคุณภาพ

5.5.1 การสื่อสารภายในองค์กร (Internal communication) ผู้บริหารระดับสูงต้องมั่นใจว่ามีการกำหนดกระบวนการด้านการสื่อสารที่เหมาะสมขึ้นภายในองค์กร และมั่นใจว่ามีการสื่อสารในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพ

5.6 การทบทวนของฝ่ายบริหาร (MANAGEMENT REVIEW)

5.6.1 บททั่วไป (General) ผู้บริหารระดับสูง ต้องทบทวนระบบบริหารคุณภาพขององค์กรตามช่วงเวลาที่ได้วางแผนไว้ เพื่อให้มั่นใจถึงการคงความเหมาะสม ความพอเพียง และความมีประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพ

5.6.2 การทบทวนต้องครอบคลุมถึง การประเมินโอกาสในการปรับปรุง และความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารคุณภาพขององค์กร รวมทั้งนโยบายคุณภาพและวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพต่างๆ ต้องมีการเก็บรักษาบันทึกจากการทบทวนของฝ่ายบริหาร (ดูข้อ 4.2.4)

5.6.3 ข้อมูลป้อนสำหรับการทบทวน (Review input) ข้อมูลต่างๆ ที่ป้อนเข้าสู่การทบทวนของฝ่ายบริหาร ต้องรวมถึงข้อมูลต่อไปนี้

- ก) ผลการตรวจประเมินต่างๆ
- ข) ข้อมูลจากลูกค้า
- ค) สมรรถนะของกระบวนการ และการที่ผลิตภัณฑ์เป็นไปตามข้อกำหนด
- ง) สถานะของการปฏิบัติการป้องกันและการแก้ไขต่างๆ
- จ) การติดตามผลการปฏิบัติการจากการทบทวนครั้งก่อน
- ฉ) การเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบบริหารคุณภาพ
- ช) ข้อแนะนำต่างๆ สำหรับการปรับปรุง

5.6.4 ผลจากการทบทวน (Review output) ผลที่ได้จากการทบทวนของฝ่ายบริหาร ต้องระบุรวมถึงการตัดสินใจและการปฏิบัติการต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ

- ก) การปรับปรุงประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพและกระบวนการต่างๆ ในระบบบริหารคุณภาพ

ข) การปรับปรุงผลิตภัณฑ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดต่างๆ
ของลูกค้า และ

ก) ทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้

6. การจัดการทรัพยากร (RESOURCE MANAGEMENT)

6.1 การจัดหาทรัพยากร (PROVISION OF RESOURCES) องค์การ ต้องกำหนดและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น

ก) เพื่อนำระบบบริหารคุณภาพไปปฏิบัติและรักษาไว้รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และ

ข) เพื่อเพิ่มพูนความพึงพอใจของลูกค้าโดยการบรรลุข้อกำหนดต่างๆ
ของลูกค้า

6.2 ทรัพยากรบุคคล (HUMAN RESOURCES)

6.2.1 บททั่วไป (General) บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่มีผลต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ต้องมีความสามารถทำงานได้บนพื้นฐานของการศึกษาการฝึกอบรม ทักษะ และประสบการณ์ ที่เหมาะสม

6.2.2 ความสามารถ ความตระหนัก และการฝึกอบรม (Competence, awareness and training) องค์การต้อง

ก) กำหนดความสามารถที่จำเป็น ของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่มีผลต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์

ข) จัดให้มีการฝึกอบรมหรือการดำเนินการอื่นๆ เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถเป็นไปตามความจำเป็นเหล่านี้

ก) ประเมินประสิทธิผลของการฝึกอบรมหรือการดำเนินการต่างๆ
ที่มีการจัดให้

ก) มั่นใจว่าบุคลากรตระหนักถึงความสัมพันธ์และความสำคัญของกิจกรรมต่างๆ ที่ตนปฏิบัติ รวมถึงวิธีที่บุคลากรมีส่วนสนับสนุนทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ

ก) เก็บรักนายบันทึกต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา การฝึกอบรม ทักษะ และประสบการณ์ อย่างเหมาะสม (ดูข้อ 4.2.4)

6.3 โครงสร้างพื้นฐาน (INFRASTRUCTURE) องค์การต้องกำหนด จัดหา และบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ

โครงสร้างพื้นฐานรวมถึงสิ่งต่อไปนี้ (ตามความจำเป็น)

- ก) อาคาร พื้นที่ปฏิบัติงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ข) เครื่องมืออุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงาน (ทั้งชาร์ดแวร์และซอฟท์แวร์)

และ

- ค) บริการสนับสนุนต่างๆ (เช่น การขนส่ง หรือการสื่อสาร)

6.4 สภาพแวดล้อมในการทำงาน (WORK ENVIRONMENT) องค์การต้องกำหนด และจัดการสภาพแวดล้อมในการทำงานที่จำเป็น เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามข้อกำหนด

7. การดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ (PRODUCT REALIZATION)

7.1 การวางแผนการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ (PLANNING OF PRODUCT REALIZATION) องค์การต้องวางแผนและพัฒนาระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ การวางแผนการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดต่างๆ ของระบวนการอื่นๆ ในระบบบริหารคุณภาพด้วย (ดูข้อ 4.1) ในการวางแผนการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ องค์การต้องกำหนดสิ่งต่อไปนี้ตามความเหมาะสม

- ก) วัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ และข้อกำหนดต่างๆ สำหรับผลิตภัณฑ์
- ข) ความจำเป็นในการกำหนดกระบวนการต่างๆ เอกสาร และการจัดทำทรัพยากรต่างๆ ตามชนิดผลิตภัณฑ์นั้นๆ

ก) กิจกรรมการทวนสอบ การรับรองผล การเฝ้าระวัง การตรวจ และการทดสอบที่จำเป็นตามชนิดผลิตภัณฑ์นั้น รวมถึงเกณฑ์การยอมรับผลิตภัณฑ์

- ง) บันทึกต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าระบวนการต่างๆ ในการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ที่ได้เป็นไปตามข้อกำหนด (ดูข้อ 4.2.4)
ผลของการวางแผนต้องอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับวิธีปฏิบัติงานขององค์การ
หมายเหตุ 1 – เอกสารที่อธิบายถึงกระบวนการต่างๆ ของระบบบริหารคุณภาพ (รวมถึงกระบวนการต่างๆ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ด้วย) และทรัพยากรต่างๆ ที่จะนำไปใช้เฉพาะกับผลิตภัณฑ์ โครงการหรือสัญญา สามารถเรียกว่า แผนคุณภาพได้
หมายเหตุ 2 – องค์การอาจนำข้อกำหนดต่างๆ ในข้อ 7.3 มาใช้ในการพัฒนาระบวนการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ด้วยก็ได้

7.2 กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า (CUSTOMER-RELATED PROCESSES)

7.2.1 การระบุข้อกำหนดที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ (Determination of requirements related to the product) องค์การ ต้องกำหนด

ก) ข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุเจาะจงโดยลูกค้า รวมถึงข้อกำหนดต่างๆ
สำหรับ

บ) การส่งมอบและกิจกรรมหลังการส่งมอบผลิตภัณฑ์

ค) ข้อกำหนดต่างๆ ที่ไม่ได้ระบุเจาะจงโดยลูกค้า แต่เป็นสิ่งจำเป็น

สำหรับการ

ง) นำไปใช้งาน (กรณีที่ทราบ)

จ) กฎข้อบังคับและข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์

และ

ฉ) ข้อกำหนดใดๆ ที่องค์การกำหนดขึ้น

7.2.2 การทบทวนข้อกำหนดที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ (Review of requirements related to the product) องค์การต้องทบทวนข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การทบทวนนี้ ต้องดำเนินการก่อนมีการตกลงยืนยันที่จะจัดหาผลิตภัณฑ์ให้ลูกค้า (เช่น การยื่นเอกสารเสนอ ประยุกต์ การยอมรับข้อตัญญารือคำสั่งซื้อ การยอมรับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อตัญญารือ คำสั่งซื้อ) และต้องมั่นใจว่า

ก) มีการระบุข้อกำหนดต่างๆ สำหรับผลิตภัณฑ์ไว้

ข) ข้อกำหนดต่างๆ ในสัญญารือคำสั่งซื้อที่แตกต่างไปจากที่ได้ระบุไว้ ก่อนหน้านี้ได้รับการตกลงยินยอม และ

ค) องค์การมีความสามารถในการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้

ง) บันทึกของผลลัพธ์ต่างๆ ของการทบทวนและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น จากการทบทวนจะต้องได้รับการเก็บรักษาไว้ (ดูข้อ 4.2.2)

กรณีที่ลูกค้าขัดแย้งข้อกำหนดที่ไม่ได้อยู่ในรูปเอกสารให้ ข้อกำหนดต่างๆ ของลูกค้า จะต้องได้รับการยืนยันโดยองค์การก่อนการยอมรับ

กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ องค์การต้องมั่นใจว่าเอกสาร ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงด้วย และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงข้อกำหนดต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงด้วย

หมายเหตุ – ในบางสถานการณ์ (เช่น การขายผ่านทางอินเตอร์เน็ต) การทบทวนอาจไม่สามารถ ปฏิบัติได้ ดังนั้นการทบทวนอาจครอบคลุมถึงข้อมูลที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ เช่น แค็ตตาล็อก หรือ ข้อความที่ใช้โฆษณาแทนได้

7.2.3 การสื่อสารกับลูกค้า (Customer communication) องค์การต้องกำหนดและดำเนินการเตรียมการสำหรับการสื่อสารกับลูกค้าในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

- ก) ข้อมูลของผลิตภัณฑ์
- ข) ข้อซักถาม ข้อตกลงสัญญา หรือการดำเนินการกับคำสั่งซื้อ รวมถึง
ข้อแก้ไขต่างๆ และ
- ค) ข้อมูลข้อนอกลับจากลูกค้า รวมถึงคำร้องเรียนของลูกค้า

7.3 การออกแบบและการพัฒนา (DESIGN AND DEVELOPMENT)

7.3.1 การวางแผนการออกแบบและการพัฒนา (Design and development planning) องค์การต้องวางแผนและควบคุมการออกแบบและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ในช่วงที่วางแผน การออกแบบและการพัฒนา องค์การต้องกำหนดดังนี้

- ก) ขั้นตอนต่างๆ ของการออกแบบและการพัฒนา
- ข) การทบทวน การตรวจสอบ และการรับรองที่เหมาะสมในทุกขั้นตอน
ของการออกแบบและการพัฒนา
- ค) ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ต่างๆ สำหรับการออกแบบและการพัฒนา

องค์การต้องจัดการประสานงานระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและการพัฒนา เพื่อให้มั่นใจถึงประสิทธิผลของการสื่อสาร และความชัดเจนในการมอบหมาย ความรับผิดชอบต่างๆ

ผลลัพธ์จากการวางแผนจะต้องได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยตามความเหมาะสมเมื่อ การออกแบบและการพัฒนาได้คืบหน้าไป

7.3.2 ปัจจัยป้อนสำหรับการออกแบบและการพัฒนา (Design and development inputs) ปัจจัยป้อนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์จะต้องได้รับการระบุและเก็บรักษา ไว้เป็นบันทึกซึ่งต้องรวมถึง

- ก) ข้อกำหนดต่างๆ ด้านการทำงานและด้านสมรรถนะ
- ข) ข้อกำหนดต่างๆ ด้านกฎระเบียบและกฎหมาย
- ค) ข้อมูลที่ได้จากการออกแบบที่คล้ายกันของครั้งที่ผ่านๆ มา (ถ้ามี) และ
- ง) ข้อกำหนดอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการออกแบบและการพัฒนา

ปัจจัยป้อนต่างๆ เหล่านี้จะต้องถูกทบทวนเพื่อความเหมาะสมในการใช้งาน
ข้อกำหนดต่างๆ ต้องครบถ้วนสมบูรณ์ไม่คลุมเครือ และไม่ขัดแย้งกัน

7.3.3 ผลของการออกแบบและการพัฒนา (Design and development outputs)

ผลของการออกแบบและการพัฒนาจะต้องจัดทำในรูปแบบที่สามารถทำการทวนสอบ โดยเทียบกับ ปัจจัยป้อนของการออกแบบและการพัฒนา และต้องได้รับการอนุมัติก่อนการปล่อยออกไปใช้งาน ผลของการออกแบบและการพัฒนาต้อง

ก) เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ของปัจจัยป้อนสำหรับการออกแบบ และการพัฒนา

ข) ให้ข้อมูลรายละเอียดที่เหมาะสมสำหรับการจัดซื้อ การผลิตและ สำหรับการบริการ

ก) มีหรืออ้างอิงถึงเกณฑ์การยอมรับผลิตภัณฑ์

ข) กำหนดคุณลักษณะต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ ซึ่งจำเป็นต่อความปลอดภัย และความเหมาะสมของการใช้งาน

7.3.4 การทบทวนการออกแบบและการพัฒนา (Design and development review)

ณ ขึ้นตอนที่เหมาะสม จะต้องมีการทบทวนการออกแบบและการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยเป็นไปตามการจัดการต่างๆ ที่ได้วางแผนไว้ (ดูข้อ 7.3.1) เพื่อ

ก) ประเมินความสามารถของผลการออกแบบและพัฒนาที่จะเป็นไปตาม ข้อกำหนดต่างๆ และ

ข) ระบุถึงปัญหาต่างๆ และเสนอแนวทางในการดำเนินการที่จำเป็น ผู้ร่วมในการทบทวนต้องรวมถึงตัวแทนจากส่วนงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนของการออกแบบและการพัฒนาภายใต้การทบทวนอยู่ บันทึกเกี่ยวกับผลลัพธ์ต่างๆ ของการทบทวน และการดำเนินการใดๆ ที่จำเป็นต้องได้รับการเก็บรักษาไว้ (ดูข้อ 4.2.4)

7.3.5 การทวนสอบผลของการออกแบบและการพัฒนา (Design and development verification) การทวนสอบการออกแบบและการพัฒนาต้องมีการดำเนินการตามที่ได้วางแผนไว้ (ดู 7.3.1) เพื่อให้มั่นใจว่าผลของการออกแบบและการพัฒนาเป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ของปัจจัยป้อน บันทึกผลลัพธ์ต่างๆ ของการทวนสอบและการดำเนินการใดๆ ที่จำเป็นต้องได้รับ การเก็บรักษาไว้ (ดูข้อ 4.2.4)

7.3.6 การรับรองการออกแบบและการพัฒนา (Design and development validation)

การรับรองการออกแบบได้การพัฒนาต้องดำเนินการตามที่ได้วางแผนไว้ (ดูข้อ 7.3.1) เพื่อให้มั่นใจว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้สามารถบรรลุข้อกำหนดต่างๆ สำหรับการใช้งานที่กำหนด (กรณีที่ทราบ) ต้อง ดำเนินการรับรองให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนการส่งมอบหรือการนำผลิตภัณฑ์ไปใช้ (หากทำได้) บันทึก เกี่ยวกับผลลัพธ์ต่างๆ ของการรับรองและการดำเนินการใดๆ ที่จำเป็นต้องได้รับการเก็บรักษาไว้

(ดูข้อ 4.2.4)

7.3.7 การควบคุมการเปลี่ยนแปลงการออกแบบและการพัฒนา (Control of design and development changes) การเปลี่ยนแปลงการออกแบบและการพัฒนาต้องได้รับการระบุไว้ และเก็บรักษาบันทึกต่างๆ ไว้ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ต้องได้รับการทบทวน ทวนสอบรับรอง (ตามความเหมาะสม) และต้องได้รับการอนุมัติก่อนการดำเนินการต่อไป การทบทวนการเปลี่ยนแปลงการออกแบบและการพัฒนาต้องรวมถึงการประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่มีต่อชิ้นส่วนประกอบอื่นๆ และผลิตภัณฑ์ที่ได้ส่งมอบแล้วด้วย บันทึกเกี่ยวกับผลลัพธ์ต่างๆ ของการทบทวนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และการดำเนินการใดๆ ที่จำเป็นต้องได้รับการเก็บรักษาไว้

(ดูข้อ 4.2.4)

หมายเหตุ – ดู ISO 10007 เป็นแนวทาง

7.4 การจัดซื้อ (PURCHASING)

7.4.1 กระบวนการจัดซื้อ (Purchasing process) องค์การต้องมั่นใจว่าผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมาเป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ของการจัดซื้อที่มีการกำหนดไว้ ประเภทและขอบเขตของ การควบคุมที่ใช้กับผู้ขายและผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมาต้องเขียนอยู่กับผลกระทบของผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมาต่อ (กระบวนการ) การดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์สุดท้าย องค์การต้องประเมินและคัดเลือกผู้ขายตามความสามารถที่จะจัดหาผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ขององค์การ ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก การประเมินและการประเมินซ้ำ บันทึกผลต่างๆ ของการประเมินและการดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่จำเป็นที่เกิดขึ้นจากการประเมินต้องมีการเก็บรักษาไว้

(ดูข้อ 4.2.4)

7.4.2 ข้อมูลการจัดซื้อ (Purchasing information) ข้อมูลการจัดซื้อต้องระบุรายละเอียดซึ่งอธิบายถึงผลิตภัณฑ์ที่จะจัดซื้อ รวมทั้ง (ตามความเหมาะสม)

- ก) ข้อกำหนดต่างๆ สำหรับการอนุมัติผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ กระบวนการต่างๆ และอุปกรณ์เครื่องมือ
- ข) ข้อกำหนดต่างๆ สำหรับคุณสมบัติของบุคลากร
- ค) ข้อกำหนดในระบบบริหารคุณภาพ องค์การต้องมั่นใจถึงความเพียงพอของข้อกำหนดต่างๆ ในการจัดซื้อที่กำหนดไว้ก่อนการดำเนินการติดต่อกับผู้ขาย

7.4.3 การทวนสอบผลิตภัณฑ์ที่จัดซื้อ (Verification of Purchased product)

องค์การต้องกำหนดและดำเนินการตรวจสอบหรือดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่า ผลิตภัณฑ์ที่จัดซื้อมาเป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ของการจัดซื้อที่ได้ระบุไว้ ในการนี้ที่องค์การหรือ

ลูกค้าตั้งใจที่จะดำเนินกิจกรรมการทวนสอบ ณ สถานที่ของผู้ขาย องค์การต้องระบุถึงกิจกรรม การทวนสอบตามที่ได้ตั้งใจไว้ และวิธีการตรวจปล่อยผลิตภัณฑ์ไว้ในข้อมูลการจัดซื้อ

7.5 การดำเนินการผลิตและการบริการ (Production and service provision)

7.5.1 การควบคุมการดำเนินการผลิตและการบริการ (Control of Production and Service Provision) องค์การต้องวางแผนและดำเนินการผลิตและการบริการภายใต้ภาวะที่มีการ ควบคุม ภาวะต่างๆ ที่มีการควบคุมต้องรวมถึง (เท่าที่สามารถปฏิบัติได้)

- ก) การจัดให้มีข้อมูลที่ระบุถึงคุณลักษณะต่างๆ ของผลิตภัณฑ์
- ข) การจัดให้มีวิธีปฏิบัติงานต่างๆ ตามความจำเป็น
- ค) การใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสม
- ง) การจัดให้มี และการใช้เครื่องมือต่างๆ ในการเฝ้าติดตามและการวัด
- จ) การดำเนินการเกี่ยวกับการเฝ้าติดตามและการวัด
- ฉ) การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจปล่อย การจัดส่งและกิจกรรมต่างๆ

ภายหลังการจัดส่ง

7.5.2 การรับรองกระบวนการต่างๆ สำหรับการดำเนินการผลิตและการบริการ (Validation of processes for production and service provision) องค์การต้องรับรองกระบวนการต่างๆ สำหรับการดำเนินการผลิตและการบริการที่ไม่สามารถทวนสอบผลลัพธ์โดยการเฝ้าติดตามหรือวัด ในภายหลังได้ ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการต่างๆ ซึ่งข้อบกพร่องอาจปรากฏให้เห็นชัดเจนหลังจากที่ ได้ใช้ผลิตภัณฑ์นั้นแล้ว หรือได้ให้การบริการแล้ว การรับรองต้องแสดงให้เห็นถึงความสามารถ ของกระบวนการต่างๆ เหล่านี้ที่จะบรรลุตามผลลัพธ์ที่วางแผนไว้ องค์การต้องจัดให้มีการ เตรียมการต่างๆ สำหรับกระบวนการต่างๆ เหล่านี้ซึ่งรวมถึง (เท่าที่สามารถทำได้)

- ก) หลักเกณฑ์สำหรับการทบทวนและอนุมัติกระบวนการต่างๆ
- ข) การอนุมัติใช้อุปกรณ์เครื่องมือและคุณสมบัติของบุคลากร
- ค) การใช้วิธีการเฉพาะ และขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ
- ง) ข้อกำหนดต่างๆ สำหรับบันทึก (ดูข้อ 4.2.4) และ
- จ) การรับรองช้า

7.5.3 การชี้บ่งและการสอบกลับได้ (Identification and traceability) องค์การ ต้องชี้บ่งผลิตภัณฑ์ (ตามความเหมาะสม) โดยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการดำเนินการเพื่อให้ เกิดผลิตภัณฑ์องค์การต้องชี้บ่งสถานะของผลิตภัณฑ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดต่างๆ ของการ เฟ้าติดตามและการวัด กรณีที่การสอบกลับได้ถือเป็นข้อกำหนดอย่างหนึ่ง องค์การต้องควบคุมและ บันทึกการชี้บ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์นั้นไว้ (ดูข้อ 4.2.4)

หมายเหตุ - ในบางภาคอุตสาหกรรม การจัดการด้านรูปทรงของผลิตภัณฑ์ (Configuration management) เป็นวิธีการหนึ่งที่นำมาใช้ในการยืนยันการซื้อขายและการสอบกลับได้ของผลิตภัณฑ์

7.5.4 ทรัพย์สินของลูกค้า (Customer property) องค์การต้องระวังรักษาทรัพย์สินของลูกค้าขยะที่ทรัพย์สินนั้นอยู่ในความควบคุมหรือถูกนำไปใช้โดยองค์การ องค์การต้องซื้อปั่งทวนสอบ ป้องกันและรักษาทรัพย์สินของลูกค้าที่จัดหามาให้เพื่อใช้งานหรือเพื่อเป็นส่วนประกอบเข้ากับผลิตภัณฑ์ หากทรัพย์สินของลูกค้าสูญหาย ได้รับความเสียหายหรือพบว่าไม่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ต้องมีการรายงานให้กับลูกค้าทราบและเก็บบันทึกไว้
หมายเหตุ - ทรัพย์สินของลูกค้าหมายรวมถึงทรัพย์สินทางปัญญาด้วย

7.5.5 การรักษาผลิตภัณฑ์ (Preservation of product) องค์การต้องถอนมอร์กยาให้ผลิตภัณฑ์เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ระหว่างกระบวนการภายนอกองค์การและการจัดส่งไปยังปลายทางที่กำหนด การถอนมอร์กยาที่ต้องรวมถึงการซื้อปั่ง การเคลื่อนย้าย การบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บและการป้องกัน ทั้งนี้การถอนมอร์กยาต้องนำไปใช้กับส่วนประกอบต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ด้วย

7.5.6 การควบคุมอุปกรณ์สำหรับการเฝ้าติดตาม และการวัด (Control of monitoring and measuring devices) องค์การต้องระบุการเฝ้าติดตามและการวัดต่างๆ ที่จะดำเนินการและต้องระบุเครื่องมือเฝ้าติดตามและเครื่องมือวัดต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อเป็นหลักฐานว่าผลิตภัณฑ์เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ (ดูข้อ 7.2.1) กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อให้ผลลัพธ์ถูกต้องใช้ได้เครื่องมือวัดต่างๆ ต้อง

ก) ได้รับการสอบเทียบและทวนสอบตามช่วงเวลาที่กำหนดหรือก่อนการใช้งาน โดยเทียบกับเครื่องมือซึ่งสามารถสอบเทียบไปยังมาตรฐานการวัดระดับสากลหรือระดับชาติได้ กรณีที่ไม่มีมาตรฐานเหล่านั้นอยู่ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการสอบเทียบหรือทวนสอบต้องถูกบันทึกไว้

- ข) ได้รับการปรับแต่งหรือปรับแต่งซ้ำตามความจำเป็น**
- ค) ได้รับการซื้อปั่งเพื่อให้สามารถระบุสถานะของการสอบเทียบได้**
- ง) ได้รับการปกป้องจากการปรับแต่งอันทำให้ผลการวัดไม่น่าเชื่อถือ**
- จ) ได้รับการป้องกันจากความเสียหายและเสื่อมสภาพระหว่างการเคลื่อนย้าย การนำรุ่นรักษา และการจัดเก็บ**

นอกจากนี้องค์การต้องประเมินและบันทึกความน่าเชื่อถือของผลการวัดครั้งที่ผ่านมา เมื่อพบว่าเครื่องมือไม่เป็นไปตามข้อกำหนด องค์การต้องดำเนินการอย่างเหมาะสมกับเครื่องมือและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับผลกระทบนั้น บันทึกผลการสอบเทียบและการทวนสอบต้องได้รับการ

เก็บรักษาไว้ (คู่ข้อ 4.2.4)

เมื่อมีการนำซอฟแวร์คอมพิวเตอร์มาใช้ในการเฝ้าติดตามและการวัดตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ด้วยมีการยืนยันความสามารถของซอฟแวร์คอมพิวเตอร์ดังกล่าวว่าใช้งานได้ตรงตามเกณฑ์ โดยต้องดำเนินการก่อนการนำไปใช้งานครั้งแรกและยืนยันซ้ำตามความจำเป็น หมายเหตุ - ดู ISO 10012-1 และ ISO 10012-2 เพื่อเป็นแนวทาง

8 การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุง (Measurement, analysis and improvement)

8.1 บททั่วไป (General) องค์การต้องวางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการเฝ้าติดตาม การวัด การวิเคราะห์และการปรับปรุงต่างๆ ที่จำเป็น

- ก) เพื่อแสดงว่าผลิตภัณฑ์เป็นไปตามข้อกำหนด
- ข) เพื่อให้นั่นใจว่าระบบบริหารคุณภาพเป็นไปตามข้อกำหนด และ
- ค) เพื่อการปรับปรุงระบบบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยต้องรวมทั้ง การกำหนดวิธีการต่างๆ ที่นำมาใช้รวมถึงเทคนิคทางสถิติต่างๆ และขอบเขตของการนำมาใช้งานด้วย

8.2 เฝ้าติดตาม และการวัด (Monitoring and measurement)

8.2.1 ความพึงพอใจของลูกค้า (Customer satisfaction) โดยถือเป็นหนึ่งในวิธีการวัดสมรรถนะของระบบบริหารคุณภาพ องค์การต้องเฝ้าติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้เข้าใจของลูกค้าว่าองค์การได้บรรลุถึงความต้องการต่างๆ ของลูกค้าแล้วหรือไม่ ต้องมีการกำหนดวิธีการที่ได้มาริช ข้อมูลและการนำข้อมูลนี้ไปใช้

8.2.2 การตรวจประเมินภายใน (Internal audit) องค์การต้องดำเนินการตรวจประเมินภายในช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อยืนยันว่าระบบบริหารคุณภาพ

- ก) เป็นไปตามการดำเนินการต่างๆ ที่ได้วางแผนไว้ (คู่ข้อ 7.1)
เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ของมาตรฐานสากลฉบับนี้ และเป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ของระบบบริหารคุณภาพที่กำหนดขึ้น โดยองค์การ และ
- ข) ได้มีการนำไปปฏิบัติและรักษาระบบไว้อย่างมีประสิทธิผล

ต้องมีการวางแผนโปรแกรมการตรวจประเมิน โดยพิจารณาดึงสถานะและความสำคัญของกระบวนการและพื้นที่ต่างๆ ที่จะถูกตรวจสอบประเมิน รวมทั้งผลการตรวจประเมินครั้งที่ผ่านๆ มาด้วย ต้องมีการกำหนดเกณฑ์การตรวจประเมิน ขอบข่าย ความถี่ และวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการตรวจประเมินไว้ การคัดเลือกผู้ตรวจสอบประเมินและการดำเนินการตรวจประเมินต้องมั่นใจว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และไม่มีความเอียงในกระบวนการการตรวจประเมินผู้ตรวจสอบประเมินต้องไม่ตรวจประเมินงานของตนเอง

ต้องมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและข้อกำหนดต่างๆ สำหรับการวางแผนและการดำเนินการตรวจสอบ การรายงานผล และการเก็บรักษาบันทึกต่างๆ (คู่ข้อ 4.2.4) ไว้เป็นเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ที่ถูกตรวจสอบต้องมั่นใจว่าได้มีการดำเนินการโดยไม่ชักช้าเพื่อกำจัดข้อบกพร่องต่างๆ ที่ตรวจพบและสาเหตุของข้อบกพร่องเหล่านี้ การติดตามด้วยรวมถึงการทวนสอบการปฏิบัติการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และการรายงานผลลัพธ์ต่างๆ ของการทวนสอบ (คู่ข้อ 8.5.2)

หมายเหตุ - คู่ ISO 10011-1 ISO 10011-2 และ ISO 10011-3 เพื่อเป็นแนวทาง

8.2.3 การเฝ้าติดตามและการวัดกระบวนการ (Monitoring and measurement of processes) องค์การต้องใช้วิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมในการเฝ้าติดตามและการวัด (หากสามารถทำได้) กระบวนการต่างๆ ของระบบคุณภาพ วิธีการต่างๆ เหล่านี้ต้องแสดงถึงความสามารถของกระบวนการต่างๆ ที่จะบรรลุผลลัพธ์ตามที่ได้วางแผนไว้ เมื่อไม่บรรลุผลลัพธ์ตามที่ได้วางแผนไว้ ต้องมีการแก้ไขและการปฏิบัติการแก้ไข (ตามความเหมาะสม) เพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์เป็นไปตามข้อกำหนด

8.2.4 การเฝ้าติดตามและการวัดผลิตภัณฑ์ (Monitoring and measurement of product) องค์การต้องเฝ้าติดตามและการวัดคุณลักษณะต่างๆ ของผลิตภัณฑ์เพื่อพิสูจน์ว่าผลิตภัณฑ์ เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ทั้งนี้ต้องดำเนินการในขั้นตอนที่เหมาะสมของกระบวนการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ โดยสอดคล้องกับการเตรียมการที่ได้วางแผนไว้ (คู่ข้อ 7.1)

หลักฐานที่แสดงถึงการเป็นไปตามเกณฑ์การยอมรับต้องได้รับการเก็บรักษาไว้บันทึกต่างๆ ต้องระบุผู้มีอำนาจในการตรวจสอบล่ออยผลิตภัณฑ์ (คู่ข้อ 4.2.4)

การตรวจสอบล่ออยผลิตภัณฑ์และการให้บริการต้องยังไม่มีการดำเนินการจนกว่า การเตรียมการต่างๆ ที่วางแผนไว้เสร็จสมบูรณ์เป็นที่พอดีแล้ว เว้นแต่ได้รับอนุมัติโดยผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องและ (กรณีที่ทำได้) โดยลูกค้า

8.3 การควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด (Control of nonconforming product) องค์การต้องมั่นใจว่าผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดได้รับการบ่งชี้และควบคุมเพื่อป้องกันการนำไปใช้งาน หรือการจัดส่งโดยไม่ได้ตั้งใจ การควบคุมต่างๆ และอำนาจหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องในการจัดการกับผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดต้องได้รับการระบุไว้ในเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน องค์การต้องจัดการกับผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดโดยวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีดังต่อไปนี้ โดย

ก) ดำเนินการกำจัดข้อบกพร่องที่ถูกตรวจสอบ

๙) การอนุมัติการนำไปใช้งาน การตรวจปล่อย หรือการยอมรับภายใต้การ
ขินยอม โดยผู้มีอำนาจเกี่ยวข้องและ (กรณีที่ทำได้) โดยลูกค้า

๑) ดำเนินการเพื่อป้องกันการนำไปใช้งานตามความต้องใจเดิมบันทึกที่เกี่ยวกับ
ลักษณะของข้อมูลพรองต่างๆ การดำเนินการใดๆ ในภายหลัง รวมถึงการขินยอมที่ได้รับต้องมีการ
เก็บรักษาไว้ (ดูข้อ 4.2.4)

เมื่อได้แก่ใบผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดแล้ว ผลิตภัณฑ์นั้นต้องถูกนำมาตรวจ
พิสูจน์ใหม่เพื่อแสดงว่าเป็นไปตามข้อกำหนด

เมื่อตรวจพบผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดหลังจากที่ได้จัดส่งหรือได้เริ่ม^{ใช้งาน}แล้ว องค์การต้องดำเนินการอย่างเหมาะสมกับผลกระทบที่เกิดขึ้น หรือผลกระทบที่มี
แนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นจากข้อมูลพรองนั้น

8.4 การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of data) องค์การต้องระบุ รวบรวม และวิเคราะห์
ข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อแสดงถึงความเหมาะสมและประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพ และเพื่อ^{ประเมิน}ว่าสามารถปรับปรุงประสิทธิผลของระบบบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่องๆ ได้อย่างไร ทั้งนี้
รวมถึงข้อมูลที่เกิดจากผลของการเฝ้าติดตามและการวัด รวมทั้งข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลต้องทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวกับ

- ก) ความพึงพอใจของลูกค้า (ดูข้อ 8.2.1)
- ข) ความสอดคล้องกับข้อกำหนดต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ (ดูข้อ 7.2.1)
- ค) คุณลักษณะต่างๆ และแนวโน้มของกระบวนการและผลิตภัณฑ์ รวมถึง
โอกาสในการปฏิบัติการป้องกันข้อมูลพรอง และ

ง) ผู้ขาย

8.5 การปรับปรุง (Improvement)

๑) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual improvement) องค์การต้องปรับปรุง
ประสิทธิผลของระบบบริหารงานคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการใช้ข้อมูลคุณภาพ วัตถุประสงค์
ด้านคุณภาพ ผลการตรวจสอบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน และ
การทำงานของฝ่ายบริหาร

๒) การปฏิบัติการแก้ไข (Corrective action) องค์การต้องดำเนินการกำจัด
สาเหตุของข้อมูลพรองต่างๆ เพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ การปฏิบัติการแก้ไขต่างๆ ต้องเหมาะสมกับ
ผลกระทบที่เกิดจากข้อมูลพรองที่พบต้องจัดทำเอกสารขึ้นตอนการปฏิบัติงานที่ระบุถึงข้อกำหนด
ต่างๆ ในเรื่องต่อไปนี้

- ก) การทำงานข้อมูลพรองต่างๆ (รวมทั้งข้อร้องเรียนจากลูกค้า)

- ข) การระบุถึงสาเหตุของข้อบกพร่องต่างๆ
- ค) การประเมินความจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้มั่นใจว่าข้อบกพร่องต่างๆ ไม่เกิดขึ้น
 - ง) การระบุและการดำเนินการกิจกรรมที่จำเป็น
 - จ) บันทึกต่างๆ เกี่ยวกับผลของการดำเนินการกิจกรรม (ดูข้อ 4.2.4) และ
 - ฉ) การทบทวนการปฏิบัติการแก้ไขที่ได้ดำเนินการ
 - ๓) การปฏิบัติการป้องกัน (Preventive action) องค์การต้องระบุกิจกรรมที่ดำเนินไปเพื่อกำจัดสาเหตุต่างๆ ของข้อบกพร่องที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นเพื่อป้องกันการเกิดข้อบกพร่องขึ้น การปฏิบัติการป้องกันต่างๆ ต้องเหมาะสมกับผลกระทบของปัญหาต่างๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้น ต้องจัดทำเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ระบุถึงข้อกำหนดต่างๆ ในเรื่องต่อไปนี้
 - ก) การระบุข้อบกพร่องต่างๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นและสาเหตุต่างๆ ของข้อบกพร่องนั้น
 - ข) การประเมินความจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันการเกิดข้อบกพร่องต่างๆ
 - ค) การระบุและการดำเนินการกิจกรรมที่จำเป็น
 - ง) บันทึกต่างๆ เกี่ยวกับผลของการดำเนินกิจกรรม (ดูข้อ 4.2.4) และ
 - จ) การทบทวนการปฏิบัติการป้องกันที่ได้ดำเนินการ

1.4 การพิจารณาจัดทำระบบมาตรฐาน

รศ.ดร.ประเสริฐ สุทธิประสีพิทักษ์ (2543 : 342) เรื่อง สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาเมื่อจัดทำ ISO 9001:2000 สิ่งที่เป็นความคาดหวังของการบริหารหรือการดำเนินธุรกิจทั้งภาคการผลิต และภาคการบริการในสหสวรรษใหม่ก็คือ การบริหารงานที่เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ คุ้มค่าใช้จ่าย และอยู่ในลักษณะของการดำเนินงานที่ถูกต้องในการกระทำการซึ่งแรก เรื่องของการถ่ายโยงพื้นฐาน และประสบการณ์จากการธุรกิจอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จในประเด็นสาระที่ต้องการ จึงเป็นเรื่องจำเป็น

กรณีของการบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ก็เช่นกัน ในอดีตองค์การบางแห่งอาจขอแต่เพียงให้ได้ Certificate เพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์เท่านั้น ทำให้ต้องเสียเวลาเสียค่าใช้จ่าย หากต้องการพัฒนาและยกระดับของระบบการบริหารคุณภาพเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ก็จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องอย่างจริงจัง

1.5 ขั้นตอนในการขอรับรองมาตรฐาน

โดยปกติเมื่อบริษัทมีความพร้อมในการเตรียมระบบเพื่อจะขอการรับรองมาตรฐาน
ขั้นตอนปฏิบัติจะเป็นไปดังนี้

1. กรอกข้อมูลขององค์การลงใน “Application For Quotation” และส่งกลับคืนมา
ที่หน่วยรับรองเพื่อจัดทำใบเสนอราคาสำหรับการขอใบรับรอง

2. จัดส่งเอกสารระบบคุณภาพ (คู่มือคุณภาพ, ระเบียบปฏิบัติ หรือเอกสารอื่นๆ ที่
เกี่ยวข้อง) ให้หน่วยรับรองเพื่อทำการทบทวนความสอดคล้องกับมาตรฐานตามที่ต้องการจะตรวจ
ประเมิน และจะมีการส่งรายงานผลการทบทวนเอกสารให้ เพื่อให้การทบทวนเอกสารมีประสิทธิภาพ
สูงสุด ทางองค์การควรจะส่งเอกสารระบบคุณภาพล่วงหน้า 3 – 4 สัปดาห์ เพื่อที่จะทำให้สามารถ
มีเวลาเพียงพอที่การดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ (ถ้ามี) ก่อนที่จะมีการตรวจประเมิน
อย่างเป็นทางการ

3. แก้ไขสิ่งที่ไม่สอดคล้องต่างๆ ในเอกสารตามที่ระบุไว้ในรายงานการทบทวน
เอกสาร

4. ติดต่อเพื่อกำหนดวันในการตรวจประเมินกับทางหน่วยรับรอง

5. ก่อนการตรวจประเมินหน่วยรับรองจะเตรียมงานต่างๆ สำหรับการตรวจประเมิน
และจัดส่งโปรแกรมกำหนดการสำหรับการตรวจประเมินให้องค์กรทราบล่วงหน้า

6. หน่วยรับรองทำการตรวจสอบระบบบริหารงานคุณภาพ ณ สถานที่
ประกอบการจริง โดยพิจารณาจากงานที่กำหนดปฏิบัติรวมทั้งหลักฐานด้านเอกสารและบันทึกต่างๆ
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องว่าสอดคล้องตามข้อกำหนดและระบบเอกสารหรือไม่

ระหว่างการตรวจ ผู้ตรวจประเมินจะแจ้งให้แต่ละหน่วยงานที่ถูกตรวจทราบล่วงไป尸乎
หรือข้อบกพร่องที่พบในหน่วยงานนั้นๆ เพื่อให้องค์กรทราบความคืบหน้าของการตรวจประเมิน
และการปฏิบัติการแก้ไขได้ตามความเหมาะสม หลังจากเสร็จสิ้นการตรวจประเมินจะมีการประชุม
เพื่อสรุปผลการตรวจประเมิน

7. หน่วยรับรองจะสามารถเขียนทะเบียนได้ก็ต่อเมื่อไม่พบสิ่งที่ไม่เป็นไปตาม
ข้อกำหนดหรือสามารถแก้ไขสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดภายใน 90 วัน

8. องค์กรจะได้รับใบรับรองการเขียนทะเบียน (Certificate) หลังจากคณะกรรมการ
ตัดสินใจของหน่วยรับรองได้พิจารณาปรับปรุงแล้ว

9. หน่วยรับรองจะดำเนินการตรวจติดตามเพื่อรักษาระบบคุณภาพ (Surveillance
Visit) ทุกๆ 6 เดือน เพื่อให้มั่นใจว่าระบบบริหารงานคุณภาพยังรักษาไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. โดยปกติในรับรองจะมีอายุ 3 ปี โดยเมื่อครบอายุในรับรองแล้ว หากว่าองค์การมีความประสงค์จะขอต่ออายุในรับรองก็ให้ดำเนินการตามข้อที่ 1 ใหม่

2. พฤติภูมิเกี่ยวกับผลิตภาพ (Productivity)

การจัดการคุณภาพและผลิตภาพ (www.acc.chula.ac.th) กล่าวถึง การบริหารผลิตภาพ และความหมายของประสิทธิภาพ, ผลิตภาพ, ประสิทธิผล ดังนี้

พื้นฐานการบริหารผลิตภาพและคุณภาพ จะเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) อันจะทำให้ธุรกิจสามารถคงอยู่ และเจริญรุ่งเรืองต่อไปได้ คำว่า ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมีความหมายต่างกัน ประสิทธิภาพหมายถึง การได้มาซึ่งผล อันเนื่องจากสิ่งที่เราใส่เข้าไป เช่น ประสิทธิภาพของเครื่องจักรที่สามารถผลิตสินค้าได้ 5,000 ชิ้น โดยใช้พลังงาน 20 กิโลวัตต์ เป็นต้น ส่วนประสิทธิผล จะคำนึงถึงผลที่ได้ว่าสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใด หรือมีความถูกต้องเพียงใด เช่น กรณีของเครื่องจักรดังกล่าว ใช้พลังงาน 20 กิโลวัตต์ นั้น สูงเกินไปหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยหรือค่ามาตรฐาน เป็นต้น

ผลิตภาพหรือที่หลายคนรู้จักในชื่อว่า Productivity มีนิยามเป็นที่ยอมรับกัน คือ อัตราส่วนของปริมาณผลิตผลที่ได้ (Output) ต่อปริมาณสิ่งที่ใส่เข้าไปในการดำเนินการผลิตนั้นๆ (Input) เช่น วัตถุคิด, แรงงาน, เงินลงทุน เป็นต้น ผลิตภาพสามารถนิยามในรูปของการผสมผสาน ระหว่างประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นั้นคือ การทำในสิ่งที่ควรทำให้ถูกต้อง หรือเขียนให้สั้น ดังนี้:

$$\text{ผลิตภาพ (Productivity)} = \text{Output} / \text{Input} = \text{Efficiency} + \text{Effectiveness}$$

หลักการเพิ่มผลผลิต สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548:11-12) กล่าวถึง ความเป็นมา และความหมายของการเพิ่มผลผลิตตามแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ ดังนี้

ปัจจุบันผู้ที่ทำงานอยู่ในแวดวงธุรกิจอุตสาหกรรมคงเคยได้ยินผู้บริหารของโรงงาน พูดบ่อยๆ ว่า “เดือนนี้การเพิ่มผลผลิตของเราต่ำลง” หรือ การเพิ่มผลผลิตของโรงงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จึงทำให้เราได้กำไรน้อย เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งผู้ปฏิบัติการอาจจะยังไม่เข้าใจคำว่า “การเพิ่มผลผลิต” หรือที่เรียกในภาษาอังกฤษว่า โปรดักติวิตี้ (Productivity) ได้อย่างถ่องแท้ที่เดียวなく ซึ่งการผลิต การบริการเกิดขึ้นจากการนำสิ่งที่จำเป็นต้องใช้หรือที่เรียกว่าปัจจุบันการผลิต (Input) มาผ่านกระบวนการใดๆ (Process) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์หรือผลิตผล (Output) ตามที่ต้องการ

ดังนั้นผู้ที่ทำการผลิตและบริการจะต้องทราบก่อนว่าสิ่งที่จำเป็นต้องใช้เพื่อผ่านสู่กระบวนการใดๆ นั้นมีอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ

ผลิตผล (Output) ได้แก่สินค้าหรือบริการต่างๆ เช่น รถยนต์ ตู้เย็น โทรศัพท์ อาหาร การขนส่ง การบริหารจากธนาคารฯ ฯลฯ

ปัจจัยการผลิต หรือสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ (Input) ได้แก่ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้า หรือบริการนั้นๆ ได้แก่ แรงงาน วัสดุคงคล เครื่องจักร พลังงาน เงินทุน ฯลฯ

การเพิ่มผลผลิตตามแนววิทยาศาสตร์จึงหมายถึงอัตราส่วนระหว่างผลิตผล (Output) ต่อปัจจัยการผลิต (Input) ที่ใช้ไป ซึ่งสามารถวัดค่าได้ และช่วยให้รัฐสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ว่า การประกอบกิจการนั้นมีประสิทธิผล และประสิทธิภาพหรือไม่

$$\text{การเพิ่มผลผลิต (Productivity)} = \frac{\text{ผลิตผล (Output)}}{\text{ปัจจัยการผลิต (Input)}}$$

ว่องไว (www.bolggang.com) กล่าวถึงคำจำกัดความ คำว่า Productivity ดังนี้ ตามที่ EPA หรือ European Productivity Association ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า Productivity (การเพิ่มผลผลิต) ไว้ว่านี้ว่า การเพิ่มผลผลิตเป็นทัศนคติของจิตใจที่จะค้นคว้าแนวทาง ปรับปรุงสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่อย่างต่อเนื่อง เป็นความเชื่อมั่นว่าความสามารถทำงานนี้ให้ดีกว่า วนนี้ และวันพรุนนี้ให้ดีกว่าวันนี้ เป็นความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะนำเอาเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ มาใช้ และเป็นความเชื่อในความก้าวหน้าของความเป็นมนุษย์ จากความหมายข้างต้นจะเห็นว่าการ เพิ่มผลผลิตที่แท้จริงนั้นเน้นที่การเกิดทัศนคติในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น นั่นคือ เน้นที่คน ใจ ใจ และความคิดในการปรับปรุงสิ่งต่างๆ ขององค์กร มิใช่เน้นที่กิจกรรมต่างๆ ที่นำมาใช้ แต่เน้นผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรม ถ้าจิตใจและความคิดคนเกิดทัศนคติในการปรับปรุง ก็แสดงว่าคนในองค์กรนั้นเกิดจิตสำนึกแห่งการเพิ่มผลผลิตอย่างแท้จริง

วันชัย ริจิวนิช (2539 : 5-7) เรื่อง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล อัตราผลิตภาพ และ การเพิ่มผลผลิต ดังนี้:

ผู้บริหารงานอุตสาหกรรมจำเป็นต้องมีเครื่องมือใช้สำหรับวัดผลการดำเนินงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เฉพาะผลผลิตที่ได้เป็นเกณฑ์ หรืออาจจะดูจากผลสุดท้าย คือ กำไร โดยไม่รู้ว่า ผลกำไรได้มาอย่างไร หรือแม้แต่ขาดทุนได้อย่างไร บ่อยครั้งก็เกิดจากการไม่สามารถกำหนดต้นทุน ผลิตภัณฑ์ได้อย่างไรก็ตามการวัดผลการดำเนินงานในทางอุตสาหกรรมจะมองแต่เพียงผลผลิตที่ เป็น output อย่างเดียวคงไม่ได้ คงจะต้องรับรู้ว่าผลผลิตเหล่านั้นเกิดขึ้นโดยการใช้ทรัพยากร (Input) ไปเท่าไร ดังนั้นหน่วยวัดผลการดำเนินงานที่ดีจึงน่าจะใช้วัดด้วยค่าดัชนีผลิตภาพซึ่งมีความหมาย เดียวกับอัตราผลิตภาพ (Productivity Index) หรือจะใช้คำว่าผลิตภาพ (Productivity) ก็ได้

ในการขัดการทางการผลิต ถ้าผู้บริหารสามารถรู้ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องก็จะสามารถปรับปรุงกระบวนการผลิตให้เกิดผลผลิตที่สูงขึ้นตามลำดับ

ความจริงแล้วเรามีหน่วยวัดผลการดำเนินงานซึ่งมีความหมายคล้ายๆ กันอยู่ 3 หน่วยคือ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) และผลิตภาพ (Productivity) จึงเป็นการนำส่วนใจในแยกและกำหนดความหมายของหน่วยวัดทั้งสามดังกล่าว เพื่อใช้เป็นหน่วยวัดผลการดำเนินงานอย่างได้ผลตามเป้าหมาย

ประสิทธิภาพ (Efficiency)

“ประสิทธิภาพ” เป็นคำที่คุ้นเคยอย่างมากสำหรับงานวิศวกรรมเพื่อรายงานออกแบบ ทางวิศวกรรม เราจะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพเป็นหัวใจในการออกแบบ โดยให้ความสูญเสียของทรัพยากรที่เข้าไปในระบบมีความสูญเสียน้อยที่สุด เช่น การออกแบบเครื่องเสียง เสียงที่ออกจากเครื่องเสียงต้องเหมือนกับเสียงธรรมชาติที่เข้าไปในระบบมากที่สุด ในการเลือกระบบงานที่จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพก็เป็นเกณฑ์ที่สำคัญที่สุด

“ประสิทธิภาพ” ในทางวิศวกรรมจะอธิบายด้วยสูตรดังนี้

$$\text{Efficiency} = \frac{\text{Output}}{\text{Input}}$$

โดยความหมาย Output จะอยู่ในรูปของพนักงานหรืองานที่ได้ ส่วน Input จะอยู่ในรูปของพนักงานหรืองานที่ป้อนเข้าไปด้วยเช่นกัน การออกแบบทางวิศวกรรมที่ดีจึงเป็นการออกแบบที่ Input ต้องใกล้เคียง Output ให้มากที่สุด คือให้ Loss หรือความสูญเสียในระบบน้อยที่สุด ค่าที่ใช้วัดประสิทธิภาพจะมีค่าต่ำกว่า 100% เสมอ

ในอดีตการตัดสินใจเลือกรูปแบบมาใช้งานของฝ่ายวิศวกรรมมักจะขัดแย้งกับฝ่ายบัญชีเนื่องจากทางวิศวกรรมเน้นด้านประสิทธิภาพโดยไม่เน้นด้านต้นทุน ขณะที่ฝ่ายบัญชีจะเน้นด้านต้นทุน โดยไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพ ความไม่เข้าใจของทั้งสองฝ่ายเป็นผลเสียต่องาน ทำให้เกิดการตัดสินใจผิดพลาด ปัจจุบันเนื่องจากการปรับปรุงหลักสูตรในคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้เน้นด้านความเข้าใจเกี่ยวกับต้นทุนมากขึ้น ขณะที่หลักสูตรของคณะบัญชีก็เพิ่มด้านการผลิตมากขึ้น คนรุ่นใหม่จึงมีความเข้าใจกันมากขึ้น การเลือกรูปแบบโดยเน้นประสิทธิผลจึงสูงขึ้น วิศวกรที่ออกแบบระบบหรือเป็นผู้เสนอเลือกซื้อระบบจึงเริ่มเข้าใจว่า การออกแบบหรือเลือกซื้อระบบที่มีประสิทธิภาพสูง และไม่จำเป็นต้อง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ในขณะที่บางครั้งเลือกซื้อระบบที่มีราคาถูกและ

ประสิทธิภาพต่ำ อาจจะเสียค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนสูงกว่าการใช้ระบบที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า เช่น การใช้หลอดไฟที่มีอายุยาวและคงทนกว่าถึงแม่จะแพงกว่า แต่ในเชิงเศรษฐศาสตร์จะคุ้มกว่ามาก

ประสิทธิผล (Effectiveness)

“ประสิทธิผล” เป็นองค์ของความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย (Degree of accomplishment of Objective) ในทางบัญชีมักจะเข้าใจในเชิงต้นทุน ส่วนในทางวิศวกรรมมักจะเข้าใจในเชิงประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความขัดแย้งในแนวความคิดเสมอ ต่อเมื่อความสำเร็จด้านประสิทธิผลซึ่งมุ่งเน้นผลประโยชน์สูงสุดในการบรรลุเป้าหมายเป็นที่ยอมรับของทั้งสองหน่วยงาน การดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลจึงเป็นความสำเร็จขององค์กรในการเพิ่มผลผลิต ดังนั้น ประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงไม่จำเป็นต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูง อาจมีประสิทธิผลต่ำ เพราะประสิทธิภาพมุ่งเน้นเรื่องการให้ผลงานโดยมีความสูญเสียของทรัพยากร ที่ใช้ต่ำ แต่ประสิทธิผลมุ่งเน้นผลประโยชน์ที่ได้จากการผลิตตามเป้าหมาย โดยที่ประสิทธิภาพอาจต่ำก็ได้ เพราะผลประโยชน์ที่ต้องการให้ได้ตามเป้าหมายจะแตกต่างจากผลประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียของทรัพยากรที่น้อยกว่า ขณะที่ต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้สูงขึ้น ตัวอย่างเช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการนำส่งสินค้าถึงผู้บริโภคโดยวิธีที่มีประสิทธิภาพสูง แต่นำส่งให้ไม่ทันอาจจะสูญเสียของทรัพยากรที่น้อยกว่า ขณะที่ต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้สูงกว่า แต่มีประสิทธิผลแย่ลงกว่า หรือในบางกรณี เรายอมจ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับระบบที่จัดทำมาใช้งานด้วยต้นทุนที่สูงกว่า แต่ประสิทธิผลอาจสูงไม่ได้กับการลงทุนด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่า โดยระบบที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าแต่ได้ผลประโยชน์จาก การใช้งานเท่ากันหรือดีกว่า

อัตราผลิตภาพ (Productivity)

คำว่า “อัตราผลิตภาพ” เป็นคำที่มีความหมายตามสูตรที่ใช้เขียนเดียวกับคำว่า “ประสิทธิภาพ” กล่าวคือ อัตราผลิตภาพเป็นค่านิยมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตต่อทรัพยากร ที่ใช้ในการก่อเกิดผลผลิตนั้น หรือในเหมือนเดียวกันเป็นสูตรดังนี้

$$\text{Productivity} = \frac{\text{Output}}{\text{Input}}$$

ในความเข้าใจของผู้ประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน อาจจะเข้าใจความหมายของอัตราผลิตภาพแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเราจะพบว่า เราสามารถแบ่งประเภทของอัตราผลิตภาพ เป็น 3 ประเภท ดังนี้

ก) อัตราผลิตภาพเฉพาะส่วน (Partial Productivity) คือ อัตราส่วนระหว่าง ผลิตภาพต่อทรัพยากรที่ใช้ในแต่ละชนิด เช่น อัตราผลิตภาพวัสดุคง (Material Productivity) อัตราผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) อัตราผลิตภาพค่าใช้จ่าย (Expense Productivity) อัตราผลิตภาพเงินลงทุน (Capital Productivity) อัตราผลิตภาพพลังงาน (Energy Productivity) ฯลฯ

ข) อัตราผลิตภาพองค์ประกอบรวม (Total Factor Productivity) คือ อัตราส่วนผลผลิตสุทธิต่อผลรวมของทรัพยากรด้านเงินทุนและแรงงาน ผลผลิตสุทธิซึ่งนำไปได้จากผลผลิตรวมลบด้วยค่าวัสดุและค่าวิธีการที่ต้องซื้อ

ค) อัตราผลิตภาพรวม (Total Productivity) คือ อัตราส่วนของผลผลิตต่อ ทรัพยากรที่ใช้ทั้งสิ้น

ในความหมายของอัตราผลิตภาพหักสามประภากนี้ ไม่ว่าผลผลิตหรือทรัพยากรที่ใช้ (Output & Input) จะใช้ค่าที่เกิดขึ้นจริงในเชิงมูลค่าตามเงินตราสกุลใดสกุลหนึ่งในระยะเวลาที่เป็นฐาน (Basic Period)

ในการเพิ่มผลผลิตในอุตสาหกรรม ถ้าพิจารณาจากสูตรของอัตราผลิตภาพที่ใช้อยู่ จะเป็นดังนี้

$$\text{*อัตราผลิตภาพ} = \frac{\text{ผลผลิต (Output)}}{\text{ทรัพยากรที่ใช้ (Input)}}$$

เราสามารถทำการเพิ่มผลผลิตจากอัตราผลิตภาพที่สูงขึ้นเป็น 5 แนวทางดังนี้

- ก) ผลผลิตเพิ่ม ทรัพยากรที่ใช้เท่าเดิม (Output เพิ่ม Input เท่าเดิม)
- ข) ผลผลิตเพิ่มขณะที่ใช้ทรัพยากรลดลง (Output เพิ่ม Input ลดลง)
- ค) ผลผลิตเพิ่มขณะที่ใช้ทรัพยากรสูงขึ้น แต่ใช้อัตราที่ต่ำกว่า (Output เพิ่ม Input เพิ่มน้อยกว่า)

- ง) ผลผลิตเพิ่มขณะที่ใช้ทรัพยากรลดลง (Output คงที่ Input ลดลง)
- จ) ผลผลิตลดลง ขณะที่ใช้ทรัพยากรลดลงในอัตราสูงกว่า (Output ลดลง Input ลดลงมากกว่า)

ศิริพร ขอรกลาง (2546 : 225, 229, 233, 237-238, 243, 245, 247) เรื่อง การเพิ่มผลผลิต : การบริหารการเพิ่มผลผลิต (Productivity Management) เพื่อให้มีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล เช่นเดียวกับการบริหารงานบุคคล การบริหารการผลิต การบริหารการเงิน จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการขั้นตอนแบบวิธีการ การสั่งการ การจูงใจเพื่อร่วมความสามารถของบุคลากรให้พัฒนาปรับปรุงการเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบของการเพิ่มผลผลิต หมายถึง สิ่งที่ช่วยให้มีการเพิ่มผลผลิตเกิดขึ้นในองค์การ ที่สำคัญสามารถแบ่งได้ 7 หัวข้อ ดังนี้

1. คุณภาพ (Quality)
2. ต้นทุน (Cost)
3. การส่งมอบ (Delivery)
4. ความปลอดภัย (Safety)
5. ขวัญและกำลังใจในการทำงาน (morale)
6. สิ่งแวดล้อม (Environment)
7. จรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ (Ethics)

1. คุณภาพ (Quality)

เดิมคุณภาพ หมายถึง ข้อกำหนด (Specification) ของสินค้าที่บริษัทเป็นผู้กำหนดขึ้นแต่ในปัจจุบันคุณภาพนั้น หมายถึง สิ่งที่ลูกค้าต้องการหรือพึงพอใจ

2. ต้นทุน (Cost)

ต้นทุน คือ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เราจ่ายไปเพื่อดำเนินการผลิตสินค้าหรือบริการ ต้นทุนจะเริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่ขั้นตอนของการออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต ทดสอบ จัดเก็บ ขนส่ง จนกระทั่งเสร็จเป็นสินค้าพร้อมที่จะส่งมอบให้กับลูกค้า

3. การส่งมอบ (Delivery)

หมายถึง การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้สามารถผลิตสินค้าหรือบริการให้ถึงมือลูกค้าตรงตามเวลาที่กำหนด โดยวิธีการทำให้หน่วยงานสามารถผลิตและส่งชิ้นงานไปยังหน่วยงานต่อไปได้โดยไม่ล่าช้า เพื่อที่จะสามารถส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าได้ตามกำหนดเวลาที่ลูกค้าต้องการ

4. ความปลอดภัย (Safety)

ความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับคำอื่นๆ หลายคำ เช่น อุบัติเหตุ ความเสี่ยง อันตราย ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่นำไปสู่ความสูญเสียทั้งสิ้น

ความปลอดภัย (Safety) คือ สภาพที่ปราศจากอุบัติเหตุ หรือสภาพที่ปลอดจากความเจ็บปวด การบาดเจ็บ หรือความสูญเสีย ฯลฯ หรือหมายถึง การควบคุมความสูญเสียจาก

อุบัติเหตุ คือ เกี่ยวกับการบาดเจ็บ เจ็บป่วย ทรัพย์สินเสียหาย และความสูญเสียเนื่องจากกระบวนการผลิต ซึ่งการควบคุมจะหมายถึงรวมถึงการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุและการดำเนินการให้สูญเสียน้อยที่สุดเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น

5. ขวัญกำลังใจในการทำงาน (Morale)

“ขวัญและกำลังใจในการทำงาน คือ สภาพทางจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ความรู้สึกหรือความนึกคิดที่ได้รับอิทธิพล แรงกดดัน หรือสิ่งเร้าจากปัจจัยหรือสภาพแวดล้อม ในองค์การที่อยู่รอบตัวเขาและจะมีปฏิกิริยาได้กลับคือพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลงานของบุคคลนั้น”

6. สิ่งแวดล้อม (Environment)

การเพิ่มผลผลิตที่ดีต้องรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่สร้างมลภาวะและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เพราะปัจจุบันสิ่งแวดล้อมถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากเนื่องจากประเทศไทยต่างๆ ทั่วโลกต่างมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศเพื่อที่จะสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ซึ่งการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมดังกล่าวส่งผลกระทบมากมายต่อสิ่งแวดล้อม

7. จรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ (Ethics)

บุคคลเจริญได้ด้วยจริยธรรมในการดำเนินชีวิตตน ให้บริษัทที่เจริญได้ด้วยการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรมยั่งยืน

แนวทางการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ของภาคอุตสาหกรรมไทย (www.smethai.net) กล่าวถึง นิยามและความสำคัญของการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ดังนี้

นิยามของผลิตภาพ (Definitions of Productivity) “ผลิตภาพ (Productivity) โดยทั่วไปหมายถึง การปรับปรุงประสิทธิภาพทางการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตมีปริมาณและ / หรือ มูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยคำนึงถึงการใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการปรับปรุงคุณภาพปัจจัยการผลิต

แต่เพื่อให้เป็นที่เข้าใจร่วมกัน ผลิตภาพในที่นี้หมายถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าอันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) หรือการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Development) ด้วยจิตสำนึกเป็นแรงผลักดัน และใช้เทคนิคและเครื่องมือในการเพิ่มผลผลิต / ผลิตภาพ (Productivity Techniques and Tools) เป็นตัวช่วยให้ประสบความสำเร็จ

ผลิตภาพมีความสำคัญในแง่ของเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม ซึ่งถือว่าผลิตภาพเป็นคำจำกัดความของขีดความสามารถในการแข่งขันกล่าวคือ “การเพิ่ม

ขีดความสามารถในการแข่งขันต้องอาศัยผลิตภาพเป็นปัจจัยสำคัญ” และผลิตภาพยังเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกิจกรรมต่างๆ ในภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากผลิตภาพเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเรื่องทักษะคน (แรงงาน/ผู้ประกอบการ) การบริหารจัดการ (วัตถุคิน/กระบวนการผลิต) เทคโนโลยี (เครื่องจักร) โดยผ่านการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

สารานุกรมเพิ่มผลผลิต (2545:8) : การเพิ่มผลผลิต (Productivity) ได้มีผู้ให้ความหมายหลายๆ อย่างแตกต่างกันไป เช่น การเพิ่มปริมาณการผลิต การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต แต่โดยความเป็นจริงแล้ว การเพิ่มผลผลิตไม่จำเป็นต้องเพิ่มปริมาณการผลิต เพราะถ้าการเพิ่มปริมาณการผลิตเกิดขึ้นในขณะที่ตลาดไม่ต้องการ ก็จะไม่สามารถขายสินค้าได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน

3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตติยา จินตุลา (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติขององค์การที่นำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ : กรณีศึกษาสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมเขตพื้นที่ภาคตะวันออก ได้สรุปผลการวิจัยว่า หลังจากองค์การได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 โดยภาพรวม ทัศนคติขององค์การที่มีต่อการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ในเชิงบวก อยู่ในระดับสูงและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ในองค์การ ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000, การสื่อสารภายในองค์การ, การสนับสนุนจากผู้บริหาร และการมีส่วนรวมของพนักงาน มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติที่มีต่อการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ในองค์การเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก

นายกานต์ศักดิ์ พุ่มนิสสกุล (2546) ได้ศึกษาผลดี ผลเสีย ที่เกิดขึ้นของโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมนานาชาติ หลังจากผ่านการรับรองระบบ ISO 9001:2000 รวมถึงอุปสรรคและความสามารถในการรักษาระบบ และสามารถทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000

ผลการวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ดี โดยมีการบำรุงรักษาระบบมากที่สุด รองลงมาเป็นระบบเอกสาร 2) ในส่วนข้อบังคับในการดำเนินงานพบว่า มีการดำเนินงานที่ชัดเจนมากขึ้นหลังจากนำระบบมาใช้ โดยมีการจัดเก็บเอกสารอย่างมีระเบียบเรียบร้อยขึ้น ทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบ 3) ในด้านความพึงพอใจและผลกระทบจากการทำงานในด้านต่างๆ หลังจากใช้ระบบพบว่ามีความพึงพอใจจากพนักงานที่เกี่ยวข้องในระดับมาก โดยมีความเห็นว่า

ได้รับประโยชน์จากการใช้ระบบทำให้เกิดความสะดวกในการทำงานมากขึ้น แต่มีข้อเสียคือต้นทุนค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น และปัญหาเรื่องทักษะของผู้ตรวจสอบไม่เพียงพอ 4) ในด้านสมมติฐานการวิจัยพบว่า คุณสมบัติของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับสูงได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน การศึกษาที่ต่างกัน มีผลผลกระทบในด้านผลดี ผลเสีย ผลประโยชน์ที่ได้รับ และด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

รศ.รัชต์วรรณ กานุญปัญญาคม (2541) บทสรุปผู้บริหาร : ในประเทศไทยนับจากปี พ.ศ.2534 เมื่อสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้ประกาศให้มาตรฐานฉบับนี้ เป็นมาตรฐานแห่งชาติ ได้มีองค์การต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน อุตสาหกรรมการผลิตและบริการ ให้ความสนใจในการนำระบบนี้ไปใช้กับการจัดการระบบคุณภาพของตน เต็อตรากเพิ่มของ จำนวนบริษัทที่ได้รับการรับรองในระบบนี้ตลอดช่วงเวลาดังกล่าวซึ่งนับว่ามีอยู่มากเมื่อเปรียบเทียบ กับจำนวนอุตสาหกรรมไทยที่มีการส่งออกและที่ประเมินการว่าจะต้องได้รับการรับรองในระบบ ISO 9000 ได้มีความพยายามในหลายหน่วยงานที่จะหาคำตอบให้กับคำถามดังต่อไปนี้

- อะไรเป็นปัจจัยจูงใจให้องค์การในประเทศไทยจัดทำระบบ ISO 9000
- บริษัทที่ผ่านการจัดทำระบบมีประสบการณ์ทางด้านปัญหาและอุปสรรค

อะไรบ้าง

- การจัดทำระบบนี้ต้องอาศัยเงินทุนหรือการลงทุนเท่าใด
- แต่ละหน่วยงานใช้เวลาเท่าใดในการจัดทำระบบ มีปัจจัยอะไรบ้างที่มี

ผลกระทบต่อ

- ระยะเวลาในการจัดทำ
- และเมื่อจัดทำแล้วหน่วยงานเหล่านี้ได้ประโยชน์อะไรบ้าง

คำตอบต่อคำถามต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนระบบอุตสาหกรรมไทยได้เข้าใจปัญหามากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้นำไปสร้างกลไกรองรับและสนับสนุนให้ธุรกิจอุตสาหกรรมไทยได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO 9000 มากระชับ

ขณะวิจัยได้เลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูล โดยการออกแบบสอบถามตามสังเขป QMR ของบริษัทที่ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO 9000 ตามที่ได้เขียนไว้ ณ เดือนธันวาคม พ.ศ.2540 ทั้งหมดจำนวน 511 บริษัท แบบสอบถามถูกส่งออกในเดือนกุมภาพันธ์ 2541 และได้รับคำตอบกลับมา 217 ชุด คิดเป็นสัดส่วนการตอบสนองเท่ากับ 42.47% ซึ่งนับว่าเป็นการตอบกลับที่ดีมาก สำหรับแบบสอบถามเที่ยวเดียว จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตอบมา มีข้อสรุปต่อคำถามทั้ง 5 ข้อ ดังนี้

1. สถานที่จัดทำคู่มือของอุตสาหกรรมและวิสาหกิจต่างๆ ในการตัดสินใจทำระบบ ISO 9000 คือ

- การพัฒนาปรับปรุงองค์การและระบบ
- ภาระผูกพัน เช่น ข้อบังคับ ฯลฯ
- การปูทางไปสู่ความเป็นเลิศ

ซึ่งทั้งสามประการนี้เป็นปัจจัยสำคัญหลักที่บริษัทต่างๆ เลือกตอบมากกว่าความต้องการของลูกค้า นี่ย่อมแสดงถึงความต้องการในการจัดทำระบบมาจากการปัจจัยภายในองค์กรเองมากกว่า ปัจจัยภายนอก และเป็นสถานที่จัดทำระบบ ISO 9000 ให้ผู้บริหารอุตสาหกรรมไทยตัดสินใจลงมือจัดทำระบบ ISO 9000

ข้อเสนอแนะ : การที่จะกระตุ้นให้อุตสาหกรรมไทยมีความตื่นตัวในการจัดทำระบบ จะต้องมีการชี้แจงและทำประชาสัมพันธ์ในระดับชาติให้เอกชนตระหนักรถึงความสำคัญของการพัฒนาปรับปรุง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยผ่านระบบการจัดการคุณภาพ ISO 9000

2. ปัญหาและอุปสรรคที่บริษัทต่างๆ พยายามที่สุดในระหว่างการจัดทำระบบสามารถจำแนกเป็นสองกลุ่ม คือ

- ปัญหาเชิงเทคนิค อันได้แก่ การตีความในข้อกำหนดของมาตรฐาน และการจัดทำเอกสาร ประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อสรุปในส่วนของประโยชน์ที่บริษัทได้รับจากที่ปรึกษาภายนอก
- ส่วนปัญหาอีกกลุ่มคือ ปัญหาทางด้านคน อันได้แก่ ความเอาใจใส่ของผู้บริหารและการให้ความร่วมมือของพนักงาน

ข้อเสนอแนะ : 1. จัดทำคู่มือในการตีความกำกับกลุ่มอุตสาหกรรม
 2. สร้างเสริมและสนับสนุนให้มีสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับระบบคุณภาพ
 3. จัดตั้งสมาคมวิชาชีพเพื่อเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และ

ข้อคิดเห็น

4. จัดสัมมนาสำหรับผู้บริหารเพื่อให้เข้าใจโครงสร้างของระบบมาตรฐาน ISO 9000 และความสำคัญและบทบาทของผู้บริหารต่อความสำเร็จในการจัดทำระบบ

- 5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนก่อนลงมือทำ
- 6. องค์การต้องเตรียมบุคลากรให้พร้อมรับการปรับเปลี่ยน
- 3. ต้นทุนค่าใช้จ่ายทางตรงในการจัดทำระบบ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1.16 ล้าน ซึ่งตัวเลขนี้ ได้รับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญในวงการที่เข้าร่วมการวิชาการว่าเป็นตัวเลขที่สมเหตุสมผลและตรงกับความจริง อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายตัวนี้มีรวมกับต้นทุนค่าใช้จ่ายทางตรงทางอ้อมจะอยู่ในรา

1.5 ล้าน ทำให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุดและเป็นรากฐานของอุตสาหกรรมในเมืองไทย ต้องทนทวนอย่างหนัก เนื่องจากเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูงและผลตอบแทนของบัญชีไม่เห็นชัดในเชิงตัวเงิน

ข้อเสนอแนะ : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนควรต้องร่วมกันปรึกษาเพื่อ

1. การจัดทำ Package consult ที่เหมาะสม
2. การรับรองระบบในอัตราพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมที่มีขนาดเล็กกว่า 200 คน
3. การกำหนดระบบการคืนภาษี หรือลดอัตราพิเศษ เพื่อคืนทุนให้แก่

ผู้ประกอบการขนาดย่อม

4. ระยะเวลาในการจัดทำระบบ ซึ่งโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 18 เดือน พนวจว่ามีความแพร่ผันตาม
 - ระยะเวลาในการเตรียมการ
 - อายุขององค์กร
 - ความถี่ในการทบทวนระบบของฝ่ายจัดการ

ข้อเสนอแนะ : 1. แนะนำให้องค์การที่ตั้งใจจะจัดทำระบบ ISO 9000 มีการเตรียมตัว โดยการจัดทำเรื่องดังต่อไปนี้

- การประเมินระบบเพื่อดูความพร้อม
- การบรรยาย / ฝึกอบรม
- การจัดเตรียมทีมงาน และการจัดทำแผนงาน
- 2. ชี้แจงให้พนักงานได้เข้าใจระบบ ISO 9000 โดย
 - การประชาสัมพันธ์เพื่อคาดแรงต้าน
 - การให้มีส่วนร่วมในการดูแลระบบ
- 3. การชี้แจงให้ผู้บริหารเข้าใจถึงบทบาทของตนและความสำคัญของการทบทวนของฝ่ายจัดการ

5. ผลตอบแทนหรือประโยชน์จากการจัดทำระบบ บริษัทส่วนใหญ่จะตอบว่า ได้ประโยชน์จากการจัดทำระบบ ISO 9000 แต่ผลตอบแทนในเชิงตัวเลขนั้น ไม่มีการวัดแน่นอน ส่วนใหญ่ตอบในเชิงความรู้สึกว่า ประสิทธิภาพของระบบการผลิตดีขึ้น คุณภาพของผลิตภัณฑ์ดีขึ้น งานเป็นระบบมากขึ้น ความซ้ำซ้อนของงานน้อยลง พนักงานเข้าใจระบบงานดีขึ้น ซึ่งตรงนี้เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาองค์การและปรับปรุงผลิตภาพให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ : 1. บริษัทส่วนใหญ่ยังไม่มีการวิเคราะห์การวัดผลตอบแทนจากการจัดทำระบบในเชิงรูปธรรม เช่น

- % rework
- % reject หรือ
- ต้นทุนคุณภาพ

ควรจัดทำการศึกษาเพื่อวิเคราะห์การลงทุน – ผลตอบแทน (Cost – Benefit Analysis) ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสร้างแรงจูงใจให้บริษัทอื่นๆ

2. อาจจัดทำการวิจัยเพื่อวัดดัชนีความสัมพันธ์อื่นๆ อีก เช่น
 - การวัดผลิตภាពองค์การเพื่อหาความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพ
 - ค่าดัชนีความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction Index)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาเรื่อง ผลิตภัณฑ์การนำระบบมาตรฐาน ISO 9001: 2000 มาจัดการ องค์การ กรณีศึกษาริมบทที่ได้รับการรับรองจาก บริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยวิธีการกำหนดตัวแปรในการวิจัย กำหนดกลุ่ม ตัวอย่าง สร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

1. ตัวแปรในการวิจัย

ในการศึกษารั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังต่อไปนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) หมายถึง

1.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องขององค์การที่ได้รับ การรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2000 จากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด ได้แก่

- 1) อายุ
- 2) ตำแหน่งงาน
- 3) ประสบการณ์การทำงาน
- 4) วุฒิการศึกษา

1.1.2 ลักษณะวิธีการนำระบบไปปฏิบัติของผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้อง

- 1) ระบบเอกสาร
- 2) ระบบการบริหาร
- 3) ระบบการจัดการทรัพยากร
- 4) ระบบควบคุมกระบวนการผลิต / บริการ
- 5) ระบบการตรวจสอบ วิเคราะห์ และการปรับปรุง

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) หมายถึง การวัดความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ ที่เกิดขึ้นจริงในการทำงานในด้านต่างๆ ภายในองค์การ จากการนำระบบมาตรฐานระบบบริหาร

คุณภาพ ISO 9001:2000 ได้แก่

1.2.1 ผลิตภัณฑ์จากการใช้มาตรฐาน ISO 9001:2000

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับระบบ ISO 9001:2000 ขององค์การต่างๆ ที่ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 จากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด มีตำแหน่งต่างๆ ดังนี้

2.1 กรรมการผู้จัดการ (Managing Director) / ผู้อำนวยการ (Director)

2.2 ผู้จัดการ (Manager) / ตัวแทนระบบบริหารคุณภาพ (Quality Management Representative) ผู้กำหนดได้กำหนดประชากรในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 97 บริษัท ตามข้อมูลของ สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (สมอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม www.tisi.go.th ข้อมูลถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2550 โดยการแจกแบบสอบถามให้กับทุกแห่งจำนวน 97 ตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษารั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร ได้แก่ อายุ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และ ภูมิการศึกษาของผู้บริหารระดับสูงในองค์การ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์การนำระบบมาตรฐาน ISO 9001: 2000 มาจัดการองค์การ : กรณีศึกษาบริษัทที่ได้รับการรับรองจาก บริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด โดยมีการให้ระบุความเห็นต่อผลิตภัณฑ์และมูลค่าเพิ่มของผู้บริหาร ระดับสูงในองค์การว่าความคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าวในระดับต่างๆ กันภายหลังรับการรับรอง มาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000 โดยระบุขั้นความคิดเห็นด้วย ซึ่งเป็นแบ่ง 5 ระดับ ดังนี้

3.1 ระดับที่ 1 มีผลิตภัณฑ์ขึ้นมากที่สุด	คะแนน 5 คะแนน
---	---------------

3.2 ระดับที่ 2 มีผลิตภัณฑ์ขึ้นมาก	คะแนน 4 คะแนน
-----------------------------------	---------------

3.3 ระดับที่ 3 มีผลิตภัณฑ์เท่าเดิม	คะแนน 3 คะแนน
------------------------------------	---------------

3.4 ระดับที่ 4 มีผลิตภัณฑ์ลดลง	คะแนน 2 คะแนน
--------------------------------	---------------

3.5 ระดับที่ 5 มีผลิตภัณฑ์ลดลงอย่างมาก	คะแนน 1 คะแนน
--	---------------

ส่วนที่ 3 เป็นการสำรวจข้อมูลผลิตภัพที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง โดยใช้ลักษณะคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบคำถามได้เติมตัวเลขเป็นร้อยละในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์การ

4. การทดสอบเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาสำหรับการวิจัยไปทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือดังนี้

4.1 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำการศึกษาจำนวน 30 ตัวอย่าง โดยค่าทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.907 ซึ่งมากกว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการยอมรับ คือ 0.8 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4.2 การทดสอบใช้วิธีของ t-test ของ Mann-Whitney test เนื่องจากข้อมูลที่นำมาทดสอบ มี 30 ตัวอย่าง มีตัวแปร 2 ตัวแปร ที่เป็นอิสระต่อกัน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การส่งแบบสอบถามและสัมภาษณ์ชั่วหน้า และนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถามทุกฉบับ หลังจากนั้นลงรหัสในแบบสอบถาม และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ทางสถิติ โดยข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการวิจัยเรื่องนี้จะใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 ตัวอย่าง มาลงรหัสและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science for Windows)

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics) ได้แก่

- 1) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

2) ค่าคะแนนเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทนค่าเฉลี่ย

$$\begin{aligned} \sum x & \text{ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด} \\ n & \text{ แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \end{aligned}$$

3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

x_i แทน ข้อมูลเดิบของแต่ละค่าที่อ่านได้

\bar{x} แทน ผลเฉลี่ยของข้อมูลเดิบที่อ่านได้ทั้งหมด

n แทน จำนวนของข้อมูลที่อ่านได้

6.1.2 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

- 1) การทดสอบ t-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เนื่องจากตัวแปรที่นำมาใช้ในการคำนวณมี 2 แปร ซึ่งเป็นอิสระต่อกัน

6.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย

- 1) การแปลความหมาย โดยการแปลความหมายการประเมินผลภาพจากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ กรณีศึกษารบริษัทที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบออล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด ตามระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ออกเป็น 5 ระดับ โดยการใช้เกณฑ์หาความกว้างของอันตรภาคชั้นตามวิธีของลิกเกลท์ สเกล (Likert Scale) ของเบสท์ (Best J.W.) มีวิธีการคำนวณความกว้างของแต่ละระดับ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

ซึ่งผู้วิจัยได้มีการกำหนดการแปลความหมายจากหลักเกณฑ์โดยวิธีการคำนวนสำหรับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ กรณีศึกษาริมขั้วที่ได้รับการรับรองจาก บริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด ตามระดับคะแนน ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่า องค์การได้ประโยชน์ด้านผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในระดับ มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย หมายความว่า องค์การได้ประโยชน์ด้านผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในระดับ มาก
- ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย หมายความว่า องค์การได้ประโยชน์ด้านผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในระดับ ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย หมายความว่า องค์การได้ประโยชน์ด้านผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในระดับ น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายความว่า องค์การได้ประโยชน์ด้านผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในระดับ น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ กรณีศึกษา : องค์การต่างๆ ที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด ซึ่งได้ทำการศึกษาจากกลุ่มประชากร 97 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อมูลจากแบบสอบถามรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และขนาดองค์การ (ตารางที่ 4.1)

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 มาจัดการองค์การ ได้แก่

2.1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราอัตรากลุ่มตัวอย่างที่เพิ่มขึ้น/ลดลงของผลิตภัณฑ์ในแต่ละเรื่องของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ (ตารางที่ 4.2)

2.2 ความคิดเห็นด้านผลต่อผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ(ตารางที่ 4.3)

ส่วนที่ 3 ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 มาจัดการองค์การ

3.1 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านการจัดระบบเอกสาร (ตารางที่ 4.4)

3.2 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านระบบการบริหาร (ตารางที่ 4.5)

3.3 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านการบริหารทรัพยากร (ตารางที่ 4.6)

3.4 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านกระบวนการจัดการผลิตและบริการ (ตารางที่ 4.7)

3.5 ผลิตภាពจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านการตรวจวัด วิเคราะห์และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ 4.8)

3.6 ผลิตภាពจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยแบ่งรายละเอียดตามอายุ (ตารางที่ 4.9)

3.7 ผลิตภាពจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยแบ่งรายละเอียดตามตำแหน่งงาน (ตารางที่ 4.10)

3.8 ผลิตภាពจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยแบ่งรายละเอียดตามประสบการณ์ของการทำงาน (ตารางที่ 4.11)

3.9 ผลิตภាពจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยแบ่งรายละเอียดตามวุฒิการศึกษา (ตารางที่ 4.12)

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลิตภាពในการทำงาน หลังจากการใช้มาตรฐาน ISO 9001:2000 ที่แตกต่างกัน

- แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภាពตามลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ (ตารางที่ 4.13)

- แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภាពตามลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งงาน (ตารางที่ 4.14)

- แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภាពตามลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านประสบการณ์ของการทำงาน (ตารางที่ 4.15)

- แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภាពตามลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล ด้านวุฒิการศึกษา (ตารางที่ 4.16)

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะระบบงานหลังจากการนำ ISO 9001:2000 มาจัดการ องค์การมีความสัมพันธ์กับผลิตภាព

- แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความสัมพันธ์ของลักษณะงานกับผลิตภាពหลังจาก การนำระบบบริหารคุณภาพ (ISO 9001:2000) มาจัดการองค์การ (ตารางที่ 4.17)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อลักษณะระบบงาน แตกต่างกัน

- แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภាពตามลักษณะของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามอายุ(ตารางที่ 4.18)

- แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภาพตามลักษณะของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามตำแหน่งงาน (ตารางที่ 4.19)
- แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภาพตามลักษณะของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามประสบการณ์ของการทำงาน (ตารางที่ 4.20)
- แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภาพตามลักษณะของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา (ตารางที่ 4.21)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงผลดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของประชากร

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และขนาดองค์การ

ลักษณะส่วนบุคคล และขนาดองค์การ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
20 – 40 ปี	60	61.9
41 – 60 ปี	37	38.1
	รวม	100
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	63	64.9
สูงกว่าปริญญาตรี	34	35.1
	รวม	100
3. ประสบการณ์ทำงาน		
0 – 15 ปี	62	63.9
15 ปี ขึ้นไป	35	36.1
	รวม	100
4. ตำแหน่งงาน		
กรรมการผู้จัดการ / ผู้อำนวยการ	13	13.4
ผู้จัดการ / ตัวแทนฝ่ายบริหาร	84	86.6
	รวม	100

จากตาราง 4.1 สามารถอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

- อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.9 และมีอายุระหว่าง 41-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.1

- ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.9 และอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 35.1

- ประสบการณ์การทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 0-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.9 และที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.1

- ตำแหน่งงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นกรรมการผู้จัดการ / ผู้อำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 13.4 และเป็นผู้จัดการ / ตัวแทนฝ่ายบริหาร คิดเป็นร้อยละ 86.6

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 มาจัดการองค์การ

2.1 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.2 และตาราง 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราร้อยละที่เพิ่มขึ้น/ลดลงของผลิตภัณฑ์

ในแต่ละเรื่องของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์
จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ

อัตราร้อยละที่เพิ่มขึ้น/ลดลงของผลิตภัณฑ์ในแต่ละเรื่อง	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	
	\bar{x}	S.D.
	(%)	
อัตราผลผลิตเพิ่มขึ้น	5.08	0.53
อัตราของเสียลดลง	4.79	0.43
อัตราการส่งมอบตรงเวลา	87.29	0.23
อัตราเครื่องจักรเสียลดลง	2.44	0.21
อัตราการร้องเรียนของลูกค้าลดลง	9.54	0.93
อัตรากำไรขององค์การเพิ่มขึ้น	2.73	0.24

จากตารางที่ 4.2 เป็นข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลด้านตัวเลขและข้อเสนอแนะและความคิดเห็นโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะ จากผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาเพื่อให้ทราบถึง อัตราผลิตภัพที่เปลี่ยนแปลงจากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ และทราบถึงข้อเสนอแนะ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลด้านตัวเลขและข้อเสนอแนะและความคิดเห็นโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) อัตราผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.08 และมีข้อเสนอแนะโดยสรุปว่าองค์การ ส่วนใหญ่ยังมีโอกาสในการที่จะเพิ่มอัตราผลผลิตได้อีก โดยใช้กระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เช่น การปรับปรุงสภาพเครื่องจักร และเพิ่มความสามารถของพนักงาน โดยใช้วิธีการอบรม อย่างต่อเนื่อง

2) อัตราของของเสียลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4.79 และมีข้อเสนอแนะโดยสรุปว่า อัตรา ของเสียที่ลดลงได้น้อย เพราะส่วนหนึ่งมาจากการเร่งผลิต และต้องรับพนักงานใหม่เข้ามาทำงาน ทำให้เกิดความไม่ชำนาญในงาน และเกิดของเสียขึ้นได้ จึงควรวางแผนการขยายกำลังการผลิต อย่างมีระบบมากขึ้น

3) อัตราการส่งมอบได้ทันเวลาได้มากขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 87.29 และมีข้อเสนอแนะโดย สรุปว่า ถ้าลูกค้ามีการให้แผนการสั่งหรือแผนการส่งของล่วงหน้า จะช่วยให้การวางแผนการผลิต และจัดส่งได้ทันเวลามากขึ้นได้อีก

4) อัตราเครื่องจักรเสียน้อยลงเฉลี่ยร้อยละ 2.44 และมีข้อเสนอแนะโดยสรุปว่า เครื่องจักรในการผลิตส่วนใหญ่เป็นเครื่องที่อายุการใช้งานมากแล้ว แต่การทำการซ่อมบำรุงเชิง ป้องกันจะช่วยให้ลดอัตราเครื่องจักรเสียลงได้มาก

5) อัตราการร้องเรียนของลูกค้าลดลงโดยเฉลี่ยร้อยละ 9.54 และมีข้อเสนอแนะโดย สรุปว่า ลูกค้าเปลี่ยนคำสั่งชื้อบอย เร่งสินค้า ทำให้ต้องเร่งผลิต จึงมีโอกาสหักด户ลดเรื่องคุณภาพ ได้ง่าย จึงควรให้ลูกค้าวางแผนในการสั่งซื้อให้เป็นระบบมากขึ้น

6) อัตรากำไรขององค์การเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 2.73 และมีข้อเสนอแนะโดย สรุปว่า ต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นค่าแรง ค่าวัสดุดิบ และค่าใช้จ่ายใน กระบวนการผลิต การขึ้นราคา กับลูกค้า ที่ไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นจึงควรเพิ่มอัตราผลผลิตและ ลดอัตราของเสีย จะช่วย降低成本ให้คงมีกำไรได้อยู่น้าง

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นด้านผลต่อผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000
มาจัดการองค์การ

	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	การแปล ความหมาย
อัตราผลผลิตเพิ่มขึ้น	4.29	0.641	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด
อัตราของเสียลดลง	4.11	0.604	เห็นด้วย	มาก
อัตราการส่งมอบตรงเวลา	4.35	0.571	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด
อัตราเครื่องจักรเสียลดลง	3.99	0.672	เห็นด้วย	มาก
อัตราการร้องเรียนของลูกค้าลดลง	4.32	0.583	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด
อัตรากำไรขององค์การเพิ่มขึ้น	4.02	0.693	เห็นด้วย	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.18	0.627	เห็นด้วย	มาก

จากตารางที่ 4.3 เป็นข้อมูลทั่วไปที่หน่วยงานให้ข้อมูล พบว่า ผลิตภัณฑ์เมื่อแทรกย่อยออกมานี้เป็น

รายละเอียดในแต่ละด้าน และให้ผู้ตอบคำถามลงข้อมูล จะได้ภาพรวมของข้อมูลดังนี้

- อัตราผลผลิตเพิ่มขึ้น มีระดับความความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.29 ซึ่งแปลผลได้ว่า ผลิตภัณฑ์ในส่วนของผลผลิตอยู่ในระดับมากที่สุด
- อัตราของเสียลดลง มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.11 ซึ่งแปลผลได้ว่า ผลิตภัณฑ์ในด้านของเสียลดลงอยู่ในระดับมาก
- อัตราการส่งมอบทันเวลา มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 ซึ่งแปลผลได้ว่า ผลิตภัณฑ์ในด้านการส่งมอบตรงเวลาอยู่ในระดับมากที่สุด
- อัตราการเครื่องจักรเสียลดลง มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.99 ซึ่งแปลผลได้ว่า ผลิตภัณฑ์ในด้านเครื่องจักรเสียลดลงอยู่ในระดับมาก
- อัตราการร้องเรียนของลูกค้าลดลง มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.32 ซึ่งแปลผลได้ว่า ผลิตภัณฑ์ในด้านของการร้องเรียนของลูกค้าลดลงอยู่ในระดับมากที่สุด
- อัตราผลกำไรขององค์การเพิ่มขึ้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ 4.02 ซึ่งแปลผลได้ว่า ผลิตภัณฑ์ในด้านอัตราผลกำไรอยู่ในระดับมาก

ซึ่งเมื่อได้ทำการหาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นจะได้ค่าเฉลี่ยของการรวมอยู่ที่

4.18 ซึ่งแปลผลได้ว่าผลิตภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 มาจัดการองค์การ

3.1 ผลิตภาพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านการจัดระบบเอกสาร ผู้วิจัยได้ให้กู้นัมตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกู้นัมตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภาพจากการจัดระบบเอกสาร

ด้านการจัดระบบเอกสาร	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภาพ	
			ระดับความคิดเห็น	การแปลความหมาย
1 ทำให้ระบบเอกสารมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อยทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบ	4.30	0.615	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด
2 ทำให้ระบบเอกสารไม่ซับซ้อน เพรา้มี หัวข้อแบ่งแยกชัดเจน	4.15	0.667	เห็นด้วย	มาก
3 มีคุณภาพในการทำงานในทุกขั้นตอน ทำให้เข้าใจระบบงานมากขึ้น	4.16	0.640	เห็นด้วย	มาก
4 มีระบบการควบคุมและ Update ชัดเจน ทำให้ทำงานผิดพลาดน้อยลง	3.99	0.637	เห็นด้วย	มาก
5 มีระบบจัดเก็บบันทึกคุณภาพชัดเจน ทำให้ค้นหาได้ง่าย	4.22	0.649	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.16	0.640	เห็นด้วย
มาก				

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกู้นัมตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภาพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การในด้านการจัดระบบเอกสาร พนวณว่ามีเกณฑ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง

ลักษณะงานว่ามีประโยชน์อยู่ในระดับไหนด้วย จนถึงระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในรายละเอียดของแต่ละข้อ และเมื่อสรุปโดยภาพรวมจะอยู่ที่ระดับเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.16 แปลความหมายได้ว่า

- ทำให้ระบบเอกสารมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.30 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมากที่สุด
- ทำให้ระบบเอกสารไม่ซับซ้อน เพราะมีหัวข้อแบ่งแยกชัดเจน มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.15 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมาก
- มีคุณภาพในการทำงานในทุกขั้นตอน ทำให้เข้าใจระบบงานมากขึ้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.16 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมาก
- มีระบบการควบคุมและ Update ชัดเจนทำให้ทำงานพิคพลดาน้อยลง มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.99 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมาก
- มีระบบจัดเก็บบันทึกคุณภาพชัดเจนทำให้ค้นหาได้ง่าย มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมากที่สุด

3.2 ผลิตภាពจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านระบบการบริหาร ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ
ผลิตภัณฑ์จากระบบการบริหาร

ด้านระบบการบริหาร	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์	
			ระดับความคิดเห็น	การเปลี่ยนแปลง
1 มีนโยบายคุณภาพชัดเจน ทำให้เข้าใจ ทิศทางในการดำเนินงานได้ดี	4.19	0.667	เห็นด้วย	มาก
2 มีการกำหนดวัตถุประสงค์คุณภาพที่ ชัดเจน ทำให้ตรวจสอบ ประสิทธิภาพในการทำงานและ ปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง	4.23	0.669	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด
3 มีการขัดผังองค์การและกำหนดขั้นมาจ หน้าที่ในการทำงานชัดเจน	4.13	0.702	เห็นด้วย	มาก
4 มีการคิดป้ายประชาสัมพันธ์ภายใน องค์กรอย่างชัดเจน	3.84	0.932	เห็นด้วย	มาก
5 มีระบบในการทบทวนระบบบริหาร คุณภาพโดยผู้บริหารเพื่อทบทวนและ ปรับปรุงการมีประสิทธิภาพของ ระบบ	4.07	0.767	เห็นด้วย	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.09	0.747	เห็นด้วย
				มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ
ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000
มาจัดการองค์การในด้านระบบการบริหาร พ布ว่ามีเกณฑ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง
ลักษณะงานว่ามีประโยชน์อยู่ในระดับเห็นด้วย จนถึงระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในรายละเอียดของ
แต่ละข้อ และเมื่อสรุปโดยภาพรวมจะอยู่ที่ระดับเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.09 แบลกความหมาย
ได้ว่า

- มีนโยบายคุณภาพชัดเจน ทำให้เข้าใจทิศทางในการดำเนินงานได้ดี มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.19 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัพขององค์การมาก

- มีการกำหนดคุณภาพที่วัดผลได้ ทำให้ตรวจสอบประสิทธิภาพในการทำงานและปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.23 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัพขององค์การมากที่สุด

- มีการจัดผังองค์การและกำหนดอำนาจหน้าที่ในการทำงานชัดเจน มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.13 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัพขององค์การมาก

- มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ภายในองค์กรอย่างชัดเจน มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.84 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัพขององค์การมาก

- มีระบบในการทบทวนระบบบริหารคุณภาพ โดยผู้บริหารเพื่อทบทวนและปรับปรุงการมีประสิทธิภาพของระบบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.07 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัพขององค์การมาก

3.3 ผลิตภัพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านการบริหารทรัพยากร ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ
ผลิตภัณฑ์จากการบริหารทรัพยากร

ด้านการบริหารทรัพยากร	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์	
			ระดับความคิดเห็น	การแปลความหมาย
1 มีการกำหนดคุณสมบัติในการรับสมัครบุคลากรชัดเจน	4.07	0.725	เห็นด้วย	มาก
2 มีระบบในการฝึกอบรมพัฒนาอย่างเป็นระบบ	3.78	0.753	เห็นด้วย	มาก
3 มีการจัดทำประวัติบุคคลและประวัติฝึกอบรมชัดเจน	4.09	0.678	เห็นด้วย	มาก
4 มีระบบในการคุ้มครองสร้างพื้นฐานทำให้เครื่องจักร อาคาร ถนนส่งมีอายุการใช้งานนานขึ้น	3.78	0.696	เห็นด้วย	มาก
5 มีการคุ้มครองสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน	3.87	0.731	เห็นด้วย	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.92	0.717	เห็นด้วย
				มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านการบริหารทรัพยากร พ布ว่ามีเกณฑ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงลักษณะงานว่ามีประโยชน์อยู่ในระดับเห็นด้วยในรายละเอียดของแต่ละข้อ และเมื่อสรุปโดยภาพรวมจะอยู่ที่ระดับเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.92 แปลความหมายได้ว่า

- มีการกำหนดคุณสมบัติในการรับสมัครบุคลากรชัดเจน มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.07 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก
- มีระบบในการฝึกอบรมพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.78 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีการจัดทำประวัติบุคคลและประวัติฝึกอบรมชัดเจน ระบบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.09 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีระบบในการคุ้มครองสร้างพื้นฐานทำให้เครื่องจักร อาคาร ถนนส่งเมียาย การใช้งานนานเข้ม มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.78 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่า มีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีการคุ้มครองสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.87 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

3.4 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านกระบวนการจัดการผลิตและบริการ ผู้วิจัยได้ให้กู้นั่นตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 12 ข้อ ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์จากการจัดการกระบวนการจัดการผลิตและบริการ

ด้านกระบวนการจัดการ ผลิตและบริการ	ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์				
	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	การเปลี่ยน ความหมาย	
1 มีการวางแผนในเรื่องการผลิต / บริการ ชัดเจนทำให้ง่ายต่อการทำงาน	4.07	0.633	เห็นด้วย	มาก	
2 มีขั้นตอนในการโทรศัพท์, E-mail, Fax กับลูกค้าชัดเจน ทำให้เข้าใจและ ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ได้ดี	4.00	0.661	เห็นด้วย	มาก	
3 มีขั้นตอนในการออกแบบและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ชัดเจนทำให้การออกแบบ และพัฒนาให้เป็นไปตามความ ต้องการของลูกค้า	3.66	0.945	เห็นด้วย	มาก	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านกระบวนการจัดการ ผลิตและบริการ	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภัพ	
			ระดับความ คิดเห็น	การแปลง ความหมาย
4 มีขั้นตอนในการจัดซื้อชัดเจนทำให้ได้วัตถุคุณที่ตรงตามต้องการ	3.97	0.637	เห็นด้วย	มาก
5 มีขั้นตอนในการคัดเลือกและประเมินผู้ขายชัดเจน ทำให้เป็นการกระตุ้นผู้ขาย / ผู้ส่งมอบให้มีการปรับปรุงในการทำงานกับองค์กร	3.90	0.699	เห็นด้วย	มาก
6 มีขั้นตอนวางแผนในการผลิตชัดเจน ทำให้สามารถผลิตได้ผลิตภัพที่ตามเวลาที่ลูกค้าต้องการ	3.97	0.714	เห็นด้วย	มาก
7 มีการจัดทำเอกสารวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงานในส่วนการผลิตทำให้พนักงานทำงานได้ง่าย	4.04	0.706	เห็นด้วย	มาก
8 มีการวางระบบในการซ่อมบำรุงเครื่องจักร ทำให้มีประสิทธิภาพในการผลิต	3.70	0.742	เห็นด้วย	มาก
9 มีระบบในการซื้อปั้งผลิตภัพที่ชัดเจน ทำให้สามารถสอบถามกลับได้ง่าย	4.07	0.753	เห็นด้วย	มาก
10 มีระบบในการควบคุมวัสดุคงคลังชัดเจน ทำให้เบิกจ่ายได้ง่าย	3.92	0.721	เห็นด้วย	มาก
11 มีระบบในการควบคุมสินค้าคงคลังชัดเจนทำให้ควบคุมการส่งมอบสินค้าได้ง่าย	4.00	0.696	เห็นด้วย	มาก
12 มีการสอบเทียบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัด	4.16	0.731	เห็นด้วย	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.96	0.720	เห็นด้วย
				มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ในด้านกระบวนการจัดการผลิตและบริการ พนักงานมีคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงลักษณะงานว่ามีประโภชน์อยู่ในระดับเห็นด้วยในรายละเอียดของแต่ละข้อ และเมื่อสรุปโดยภาพรวมจะอยู่ที่ระดับเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.92 แปลความหมายได้ว่า

- มีการวางแผนในเรื่องการผลิต / บริการ ชัดเจนทำให้ง่ายต่อการทำงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.07 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโภชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีขั้นตอนในการโทรศัพท์, E-mail, Fax กับลูกค้าชัดเจน ทำให้เข้าใจและตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ดี มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.00 ซึ่งแปลผลได้ว่า องค์การ เห็นด้วยว่ามีประโภชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีขั้นตอนในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชัดเจนทำให้การออกแบบและพัฒนาให้เป็นไปตามความต้องการของลูกค้า มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.66 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโภชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีขั้นตอนในการจัดซื้อชัดเจนทำให้ได้วัตถุคิบที่ตรงตามต้องการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.97 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโภชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีขั้นตอนในการคัดเลือกและประเมินผู้ขายชัดเจน ทำให้เป็นการกระตุนผู้ขาย / ผู้ส่งมอบให้มีการปรับปรุงในการทำงานกับองค์การ มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.90 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโภชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีขั้นตอนวางแผนในการผลิตชัดเจนทำให้สามารถผลิตได้ผลิตภัณฑ์ตามเวลาที่ลูกค้าต้องการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.97 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่า มีประโภชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีการจัดทำเอกสารวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงานในส่วนการผลิตทำให้พนักงานทำงานได้ง่าย มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.04 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโภชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีการวางแผนในการซ่อมบำรุงเครื่องจักร ทำให้มีประสิทธิภาพในการผลิต มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.70 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโภชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

- มีระบบในการซึ่งเปลี่ยนผ่านกันทั้งชั้น เท่าที่สามารถสอบกลับได้ง่าย มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.07 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมาก
- มีระบบในการควบคุมวัสดุคงคลังชั้นเด่น ทำให้เบิกจ่ายได้ง่าย มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.92 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมาก
- มีระบบในการควบคุมสินค้าคงคลังชั้นเด่นทำให้ควบคุมการส่งมอบสินค้าได้ง่าย มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.00 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมาก
- มีการสอนเทียนความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัด มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.16 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภาพขององค์การมาก

3.5 ผลิตภาพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การในด้านการตรวจวัด วิเคราะห์และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้ให้กู้มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 6 ข้อ ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภาพจากการตรวจวัดวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ด้านการตรวจวัด วิเคราะห์และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภาพ	
			ระดับความคิดเห็น	การแปลความหมาย
1 มีการวางแผนในการตรวจความพึงพอใจของลูกค้า	4.04	0.720	เห็นด้วย	มาก
2 มีระบบในการตรวจสอบคุณภาพภายใน	4.22	0.696	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด
3 มีระบบในการตรวจสอบคุณภาพสินค้า	4.10	0.770	เห็นด้วย	มาก
4 มีระบบในการควบคุม KPI เพื่อวัดประสิทธิภาพของกระบวนการ	3.92	0.812	เห็นด้วย	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านการตรวจวัด วิเคราะห์และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์	
			ระดับความคิดเห็น	การแปลความหมาย
5 มีระบบในการวิเคราะห์ข้อมูล	3.76	0.747	เห็นด้วย	มาก
6 มีระบบในการแก้ไขและป้องกันปัญหา	3.92	0.745	เห็นด้วย	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.99	0.780	เห็นด้วย	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การในด้านตรวจวัด วิเคราะห์และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง พบว่ามีเกณฑ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงลักษณะงานว่ามีประโยชน์อยู่ในระดับเห็นด้วยในรายละเอียดของแต่ละข้อ และเมื่อสรุปโดยภาพรวมจะอยู่ที่ระดับเห็นด้วย

โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.99 แปลความหมายได้ว่า

- มีการวางแผนในการตรวจวัดความพึงพอใจของลูกค้า มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.04 ซึ่งแปลผลได้ว่า องค์การเห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก
- มีระบบในการตรวจสอบคุณภาพภายใน มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมากที่สุด
- มีระบบในการตรวจสอบคุณภาพสินค้า มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 4.10 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก
- มีระบบในการควบคุม KPI เพื่อวัดประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.92 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก
- มีระบบในการวิเคราะห์ข้อมูล มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.76 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก
- มีระบบในการแก้ไขและป้องกันปัญหา มีระดับความคิดเห็นอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.92 ซึ่งแปลผลได้ว่าองค์การ เห็นด้วยว่ามีประโยชน์ต่อผลิตภัณฑ์ขององค์การมาก

3.6 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยแบ่งรายละเอียดตามอายุ ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยจำแนกตามอายุ

ลักษณะระบบงาน	อายุ	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์	
				ระดับความคิดเห็น	การแปลความหมาย
1 ระบบการจัดเอกสาร	20 – 40	4.19	0.657	เห็นด้วย	มาก
	41 - 60	4.12	0.619	เห็นด้วย	มาก
2 ระบบการบริหาร	20 – 40	4.06	0.748	เห็นด้วย	มาก
	41 - 60	4.08	0.663	เห็นด้วย	มาก
3 ระบบการบริหาร ทรัพยากร	20 – 40	3.91	0.723	เห็นด้วย	มาก
	41 - 60	3.93	0.711	เห็นด้วย	มาก
4 ระบบการจัดการ กระบวนการผลิต / บริการ	20 – 40	3.97	0.716	เห็นด้วย	มาก
	41 - 60	3.92	0.717	เห็นด้วย	มาก
5 ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง	20 – 40	3.95	0.763	เห็นด้วย	มาก
	41 - 60	4.06	0.715	เห็นด้วย	มาก

จากตารางที่ 4.9 พนว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ทั้ง 5 หมวด ตามช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พนว่า ทั้ง 2 ช่วงอายุมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3.7 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยแบ่งรายละเอียดตามตำแหน่งงาน ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.10 ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยจำแนกตามตำแหน่งงาน

ลักษณะระบบงาน	ตำแหน่งงาน	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์	
				ระดับความคิดเห็น	การแปลความหมาย
1 ระบบการจัดเอกสาร	ฝ่ายบริหาร	3.95	0.672	เห็นด้วย	มาก
	QMR	4.20	0.629	เห็นด้วย	มาก
2 ระบบการบริหาร	ฝ่ายบริหาร	3.98	0.609	เห็นด้วย	มาก
	QMR	4.09	0.734	เห็นด้วย	มาก
3 ระบบการบริหาร ทรัพยากร	ฝ่ายบริหาร	3.86	0.726	เห็นด้วย	มาก
	QMR	3.93	0.719	เห็นด้วย	มาก
4 ระบบการจัดการ กระบวนการผลิต / บริการ	ฝ่ายบริหาร	3.96	0.570	เห็นด้วย	มาก
	QMR	3.95	0.736	เห็นด้วย	มาก
5 ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง	ฝ่ายบริหาร	3.87	0.655	เห็นด้วย	มาก
	QMR	4.01	0.759	เห็นด้วย	มาก

จากตารางที่ 4.10พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การทั้ง 5 หมวด ตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ทั้ง 2 ตำแหน่งงานมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3.8 ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยแบ่งรายละเอียดตามประสบการณ์ของการทำงาน ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยจำแนกตามประสบการณ์ของการทำงาน

ลักษณะระบบงาน	ประสบการณ์ ทำงาน	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์	
				ระดับความ คิดเห็น	การแปล ความหมาย
1 ระบบการจัดเอกสาร	0 – 15 ปี	4.13	0.656	เห็นด้วย	มาก
	15 ปีขึ้นไป	4.23	0.619	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	มากที่สุด
2 ระบบการบริหาร	0 – 15 ปี	4.04	0.743	เห็นด้วย	มาก
	15 ปีขึ้นไป	4.13	0.670	เห็นด้วย	มาก
3 ระบบการบริหารทรัพยากร	0 – 15 ปี	3.90	0.702	เห็นด้วย	มาก
	15 ปีขึ้นไป	3.96	0.743	เห็นด้วย	มาก
4 ระบบการจัดการ กระบวนการผลิต / บริการ	0 – 15 ปี	3.93	0.707	เห็นด้วย	มาก
	15 ปีขึ้นไป	4.00	0.729	เห็นด้วย	มาก
5 ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง	0 – 15 ปี	3.95	0.745	เห็นด้วย	มาก
	15 ปีขึ้นไป	4.06	0.742	เห็นด้วย	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบร่วมกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การทั้ง 5 หมวด ตามประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบร่วมกับทั้ง 2 ช่วง

ประสบการณ์ทำงานมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

3.9 ผลิตภาพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยแบ่งรายละเอียดตามวุฒิการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปตามตาราง 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผลิตภาพจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การโดยแบ่งรายละเอียดตามวุฒิการศึกษา

ลักษณะระบบงาน	วุฒิ การศึกษา	\bar{x}	S.D.	ความคิดเห็นต่อผลิตภาพ	
				ระดับความ คิดเห็น	การแปล ความหมาย
1 ระบบการจัดเอกสาร	ปริญญาตรี	4.23	0.672	เห็นด้วย	มาก
	ปริญญาโท	4.04	0.629	เห็นด้วย	มาก
2 ระบบการบริหาร	ปริญญาตรี	4.12	0.609	เห็นด้วย	มาก
	ปริญญาโท	3.98	0.734	เห็นด้วย	มาก
3 ระบบการบริหาร ทรัพยากร	ปริญญาตรี	3.97	0.726	เห็นด้วย	มาก
	ปริญญาโท	3.83	0.719	เห็นด้วย	มาก
4 ระบบการจัดการ กระบวนการผลิต / บริการ	ปริญญาตรี	4.00	0.570	เห็นด้วย	มาก
	ปริญญาโท	3.87	0.736	เห็นด้วย	มาก
5 ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง	ปริญญาตรี	4.03	0.655	เห็นด้วย	มาก
	ปริญญาโท	3.92	0.759	เห็นด้วย	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบร่วมกันว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์กร ทั้ง 5 หมวด ตามวัฒนธรรมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบร่วมกัน ทั้ง 2 ระดับวัฒนธรรมศึกษา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ในการทำงาน หลังจากการใช้มาตรฐาน ISO 9001:2000 ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ตามลักษณะของปัจจัย ส่วนบุคคล ด้านอายุ

ความคิดเห็น	อายุ	\bar{x}	S.D.	t	p
ด้านผลิตภัณฑ์	20 – 40	4.19	0.396	0.893	0.374
	41 - 60	4.27	0.404		

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test) พบร่วมกันว่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากร และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ตามลักษณะของปัจจัย ส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งงาน

ความคิดเห็น	ตำแหน่งงาน	\bar{x}	S.D.	t	p
ด้านผลิตภัณฑ์	ฝ่ายบริหาร	4.22	0.507	0.047	0.963
	QMR	4.22	0.383		

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test) พบร่วมกันว่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากร และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ตามลักษณะของปัจจัย
ส่วนบุคคล ด้านประสบการณ์ของการทำงาน

ความคิดเห็น	ประสบการณ์ ทำงาน				
		\bar{x}	S.D.	t	p
ด้านผลิตภัณฑ์	0 – 15 ปี	4.18	0.393	1.456	0.149
	15 ปีขึ้นไป	4.30	0.401		

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test) พบว่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากร
และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ตามลักษณะของ
ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็น	วุฒิการศึกษา	\bar{x}	S.D.	t	p
ด้านผลิตภัณฑ์	ปริญญาตรี	4.20	0.377	0.898	0.372
	ปริญญาโท	4.27	0.439		

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test) พบว่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากร
และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test) พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความ
คิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ในการทำงานหลังจากการใช้มาตรฐาน ISO 9001:2000 ไม่แตกต่างกัน
ของค่าเฉลี่ยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะระบบงานหลังจากการนำ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ
มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความสัมพันธ์ของลักษณะงานกับผลิตภาพหลังจากการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ

ผลิตภาพ	\bar{x}	χ^2	df	Asymp. Sig. (2-sided)
ลักษณะระบบงาน	4.03	146.366	154	0.658

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ลักษณะของระบบงานกับผลิตภาพ โดยใช้สถิติ Chi-Square พบว่าลักษณะของระบบงานทั้ง 5 ด้าน คือ ระบบการจัดเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับผลิตภาพมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อลักษณะระบบงาน แตกต่างกัน ผู้วิจัยทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้วยสถิติ t-test โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภาพตามลักษณะของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	อายุ				t	p		
	20 – 40		41 - 60					
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.				
ระบบการจัดเอกสาร	4.19	0.657	4.12	0.619	0.512	0.629		
ระบบการบริหาร	4.06	0.748	4.08	0.663	0.927	0.379		
ระบบการบริหารทรัพยากร	3.91	0.723	3.93	0.711	0.672	0.540		
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ	3.97	0.716	3.92	0.717	0.669	0.529		
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	3.95	0.763	4.06	0.715	0.749	0.494		

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test) พบว่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากร ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านผลิตภาพ ในเรื่องระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต /

บริการ และระบบ และระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง พนว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ ให้ความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ตามลักษณะระบบงาน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ตามลักษณะของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามตำแหน่งงาน

ความคิดเห็น	ตำแหน่งงาน				t	p
	ฝ่ายบริหาร	QMR				
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ระบบการจัดเอกสาร	3.95	0.672	4.20	0.629	1.515	0.205
ระบบการบริหาร	3.98	0.609	4.09	0.734	0.561	0.637
ระบบการบริหารทรัพยากร	3.86	0.726	3.93	0.719	0.594	0.594
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ	3.96	0.570	3.95	0.736	0.489	0.677
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง	3.87	0.655	4.01	0.759	0.760	0.470

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (*t-test*) พนว่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากร ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ ในเรื่องระบบการจัดเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบ และระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง พนว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งงาน ให้ความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ตามลักษณะระบบงาน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามประสบการณ์ของการทำงาน

ความคิดเห็น	ประสบการณ์ของการทำงาน				t	p
	0 – 15 ปี		15 ปีขึ้นไป			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ระบบการจัดเอกสาร	4.13	0.656	4.23	0.619	0.734	0.515
ระบบการบริหาร	4.04	0.743	4.13	0.670	0.758	0.458
ระบบการบริหารทรัพยากร	3.90	0.702	3.96	0.743	0.835	0.476
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ	3.93	0.707	4.00	0.729	0.721	0.555
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง	3.95	0.745	4.06	0.742	0.999	0.348

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test) พบว่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากร ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ ในเรื่องระบบการจัดเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบ และระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง พบร่วมกัน พบว่าค่าเฉลี่ย ความคิดเห็น โดยรวมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ของการทำงาน ให้ความคิดเห็น ด้านผลิตภัณฑ์ของระบบงาน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์ของระบบงาน 5 ด้าน โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็น	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		ปริญญาโท			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ระบบการจัดเอกสาร	4.23	0.672	4.04	0.629	1.354	0.185
ระบบการบริหาร	4.12	0.609	3.98	0.734	0.931	0.414
ระบบการบริหารทรัพยากร	3.97	0.726	3.83	0.719	0.925	0.405
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ	4.00	0.570	3.87	0.736	0.959	0.438
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง	4.03	0.655	3.92	0.759	1.109	0.320

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test) พบว่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากร ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านผลิตภัพ ในเรื่องระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบ และระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง พบว่าค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา ให้ความคิดเห็นด้านผลิตภัพ ตามลักษณะระบบงาน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 นับเป็นเครื่องมือในการบริหารและพัฒนาองค์กรูปแบบหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน และได้ถือว่าเป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าและการให้บริการ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้เกิดขึ้น โดยการสร้างมาตรฐานของระบบการทำงานให้เป็นที่ยอมรับของสากล และดำเนินถึงการสร้างความพึงพอใจ และประโยชน์สูงสุดที่ลูกค้าจะได้รับ เพื่อนำองค์การไปสู่ความสำเร็จท่ามกลางกระแสการแข่งขันของสังคมโลก นอกจากนี้มาตรฐาน ISO 9001:2000 ยังเป็นมาตรฐานการบริหารระบบคุณภาพที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งภาคธุรกิจ การค้า การบริการ และทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มาตรฐาน ISO 9001:2000 ได้รับความนิยมในการนำไปใช้ในองค์การต่างๆ ทั่วโลก และถูกยกย่องว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการแข่งขันทางการค้า ในปัจจุบัน ด้วยเลี้งเห็นถึงความสำคัญของระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศไทย ด้วยหวังว่าข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์การที่นำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้เพื่อจะนำไปใช้ในองค์การ วางแผน และตัดสินใจเกี่ยวกับการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ในองค์การ และเพื่อประโยชน์ต่อองค์กรอื่นที่จะขอรับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ต่อไป ในอนาคต

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 การวิจัยเรื่อง “ ผลิตภัณฑ์การนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ: กรณีศึกษาองค์การต่างๆ ที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบอล เซอร์ฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด ”

1.1.1 ให้ทราบถึงระดับผลิตภัณฑ์ขององค์การที่มีต่อการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ

1.1.2 ให้ทราบถึงระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ได้แก่ ระบบการจัดการเอกสาร ระบบบริหาร

1.1.3 เพื่อให้ระบบการจัดการทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิตและบริการ และระบบการตรวจวัดวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจกับผู้บริหารในองค์การที่ได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 เนพาระสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบลอด เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด ซึ่งมีจำนวน 97 องค์การ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 97 คน และข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ Pearson's Chi Square

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม จากองค์การจำนวน 97 ราย แบ่งเป็นรายละเอียดได้ดังนี้

ช่วงอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง	20 – 40 ปี	คิดเป็นร้อยละ	61.9
มีการศึกษาระดับส่วนใหญ่อยู่ในระดับ	ปริญญาตรี	คิดเป็นร้อยละ	64.9
มีประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วง	0 – 15 ปี	คิดเป็นร้อยละ	63.9
มีตำแหน่งที่ตอบคำถามมากที่สุดคือตำแหน่ง	ผู้จัดการ / ตัวแทนฝ่ายบริหาร	คิดเป็นร้อยละ	86.6

1.3.2 ผลการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นในเรื่องการผลิตภาพจากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ พ布ว่าโดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นในเรื่องผลิตภาพในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18

1.3.3 ผลการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ในองค์การ พ布ว่า ระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการจัดการทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบการตรวจวิเคราะห์ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาแต่ละปัจจัยพบว่า

1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นในเรื่องระบบการจัดการเอกสารว่า มีส่วนช่วยต่อการทำงานที่มีผลิตภาพมากทั้งในเรื่องความเป็นระเบียบ การค้นหาเอกสารและบันทึกคุณภาพต่างๆ ได้ง่าย มีเอกสารให้ผู้ปฏิบัติงานได้อ่านทำความเข้าใจเมื่อต้องการ และมีหมวดหมู่ชัดเจน แต่ก็ยังคงมีปัญหาอยู่บ้างในการควบคุมและปรับปรุงเนื้อหาของเอกสารให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

2) กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นในเรื่องระบบบริหารว่ามีส่วนช่วยต่อการทำงานที่มีผลิตภาพในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องที่ต้องมีการตั้งวัตถุประสงค์เป้าหมายในการทำงานให้ชัดเจน วัดผลได้ ทำให้งานนั้นสามารถปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายชี้วัดชัดเจน ประกอบกับผู้บริหารมีการทบทวนประสิทธิภาพของระบบอย่างสม่ำเสมอ แต่ถึงอย่างไรก็ต้องอบรมแบบสอนตามยังคงมองเรื่องการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในองค์การเป็นสิ่งที่ยังมีคะแนนต่ำสุด ในหมวดของระบบบริหารนี้

3) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นเรื่องการจัดการทรัพยากร่วมมีส่วนช่วยต่อการทำงานที่มีผลิตภาพในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการกำหนดและสร้างมาตรฐานคุณภาพที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับแต่ละตำแหน่งงาน รวมถึงการอบรมและจัดทำประวัติการอบรมของแต่ละบุคคลให้ชัดเจน จะมีจุดที่ผู้ให้ความเห็นมองว่ายังเป็นจุดที่มีคะแนนต่ำในหมวดนี้คือ การนำรูงรักษาเครื่องจักร อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความปลอดภัย

4) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นในเรื่องระบบการจัดการกระบวนการผลิตและบริการ ว่ามีส่วนช่วยต่อการทำงานที่มีผลิตภาพในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้วัดและตรวจสอบ ประกอบกับการวางแผนในการผลิตที่ชัดเจน การติดป้ายชี้ป้ายในกระบวนการผลิตและบริการ การจัดทำเอกสารวิธีการปฏิบัติงาน การมีระบบคงคลังทั้งวัสดุและสินค้าที่ดี มีระบบการขายและจัดซื้อ รวมถึงการคัดเลือกและประเมินผู้ขายที่ดี มีเพียงเรื่องการนำรูงรักษาเครื่องจักร และการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้นเป็นเรื่องที่ยังมีคะแนนต่ำสุด ในเรื่องระบบการจัดการกระบวนการผลิตและบริการนี้

5) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นในเรื่องระบบการตรวจสอบ วิเคราะห์และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ว่ามีส่วนช่วยต่อการทำงานที่มีผลิตภาพในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องระบบการตรวจสอบภายใน การตรวจสอบคุณภาพสินค้า ระบบการตรวจวัดความพึงพอใจลูกค้า ระบบการเก็บสถิติและการแก้ไขป้องกันปัญหา แต่ในเรื่องความรู้และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลยังเป็นเรื่องที่ยังได้คะแนนต่ำสุดอยู่ในหมวดนี้

1.3.4 ผลการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงอัตราผลิตภาพที่เปลี่ยนแปลงจากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ และทราบถึงข้อเสนอแนะ พนบฯผู้ต้องแบบสอนตาม

ได้ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) อัตราผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.08 และมีข้อเสนอแนะ โดยสรุปว่า องค์การส่วนใหญ่ยังมีโอกาสในการที่จะเพิ่มอัตราผลผลิตเพิ่มขึ้นได้อีก โดยใช้กระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เช่น การปรับปรุงสภาพเครื่องจักร และเพิ่มความสามารถของพนักงาน โดยใช้วิธีการอบรมอย่างต่อเนื่อง

2) อัตราของเสียคงคลังเฉลี่ยร้อยละ 4.79 และมีข้อเสนอแนะ โดยสรุปว่า อัตราของเสียที่คงคลังได้น้อย เพราะส่วนหนึ่งมาจากการเร่งผลิต และต้องรับพนักงานใหม่เข้ามาทำงานทำให้เกิดความไม่ชำนาญในงาน และเกิดของเสียขึ้นได้ จึงควรวางแผนการขยายกำลังผลิตอย่างมีระบบมากขึ้น

3) อัตราการส่งมอบผลผลิตได้ตรงเวลาเฉลี่ยร้อยละ 87.29 และมีข้อเสนอแนะ โดยสรุปว่า ถ้าลูกค้ามีการให้แผนการส่งซื้อ หรือแผนการส่งของล่วงหน้า จะช่วยให้การวางแผนการผลิต และจัดส่งได้ทันเวลามากขึ้นอีก

4) อัตราเครื่องจักรเสียน้อยลงเฉลี่ยร้อยละ 2.44 และมีข้อเสนอแนะ โดยสรุปว่า เครื่องจักรในการผลิตส่วนใหญ่มีอายุการใช้งานมากแล้ว แต่การทำการซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน จะช่วยให้ลดอัตราเครื่องจักรเสียลงได้มาก

5) อัตราการร้องเรียนของลูกค้าคงคลังเฉลี่ยร้อยละ 9.54 และมีข้อเสนอแนะ โดยสรุปว่า ลูกค้าเปลี่ยนคำสั่งซื้อบ่อย เร่งสินค้า ทำให้ต้องเร่งผลิต จึงมีโอกาสหลุดรอดเรื่องคุณภาพได้ง่าย จึงควรให้ลูกค้าวางแผนในการสั่งซื้อให้เป็นระบบมากขึ้น

6) อัตรากำไรขององค์การเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.73 และมีข้อเสนอแนะ โดยสรุปว่าต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นค่าแรง ค่าวัสดุคิด และค่าใช้จ่ายในกระบวนการผลิต การขึ้นราคาภัยลูกค้าก็ไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นจึงควรเพิ่มอัตราผลผลิต และลดอัตราของเสีย จะช่วย降低成本ให้ยังคงมีกำไรได้อยู่บ้าง

1.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน จากการทดสอบสมมติฐานปรากฏผลดังนี้

1.4.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลิตภัพในการทำงานหลังจากการใช้มาตรฐานมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การแตกต่างกันผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1) อายุที่แตกต่างกัน มีระดับความเห็นต่อผลิตภัพ ในกรณีระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การที่ไม่แตกต่างกัน

- 2) ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับความเห็นต่อผลิตภัพ ในการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การที่ไม่แตกต่างกัน
- 3) ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีระดับความเห็นต่อผลิตภัพ ในการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การที่ไม่แตกต่างกัน
- 4) ระดับตำแหน่งหน้าที่ที่ต่างกันมีระดับความเห็นต่อผลิตภัพ ในการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การที่ไม่แตกต่างกัน

1.4.2 สมมติฐานที่ 2 ลักษณะระบบงานหลังจากการนำ ISO 9001:2000 มาจัดการ องค์การมีความสัมพันธ์กับผลิตภัพ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าลักษณะระบบงานทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับผลิตภัพที่มีต่อจากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ความสัมพันธ์เป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก

1.4.3 สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อลักษณะ ระบบงานแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

- 1) อายุที่แตกต่างกัน มีระดับความเห็นต่อผลิตภัพ ในการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การที่ไม่แตกต่างกันทั้งในด้านระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- 2) ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับความเห็นต่อผลิตภัพ ในการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การที่ไม่แตกต่างกันทั้งในด้านระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบ คณะกรรมการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

3) ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีระดับความเห็นต่อผลิตภัพ ในการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การที่ไม่แตกต่างกันทั้งในด้านระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบ คณะกรรมการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

- 4) ระดับตำแหน่งหน้าที่ที่ต่างกันมีระดับความเห็นต่อผลิตภัพ ในการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การที่ไม่แตกต่างกันทั้งในด้านระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการบริหารทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบ คณะกรรมการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. อภิปรายผล

โดยภาพรวมผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ว่า ผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการนำระบบ ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การในเชิงบวก ทั้งในด้านระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการจัดการทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบการตรวจสอบวิเคราะห์และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ เอกลิทธิ์ โฉมประดิษฐ์ ที่สรุปว่าความคิดเห็นต่อการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ใน บริษัท ฝ่ายบัญชี จำกัด (มหาชน) ทั้งด้านประโยชน์ของระบบบริหารและด้านปฏิบัติตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 มีระดับสูง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พนบฯ ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้การทดสอบสมมติฐานยังพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ได้แก่ ระบบการจัดการเอกสาร ระบบการบริหาร ระบบการจัดการทรัพยากร ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ และระบบการตรวจสอบวิเคราะห์และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์ จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก กล่าวคือ หากองค์การนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การอย่างเต็มรูปแบบ จะทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ในเชิงบวกมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในหลายท่าน เช่น

สาธุ สมุทธ ประภูต (2540) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับมาตรฐาน ISO 9000 ของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษาเฉพาะกรณีโรงงานผลิตชิ้นส่วนตัวถั้ง รถยนต์ บริษัท สยามกลการ และนิสสัน จำกัด ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับมาตรฐาน ISO 9000

ISO 9000 งานวิจัยของขวัญตา กีรติวิชาสถาปัตย์ (2542) ซึ่งได้ศึกษาการยอมรับมาตรฐาน ISO 9000 ของพนักงานโรงงานคอนกรีตผสมเสร็จ พนบฯ ความรู้มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการยอมรับมาตรฐาน ISO 9000

และงานวิจัยของเนาวรัตน์ เกิดกาญจน์ (2540) ที่ทำการศึกษาการสื่อสารในองค์การ กับการยอมรับระบบคุณภาพ ISO 9000 ที่สรุปผลการวิจัยว่า การสื่อสารในองค์การมีความสัมพันธ์กับการยอมรับระบบคุณภาพ ISO 9000

ซึ่งไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ หรือการสื่อสาร ก็เป็นสิ่งที่องค์การที่ได้รับรองระบบมาตรฐาน ISO 9000 ต้องมีการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพอยู่แล้วในหมวดเรื่องการฝึกอบรมให้ความรู้ และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในหมวดของการบริหาร

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลของการวิจัยครั้งนี้ เห็นว่าควรมีการส่งเสริมการฝึกอบรมให้กับพนักงานทุกระดับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและสร้างจิตสำนึกในเรื่องคุณภาพอย่างจริงจังมากขึ้น กล่าวคือ ควรมีการให้ความรู้ และติดตามผลการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการทำงาน เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดผลิตภัณฑ์คุณภาพตามที่ ยุพิน ประกอบกิจ (2545) ซึ่งได้สรุปผลงานวิจัยไว้ว่าการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารงานของบริษัทนั้น บุคลากรภายในบริษัททุกคนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงการเปลี่ยนแปลงการทำงานในด้านต่างๆ การทำให้บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจต่อระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มีความสำคัญต่อการบริหารงานให้บรรลุประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดของบริษัท

3.1.2 องค์การต้องมีระบบการสื่อสารกันทั้งภายในและภายนอกองค์การที่ดีชัดเจน เพื่อลดข้อผิดพลาดในการทำงานอันเนื่องมาจากการขาดข้อมูลหรือได้รับข้อมูลที่ไม่ชัดเจน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการผลิต หรือแผนในการสั่งซื้อวัสดุคงให้ทันต่อการผลิตและส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าอย่างทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ โรเจอร์ และชูเมคเกอร์ (Roger and Shoemaker) ว่าใน ชนินทร (2543:63) กล่าวว่า ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใดๆ เกิดการยอมรับในสารที่เสนอไป หรือจะทำการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพระดับสูง เพื่อให้มีการยอมรับสารนั้น ควรที่จะใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร การสื่อสารระหว่างบุคคลนี้มีประโยชน์มาก ในกรณีที่ผู้สื่อสารหวังผลให้ผู้รับเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับทัศนคติและพฤติกรรมในการรับสาร นอกจากนี้ยังเป็นวิธีช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจงชัด และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย

3.1.3 ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร ผู้บริหารทุกระดับควรสนับสนุนและแสดงความเอาใจใส่ต่อการดำเนินงานตามระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ขององค์การอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นและปฏิบัติตามนโยบายด้วยความเต็มใจ

ซึ่งการแสดงออกของผู้บริหารอาจกระทำในรูปแบบของการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ สนับสนุน และกระตุ้นให้บุคคลภารมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 อย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เดอเรเวอร์ (Dewar, 1980:191 อ้างใน อรรถพ กลิ่นทอง 2544:97) ที่กล่าวว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารจะต้องกระทำการอย่างกว้างขวาง และเจาะลึกนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ลำพังจะให้ผู้บังคับบัญชาระดับสูงในองค์การให้การสนับสนุน อย่างเดียวยังไม่พอ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นในองค์การต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะต้อง ให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมของพนักงาน องค์การควรสนับสนุนให้บุคคลภารมีการ นำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง โดยเปิดโอกาสให้ พนักงานได้มีส่วนร่วมในการวางแผน และการตัดสินใจ หรืออาจมีการมอบหมายภาระให้พนักงานที่ ปฏิบัติงานตามระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 อย่างจริงจัง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้พนักงาน มีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลอว์เลอร์ (Lawler อ้างใน ทศนีย์ แก้วทอง 2544:47) ที่กล่าวว่าการมีส่วนร่วมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

- 1) อำนาจการตัดสินใจ
- 2) ข้อมูลข่าวสาร
- 3) รางวัล ซึ่งมีอิทธิพลทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกประสบความสำเร็จ

รับรู้คุณค่าแห่งตน

4) ความรู้และทักษะของพนักงาน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกิตติ งามสกุลรุ่งโรจน์ (2538) ซึ่งได้ศึกษาการจัดทำระบบ มาตรฐาน ISO 9000 ในอุตสาหกรรมการผลิตวงจรรวม (ไอซี) พบว่าความร่วมมือของทีมงาน และพนักงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การจัดทำระบบมาตรฐาน ISO 9000 ได้สำเร็จ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษากับองค์การอื่นที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2000 จากสถาบันอื่นๆ และเปรียบเทียบว่าได้ผลเหมือนกันหรือไม่

3.2.2 ควรขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อความคิดเห็น ต่อการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาจัดการองค์การ เช่น ความคุ้มค่า ความรู้สึกของ พนักงานผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น

3.2.3 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นกับระบบมาตรฐานอื่นๆ เช่น ISO/ TS 16949, ISO 14001, ISO 13485 เป็นต้น

3.2.4 ความมีการศึกษาเปรียบเทียบผลิตภัพต่อการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาใช้ในองค์การ กับ วัฒนธรรมองค์การที่แตกต่างกัน เช่น บริษัทข้ามชาติ กับ บริษัทของคนไทยแท้ๆ เป็นต้น

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

การจัดการคุณภาพและผลิตภาพ <http://www.acc.chula.ac.th>

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (2546) ประวัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร ศูนย์คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ณ สิงหาคม

กิตติ งานสกุลรุ่งโรจน์ (2538) “การจัดทำระบบมาตรฐาน ISO 9000 ในอุตสาหกรรมผลิตวงจรรวม

(ไอซี) : กรณีศึกษา บริษัท เอ็นเออสอิเลคโทรนิกส์ กรุงเทพ (1993) จำกัด” การค้นคว้า
อิสระ ปริญญาอุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขวัญตา กีรติวิลาสกิจ (2542) “การยอมรับมาตรฐาน ISO 9000 ของพนักงานในโรงงานคอนกรีต

ผสมเสร็จ : ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท ทีพีไอ คอนกรีต จำกัด” ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชนินทร ชมนิศา (2543) “การนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9002 มาใช้ในการปฏิบัติงาน :

กรณีศึกษาผู้ช่วยผู้จัดการสาขา ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)” ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณิศรา นรกร (ม.ป.ป.) “ประเมินประสิทธิผลการนำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9002 มาใช้ในใน

องค์กร : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลแม่และเด็ก และฝ่ายบริหารงานทั่วไปของศูนย์
ส่งเสริมสุขภาพเขต 1” สถานพินธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารองค์การ)

ทักษิณ แก้วทอง (ม.ป.ป.) “อิทธิพลของความรู้ ทัศนคติ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรักษา

ระบบคุณภาพ ISO 9002 ของพนักงานบริษัท ในกลุ่มธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม :

กรณีศึกษางานบริษัท โทเทล แอ็คเซส คอมมูนิเคชัน จำกัด (มหาชน)” ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารองค์การ)

ธงชัย ธรรมวนิช (2540) คู่มือการจัดทำระบบคุณภาพ ISO 9000 กรุงเทพมหานคร ลิฟวิ่งกรานส์มีเดีย

นงลักษณ์ เพ็ชรสีลม (2544) “ทัศนคติของผู้บริหารด้านคุณภาพต่อผู้ตรวจสอบระบบมาตรฐาน

การจัดการด้านคุณภาพ ISO 9000 : กรณีศึกษาเฉพาะสาขาอุตสาหกรรมเครื่องมือ

ด้านอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์” ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนาวรัตน์ เกิดกาญจน์ (2540) “การสื่อสารในองค์กรกับการยอมรับระบบคุณภาพ ISO 9000”

วิทยานิพนธ์ปริญญาในเทคโนโลยีศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวทางการเพิ่มผลผลิต (Productivity) ของภาคอุตสาหกรรม <http://www.smethai.net>

บรรจง จันทมาศ (2541) ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9002 กรุงเทพมหานคร สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี

ประเสริฐ สุทธิประเสริฐ (2543) สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาเมื่อขัดทำ ISO 9001:2000 หน้า 342 พิไเรช วงศ์แสงอนันต์ (2539) “คุณจะได้อะไรจากการนำเอาระบบคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้” วารสารเพื่อการเพิ่มผลผลิต (กรกฎาคม-สิงหาคม) : 23-27

มนตรี ไทยศิริ (2544) “ปัจจัยในการปรับปรุงระบบบริหารมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000 ของพนักงานบริษัท ไทยโคงอลโก คอนสตรัคชั่น จำกัด” ปัญหาพิเศษปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ) มหาวิทยาลัยบูรพา

ยุพิน ประกอบกิจ (2545) “ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรที่มีต่อระบบบริหารคุณภาพ ISO 9002 :
ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท ศานติบรรจุภัณฑ์ จำกัด” สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต (การบริหารองค์การ) มหาวิทยาลัยเกริก

รัตติยา จินตคุณ (มปป.) “ทัศนคติขององค์กรที่นำระบบบริหารคุณภาพ ISO 9000 มาใช้ :
กรณีศึกษาสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมเขตพื้นที่ภาคตะวันออก” ปริญญา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ลัดดา กิตติวิภาต (2538) ทัศนคติทางสังคมเมืองต้น กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง

ล้าน สายยศ และยังคง สายยศ (2543) การรับด้านจิตพิสัย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
สุริยาสารสัน

วาสนา แพทยานนท์ (2545) “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการของท่าเรือแห่งประเทศไทย :
กรณีศึกษา ท่าเรือแหลมฉบัง” ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

วชิรากรณ์ รอดประเสริฐ (2543) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบุคคล และพฤติกรรม
การตัดต่อสื่อสารของพนักงานธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ที่มีต่อระบบ
คุณภาพ ISO 9002” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิชุรย์ สินะโชคดี (2544) ISO 9000:2000 กรุงเทพมหานคร สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
(ไทย - ญี่ปุ่น)

ว่องไว Productivity <http://www.bloggang.com>

วันชัย ริจิวนิช (2539) เรื่อง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล อัตราผลิตภาพ และการเพิ่มผลผลิต
หน้า 5-7

- ศิริชัย พงษ์วิชัย (2540) การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สนธยา ปัญโญนันท์ (2544) “การศึกษาผลลัพธ์ของระบบคุณภาพขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9000 เอกนิคมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหนึ่ง จังหวัดลำพูน”
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- สมาคมส่งเสริมอุตสาหกรรม รายชื่อผู้ที่ได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9000
กรุงเทพมหานคร สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม <http://www.tisi.go.th>
- สิทธิโชค วนานุสันติกุล (2546) จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการประยุกต์ กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์เม็ดตราหยรื้นตึง
- สุธี สมุทธะประภูต (2540) “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับมาตรฐาน ISO 9000 ของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษาโรงงานผลิตชิ้นส่วนตัวถึงรถยนต์ บริษัท สายมกลการและนิสสัน จำกัด” ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุวิชา มนแวงศานนท์ (2546) วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS for Windows กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์ เช. เอ็น. กรุ๊ป
- อรุณ รักษรรณ (2540) ทฤษฎีองค์การ ศึกษาเชิงมุนย์สัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร สายบล็อกและ การพิมพ์
- เอกสิทธิ์ โฉมประดิษฐ์ (2543) “ความคิดเห็นของพนักงานบริษัท ฝ่าจีบ จำกัด (มหาชน) ต่อการนำระบบคุณภาพมาใช้ในองค์กร” ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ฤกษ์ชัย สุวรรณภูมิ (2544) “การศึกษาระบวนการนำไปสู่การได้รับ ISO 9002 ในระบบงานสินเชื่อของบริษัท ตามความคิดเห็นของพนักงาน กรณีศึกษา สาขาวงธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล พ.ศ. 2542” ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล

រាជអនុក

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

30 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
 เรียน คุณภรี วัฒนศักดิ์
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยนายบุญชัย พิเชฐวีรชัย นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการ
 จัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากกระบวนการนำระบบ
 มาตรฐานสากล (ISO 9001:2000) มาจัดการองค์การ : กรณีศึกษา บริษัทที่ได้รับการรับรองจาก
 บริษัท โกลบออล เซอร์คิฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
 แบบสอบถามเพื่อนักศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป และ
 ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญชัย พิเชฐวีรชัย)

แบบตอบรับเอกสาร

ท่านมีความยินดีตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และให้คำแนะนำ

ลงชื่อ ผู้ตรวจสอบ

(.....)

วัน เดือน ปี

30 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
 เรียน คุณสุกฤษฎ์ เดียวสุรินทร์
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยนายบุญชัย พิเชฐวีรชัย นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการ
 ขัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากกระบวนการ
 มาตรฐานสากล (ISO 9001:2000) มาจัดการองค์การ : กรณีศึกษา บริษัทที่ได้รับการรับรองจาก
 บริษัท โกลบออล เซอร์ติฟิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
 แบบสอบถามเพื่อนักศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป และ
 ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญชัย พิเชฐวีรชัย)

แบบตอบรับเอกสาร

ท่านมีความยินดีตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และให้คำแนะนำ

ลงชื่อ ผู้ตรวจสอบ

(.....)

วัน เดือน ปี

30 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
 เรียน คุณจิตติพร กุลพิสิทธิเจริญ¹
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ด้วยนายบุญชัย พิเชฐวีรชัย นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาพัฒนา
 ขั้นการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลิตภัณฑ์จากกระบวนการนำระบบ
 มาตรฐานสากล (ISO 9001:2000) มาจัดการองค์การ : กรณีศึกษา บริษัทที่ได้รับการรับรองจาก
 บริษัท โกลเบลล์ เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
 แบบสอบถามเพื่อนักศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป และ
 ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญชัย พิเชฐวีรชัย)

แบบตอบรับเอกสาร

ท่านมีความยินดีตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และให้คำแนะนำ

ลงชื่อ ผู้ตรวจสอบ

(.....

วัน เดือน ปี

ภาคผนวก ข

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ชื่อ	นายภูริ วัฒนศักดิ์
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สถานที่ทำงาน	ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ จาก University of New Haven, CT, USA
ตำแหน่ง	United Registrar of System (Thailand) Ltd.
ผู้ตรวจประเมิน	
ชื่อ	นายสุกฤษ เดียวสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
สถานที่ทำงาน	ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์บริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่ง	United Registrar of System (Thailand) Ltd.
ผู้ตรวจประเมิน	
ชื่อ	นางสาวจิตติพร กุลพิสิทธิเจริญ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี การจัดการสิ่งแวดล้อม จากมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
สถานที่ทำงาน	ปริญญาโท การจัดการสิ่งแวดล้อม จากมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
ตำแหน่ง	United Registrar of System (Thailand) Ltd.
ผู้ตรวจประเมิน	

Roy Bawtin

Certificate of Training

97/02/12305

This is to certify that

Puree Wattanasupt

successfully completed an

Assessor/Lead Assessor training course

from

24-28 February 1997

in

*P-E Handley Walker (HK) Ltd.
Training Centre in Hong Kong*

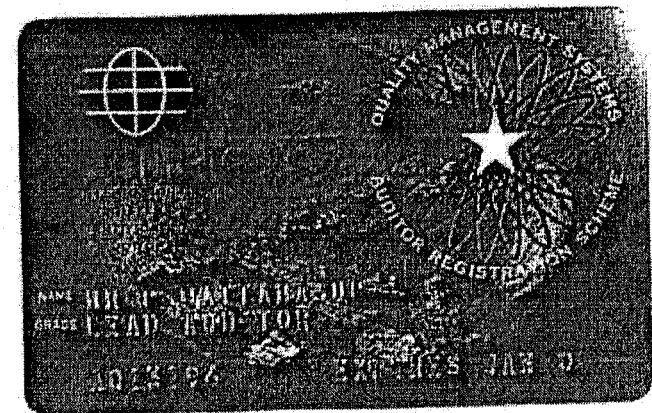
*Course number A2159 registered under the IQA
International Register of Certificated Auditors*

Roy Bawtin

certified by

14 April 1997

Witnessed and confirmed above

THIS CARD IS THE PROPERTY OF IQA INTERNATIONAL REGISTER OF CERTIFIED AUDITORS

IF YOU WOULD LIKE TO RETURN THIS CARD, PLEASE SEND IT TO: IRCA, PO BOX 200203, 12 NEWBERRY CLOTHES, LONDON SW1E 7RA.
TELE: +44 181 771 245/2823 FAX: +44 181 745 8750

Robere & Associates (Thailand) Ltd.

Certificate of Achievement

This is to certify that

Sukrit Dyosurin

successfully passed an

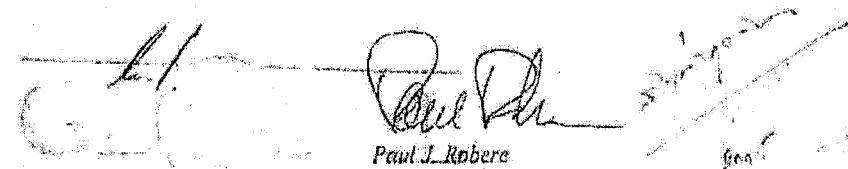
***ISO 9000:2000 Series
Auditor/Lead Auditor Training Course
Course No: A17086 Certificated by IRCA***

Held in Bangkok, Thailand

Presented by
Robere & Associates (Thailand) Ltd.

on

11th -15th November 2002

Paul J. Robere
Managing Director

FOR THE PARTNERSHIP FOR QUALITY SUCCESS

This course is certificated by the IRCA Registration Governing Board and satisfies
part of the formal training requirement for individuals seeking registration under
the IRCA Auditor Registration Scheme. Certificate of successful completion
are valid for three years from the last day of the course.

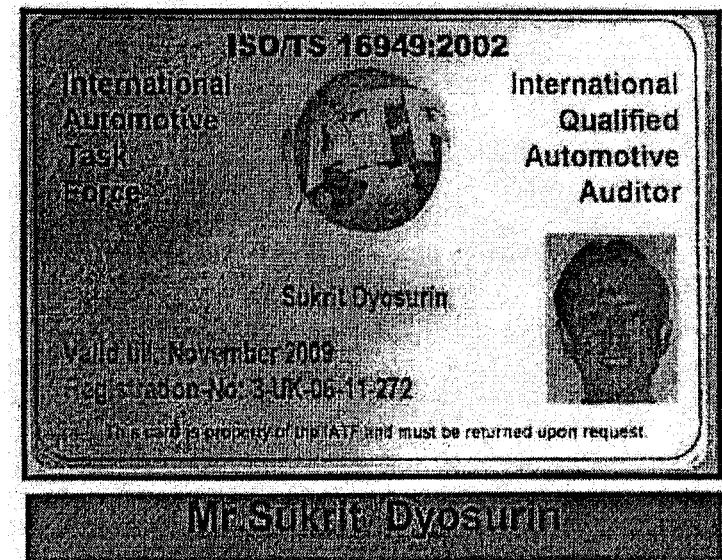
*International Auditor and
Training Certification Association*

TH-BK-1102-0213

Robere & Associates (Thailand) Ltd.

**Approved ISO 9001:2000 Auditor/Lead
Auditor Training Course**

This is to Certify that

Jittiporn Kulpisitthicharoen

*Has Successfully Attended the 5 Day Training Course
Involving Knowledge & Skills Training held in Thailand
during the period 16th to 20th December 2002*

Certificate Number 02/S/QMS1/1246

Date 28/01/03

Timothy Dixon

Regional Chief Executive, L.

บริษัทฯ

This Course No. A17092 is Certified by the Governing Board of
the International Register of Certified Auditors

ภาคผนวก C

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง การศึกษาผลิตภัณฑ์จากการนำระบบมาตรฐาน ISO 9001: 2000 มาจัดการองค์การ :
กรณีศึกษาองค์การต่างๆ ที่ได้รับการรับรองจากบริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด**

คำแนะนำ แบบสอบถามด้านนี้จัดทำขึ้นเพื่องานวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาลัยศุลกากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมุ่งสำรวจและสำรวจความคิดเห็นของห่านที่เกี่ยวกับประโยชน์หลังจากจัดทำระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000 และไม่มีผลใดๆ ต่อบุคคลที่ตอบแบบสอบถาม จึงขอความกรุณาห่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ขอบอกพระคุณ

ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อการประเมินผลการดำเนินงานในระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่อง ที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อ ตามความเป็นจริง

1. อายุ	☐ 1) 20-40 ปี	☐ 2) 41-60 ปี
2. ตำแหน่งงาน	☐ 1) กรรมการผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ	☐ 2) ผู้จัดการ/ตัวแทนฝ่ายบริหาร
3. ประสบการณ์การทำงาน	☐ 1) 0-15 ปี	☐ 2) 15 ปีขึ้นไป
4. การศึกษา	☐ 1) ปริญญาตรี	☐ 2) ปริญญาโท

ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษาลักษณะวิธีการนำระบบ ISO 9001:2000 ไปปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

- คำชี้แจง** กรุณาทำครึ่งหมาย ✓ ลงในช่อง (หลัง) เพื่อตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในองค์การ **หลัง การได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000 (วัดประสิทธิภาพในการทำงาน) โดย**
- 5 หมายถึง ความคิดเห็นต่อลักษณะงานหลังจากได้นำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้แล้ว ส่งผลช่วยผลิตภาพขององค์การมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นต่อลักษณะงานหลังจากได้นำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้แล้ว ส่งผลช่วยผลิตภาพขององค์การระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นต่อลักษณะงานหลังจากได้นำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้แล้ว ส่งผลช่วยผลิตภาพขององค์การปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นต่อลักษณะงานหลังจากได้นำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้แล้ว ส่งผลช่วยผลิตภาพขององค์การน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นต่อลักษณะงานหลังจากได้นำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้แล้ว ส่งผลช่วยผลิตภาพขององค์การน้อยที่สุด

ความคิดเห็นต่อลักษณะงานหลังจากได้นำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้แล้วส่งผลช่วยผลิตภาพขององค์การ	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ระบบการจัดเอกสาร					
1.1 ทำให้ระบบเอกสารมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบ					
1.2 ทำให้ระบบเอกสาร ไม่ซับซ้อน เพราะมีหัวข้อแบ่งแยกชัดเจน					
1.3 มีคู่มือในการทำงานในทุกขั้นตอน ทำให้เข้าใจระบบงานมากขึ้น					
1.4 มีระบบการควบคุมและ Update ชัดเจนทำให้ทำงานผิดพลาดน้อยลง					
1.5 มีระบบจัดเก็บบันทึกคุณภาพชัดเจนทำให้ค้นหาได้ง่าย					
2. ระบบการบริหาร					
2.1 มีนโยบายคุณภาพชัดเจน ทำให้เข้าใจทิศทางในการดำเนินงานได้ดี					
2.2 มีการกำหนดวัตถุประสงค์คุณภาพที่วัดผลได้ ทำให้ตรวจสอบประสิทธิภาพในการทำงานและปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่อง					
2.3 มีการจัดผังองค์การและกำหนดอำนาจหน้าที่ในการทำงานชัดเจน					

ความคิดเห็นต่ออักษร呂งงานหลังจากได้รับระบบ ISO 9001:2000 มาใช้แล้วส่งผลช่วยผลิตภาพขององค์การ	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.4 มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ภายในองค์การอย่างชัดเจน					
2.5 มีระบบในการทบทวนระบบบริหารคุณภาพ โดยผู้บริหารเพื่อทบทวน และปรับปรุงการมีประสิทธิภาพของระบบ					
3. ระบบการบริหารทรัพยากร					
3.1 มีการกำหนดคุณสมบัติในการรับสมัครบุคลากรชัดเจน					
3.2 มีระบบในการฝึกอบรมพัฒนาอย่างเป็นระบบ					
3.3 มีการจัดทำประวัติบุคคลและประวัติฝึกอบรมชัดเจน					
3.4 มีระบบในการคุ้มครองสร้างพื้นฐานทำให้เครื่องจักร อาคาร รถขนส่งมีอายุการใช้งานนานขึ้น					
3.5 มีการคุ้มครองสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีทำให้เกิดความปลอดภัยใน การทำงาน					
4. ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ					
4.1 มีการวางแผนในเรื่องการผลิต / บริการ ชัดเจนทำให้ง่ายต่อการทำงาน					
4.2 มีขั้นตอนในการโทรศัพท์, E-mail, FAX กับลูกค้าชัดเจน ทำให้เข้าใจ และตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ดี					
4.3 มีขั้นตอนในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชัดเจนทำให้การ ออกแบบและพัฒนาให้เป็นไปตามความต้องการของลูกค้า					
4.4 มีขั้นตอนในการจัดซื้อชัดเจนทำให้ได้วัสดุคุณภาพตามต้องการ					
4.5 มีขั้นตอนในการคัดเลือกและประเมินผู้ขายชัดเจน ทำให้เป็นการ กระตุ้นผู้ขาย / ผู้ส่ง มองให้มีการปรับปรุงในการทำงานกับองค์การ					
4.6 มีขั้นตอนวางแผนในการผลิตชัดเจนทำให้สามารถผลิตได้ผลิตภัณฑ์ ตามเวลาที่ลูกค้าต้องการ					
4.7 มีการจัดทำเอกสารวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ของพนักงานในส่วนการผลิตทำให้พนักงานทำงานได้ง่าย					
4.8 มีการวางแผนในการซ่อมบำรุงเครื่องจักร ทำให้มีประสิทธิภาพใน การผลิต					
4.9 มีระบบในการซ่อมบำรุงผลิตภัณฑ์ชัดเจน ทำให้สามารถตอบกลับได้ง่าย					

ความคิดเห็นต่ออักษร呂ะงานหลังจากได้รับระบบ ISO 9001:2000 นำไปใช้แล้วส่งผลช่วยผลิตภาพขององค์กร	ความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.10 มีระบบในการควบคุมวัสดุคงคลังชัดเจน ทำให้เบิกจ่ายได้ง่าย					
4.11 มีระบบในการควบคุมสินค้าคงคลังชัดเจน ทำให้ควบคุมการส่งมอบสินค้าได้ง่าย					
4.12 มีการสอนเที่ยบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัด					
5. ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง					
5.1 มีการวางแผนในการตรวจวัดความพึงพอใจของลูกค้า					
5.2 มีระบบในการตรวจสอบคุณภาพภายใน					
5.3 มีระบบในการตรวจสอบคุณภาพสินค้า					
5.4 มีระบบในการควบคุม KPI เพื่อวัดประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน					
5.5 มีระบบในการวิเคราะห์ข้อมูล					
5.6 มีระบบในการแก้ไขและป้องกันปัญหา					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อผลิตภัณฑ์เมื่อนำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้งานกับองค์การ

คำชี้แจง 1. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (หลัง) เพื่อตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในองค์การ หลัง การได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001:2000 (วัดประสิทธิภาพในการทำงาน) โดย

5 หมายถึง ความคิดเห็นด้านผลต่อผลิตภัณฑ์ในกระบวนการนำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้กับองค์การมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นด้านผลต่อผลิตภัณฑ์ในกระบวนการนำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้กับองค์การมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นด้านผลต่อผลิตภัณฑ์ในกระบวนการนำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้กับองค์การปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นด้านผลต่อผลิตภัณฑ์ในกระบวนการนำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้กับองค์การน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นด้านผลต่อผลิตภัณฑ์ในกระบวนการนำระบบ ISO 9001:2000 มาใช้กับองค์การน้อยที่สุด

คำชี้แจง 2. โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมกรณีมีข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็น				
5	4	3	2	1
☐				

1. อัตราผลผลิตเพิ่มขึ้น

กรุณาให้ตัวเลขเป็นเบอร์เช่นต'

ข้อเสนอแนะ

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

2. อัตราของเสียลดลง

กรุณาให้ตัวเลขเป็นเบอร์เช่นต'

ข้อเสนอแนะ

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ความคิดเห็น

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

3. อัตราการส่งผลผลิตได้ทันเวลา

กรุณาให้ตัวเลขเป็นเปอร์เซ็นต์

ข้อเสนอแนะ

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4. อัตราเครื่องจักรเสียน้อยลง

กรุณาให้ตัวเลขเป็นเปอร์เซ็นต์

ข้อเสนอแนะ

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5. อัตราการร้องเรียนจากลูกค้าลดลง

กรุณาให้ตัวเลขเป็นเปอร์เซ็นต์

ข้อเสนอแนะ

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

6. อัตรากำไรงขององค์การเพิ่มขึ้น

กรุณาให้ตัวเลขเป็นเปอร์เซ็นต์

ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ๑
ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

หัวข้อ	ALPHA IF ITEM DELETED
ระบบการจัดเอกสาร 1.1	0.901
ระบบการจัดเอกสาร 1.2	0.902
ระบบการจัดเอกสาร 1.3	0.908
ระบบการจัดเอกสาร 1.4	0.902
ระบบการจัดเอกสาร 1.5	0.902
ระบบการบริหาร 2.1	0.904
ระบบการบริหาร 2.2	0.902
ระบบการบริหาร 2.3	0.908
ระบบการบริหาร 2.4	0.912
ระบบการบริหาร 2.5	0.903
ระบบการบริหารทรัพยากร 3.1	0.903
ระบบการบริหารทรัพยากร 3.2	0.900
ระบบการบริหารทรัพยากร 3.3	0.903
ระบบการบริหารทรัพยากร 3.4	0.904
ระบบการบริหารทรัพยากร 3.5	0.905
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.1	0.907
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.2	0.910
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.3	0.904
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.4	0.902
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.5	0.903
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.6	0.901
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.7	0.903
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.8	0.907
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.9	0.906
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.10	0.905
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.11	0.906
ระบบการจัดการกระบวนการผลิต / บริการ 4.12	0.904

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ต่อ)

หัวข้อ	ALPHA IF ITEM DELETED
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 5.1	0.905
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 5.2	0.906
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 5.2	0.908
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 5.4	0.906
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 5.5	0.905
ระบบการตรวจวัด วิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 5.6	0.901
RELIABILITY COEFFICIENT ALPHA = 0.907	

ภาคผนวก จ

รายชื่อบริษัทที่ได้รับการรับรองจาก บริษัท โกลบลอด เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด

รายชื่อบริษัทที่ได้รับการรับรองจาก บริษัท โกลบอล เซอร์ติฟิเคชัน เซอร์วิส จำกัด

A and S (1992) Co., Ltd.	J. Tool Engineering Ltd., Part.
Ayutthaya HCL Co., Ltd.	K.Thai Metal Service Ltd., Part.
Better Living Co., Ltd. /Siam Temp Co., Ltd.	Kasei (Thailand) Co., Ltd.
Bu Chemical Industry Co., Ltd.	Kim Yoo Seng Co., Ltd.
Bunjong Industrial Co., Ltd.	P & O International Co., Ltd.
C. Rubber & Mould Co., Ltd.	P.N.T. Press Part Co., Ltd.
CC Transformer Co., Ltd.	Panus Rungcharoen Co., Ltd.
Chairut Thaitechology Co., Ltd.	P.M.A.P. R. Ltd., Part.
Cherdchai Wood Master Co., Ltd.	PC Resource Co., Ltd.
CONFIDENCE INTERNATIONAL CO., LTD.	Perm Poon Patana Industry Co., Ltd.
DELTECH ELECTRONICS CO., LTD.	Phongpimarn Electric Co., Ltd.
Digital Research and Consulting Co., Ltd.	Phrapradaeng Shape Steel Co., Ltd.
Emerson Network Power (Thailand) Co., Ltd.	Pojlohakij Ltd., Part.
ERA Co., Ltd.	Pond's Chemical Thailand R.O.P.
Eurotech Engineering International Co., Ltd.	Pornchai Concrete 2002 Co., Ltd.
Express PlasPack (Thailand) Co., Ltd.	R.P.J. Concrete Co., Ltd.
First Steel Industry Co., Ltd.	S.C.P. Pipe and Steel Industry Co., Ltd.
Germanic Technologies Co., Ltd.	S.P.K. Industrial Commercial Co., Ltd.
New Sangchai Steel Trade Co., Ltd.	S.P.Shutters Ltd., Part.
Harmony Electronics (Thailand) Co., Ltd.	S.R. Fittings Co., Ltd.
Hitachi Consumer Products (Thailand), Ltd.	Sadao Rubber Industry (1988) Co., Ltd.
Holley Hangshen Electric (Thailand) Co., Ltd.	Saha-Roong Upakorn Ltd., Part.
Hot and Cool Chamber Diecasting Co., Ltd.	SAIDEN (THAILAND) CO., LTD.
HYMIX CO., LTD.	Siam Ferro Industry Company Limited
Insri Consulting & Engineering Ltd., Part.	Siam Product Aircondition Co., Ltd.
Intec Card Co., Ltd.	Siam Sprocket Industrial Co., Ltd.
I-Thana Co., Ltd.	Siam Yachiyo Co., Ltd.
J & A STEEL COMPANY LIMITED	Singhasila Concrete Co., Ltd.

Juara Siam Truss Limited	SJP Technology Ltd., Part.
Sriphothong Metal Works Co., Ltd.	Thungkha Concrete Ltd., Part
Stabil Co., Ltd.	Topland Concrete Co., Ltd.
Subsuksiri Co., Ltd.	Toyota Deeyiam Co., Ltd.
Sun Print Industry Ltd., Part	TTS Plastic Co., Ltd.
Sunny Engineering (1998) Co., Ltd.	U.D. Coating Co., Ltd.
Suzuki Kanshi (Thailand) Co., Ltd.	Umeda Co., Ltd.
T. Witchukorn Co., Ltd.	Union Thai Transformer Co., Ltd.
T.C. Orbit Co., Ltd.	Unisouth Chemie Co., Ltd.
T.D. Transformer Co., Ltd.	Unitech Associates Company Limited
T.M. Metal Work Co.,Ltd.	Viewtech International Co., Ltd.
Takano (Thailand) Co., Ltd.	Welma Furnitech Company Limited
Talingchan Engineering Ltd., Part.	Zen Nanotechnology Co., Ltd.
Team Plas Chemical Co., Ltd.	D.P. Trading Ltd., Part
Thai Energy Conservation Co., Ltd.	Kimpai Lamitube Co., Ltd
Thai Maxwell Electric Co., Ltd.	TASA INDUSTRIAL CO., LTD.
Thai Seat Belt Co., Ltd.	Thaifast Electric Coporation Ltd.
THAI STAINLESS STEEL CO., LTD.	Thai-Nihon Seals Ltd.
Thai Steel Profile Co., Ltd.	Thaisin Metal Industries Co., Ltd.
Thai Switch Gear Ltd., Part.	The Bangchak Petroleum Public Company
Thai Taiyo Co., Ltd.	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายบุญรักษ์ พิเชฐวีรรักษ์
วัน เดือน ปีเกิด	13 ตุลาคม 2509
สถานที่เกิด	อำเภอสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ พ.ศ. 2532
สถานที่ทำงาน	UNITED REGISTRA OF SYSTEMS (THAILAND) LIMITED อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่ง	กรรมการผู้จัดการ